

NWB) BANK

JAARVERSLAG 2009

NEDERLANDSE WATERSCHAPSBANK N.V.

Duurzaamheid strekt verder

Als financier van de publieke sector heeft de NWB Bank haar ambities op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen op een hoger plan gebracht. Veel instellingen die de NWB Bank financiert leveren door de aard van hun werkzaamheden en hun missie een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de samenleving en het niveau van zorg en algemeen welzijn. De investeerders in de bank hechten veel waarde aan het maatschappelijk verantwoorde karakter van de activiteiten die wij financieren. Het is ons streven vanuit de dialoog met stakeholders waar mogelijk ondersteuning en inspiratie te bieden, en daarnaast de duurzaamheidsimpact van onze kernactiviteiten te inventariseren en te monitoren.

Samen met de waterschappen heeft de NWB Bank in 2006 het NWB Fonds in het leven geroepen, een aansprekend maatschappelijk initiatief waarbij financiering van internationale samenwerkingsprojecten op het gebied van watermanagement en sanitatie centraal staat.

De NWB Bank heeft als kleine kantoororganisatie een relatief geringe milieu-impact. Vanzelfsprekend voert de bank wel een doelgericht beleid op het gebied van duurzaam inkopen en het waar mogelijk compenseren van CO₂-uitstoot.

In dit verslag brengen wij in de vorm van interviews drie projecten voor het voetlicht, die illustratief zijn voor de wijze waarop de NWB Bank zich verbonden voelt met de duurzaamheidsambities van haar kredietnemers. Tevens geven wij in dezelfde vorm aandacht aan de activiteiten van het NWB Fonds.

JAARVERSLAG 2009

NEDERLANDSE WATERSCHAPSBANK N.V.

Inhoud

Kerncijfers	5
Directie	6
Management Team	7
Medewerkers	7
Raad van Commissarissen	8
Bericht van de Raad van Commissarissen aan Aandeelhouders	11
Interview Barber Dordregter - NWB Fonds	14
Directieverslag	16
■ Strategie	17
■ Organisatie	18
■ Samenstelling directie	18
■ Terugblik op 2009	19
■ Reservering en dividend	20
■ Doelstellingen 2010	20
■ Vooruitzichten	21
■ Bedrijfsontwikkelingen in 2009	21
■ Risk Management	25
■ Solvabiliteit	26
■ HR-beleid	26
■ Medewerkers	26
Interview Frans Kooiker - WoonFriesland	28
Corporate Governance	30
Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	35

Verantwoordelijkheidsverklaring	41
Interview Cynthia du Parand - Sint Franciscus Gasthuis	42
Remuneratierapport	44
Interview Erica Mosch en André Hammenga - Hunze & Aa's	50
Jaarrekening 2009	53
■ Winst- en verliesrekening	54
■ Balans	55
■ Overzicht van het totaalresultaat	56
■ Verloopstaat van het eigen vermogen	57
■ Kasstroomoverzicht	58
■ Toelichting op de jaarrekening	60
Overige gegevens	102
■ Accountantsverklaring	103
■ Statutaire winstbestemmingsregeling	105
■ Voorgestelde winstverdeling	106
■ Lijst van aandeelhouders per 1 januari 2010	107
Colofon	108

Kerncijfers

(in miljoenen euro's)	2009	2008	2007	2006	2005
Balans					
Verstreckte kredieten op lange termijn	40.172	35.934	31.992	28.806	26.297
Eigen Vermogen	1.048	1.047	1.091	1.310	1.264
Balanstotaal	52.422	48.396	38.770	35.172	33.156
Naar risico gewogen activa	1.721	1.561	1.093	1.107	1.089
Resultaten					
Rente	92	128	114	125	126
Operationele baten	90	26	107	158	144
Bedrijfslasten	10	10	9	9	9
Bijdrage NWB Fonds	4	4	4	6	-
Belastingen	19	3	23	45	(61)
Nettowinst	57	9	71	98	197
Dividend					
Dividenduitkering	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0
Dividend in euro's per aandeel	678,08	678,08	678,08	678,08	678,08
Ratio's (%)					
BIS Solvency ratio ¹⁾	51,4	53,2	68,1 ²⁾	114,6	109,9
Bedrijfslasten/rente ratio	10,9	7,8	7,9	7,2	7,1
Dividend pay out ratio	70,2	100,0 ³⁾	56,6	40,9	20,3
Capital ratio	2,0	2,1	2,7	3,6	3,7

1) tot en met 2006 BIS-ratio kernvermogen

2) vergelijkbare BIS-ratio kernvermogen 96%

3) exclusief uitkering van € 31 miljoen
ten laste van de algemene reserve

Directie

R.A. Walkier (1953),
voorzitter

Vanaf 1991 werkzaam bij de NWB Bank, lid van de directie sinds februari 1993, voorzitter sinds april 2008

Primaire aandachtsgebieden:
strategie, kredietverlening, financiering, asset and liability management, compliance, interne accountantsdienst, juridische zaken, human resources, communicatie

Drs. A.J.M.M. Van Cleef
(1948)

Vanaf 1986 werkzaam bij de NWB Bank, lid van de directie van februari 1993 tot januari 2010

Primaire aandachtsgebieden:
administratie en verslaglegging, risk management, IT en operations, fiscale zaken

Drs. L.M.T. van Velden
(1964)

Vanaf oktober 2008 werkzaam bij de NWB Bank, lid van de directie sinds januari 2010

Primaire aandachtsgebieden:
administratie en verslaglegging, risk management, IT en operations, fiscale zaken

Management Team

R.A. Walkier, voorzitter

Drs. A.J.M.M. Van Cleef (tot januari 2010)

Mevrouw drs. L.M.T. van Velden

Drs. P.L. Bax, administratie en verslaglegging

Drs. A.R.L. Hoogendoorn RA CIA CISA, interne accountantsdienst

Drs. T.A.J.O. Meuwissen, treasury

Mevrouw mr. H.N.W. van Rooijen, juridische zaken

Medewerkers

Juridische Zaken

Mr. H.N.W. van Rooijen

Mr. J.A. Kramer

Mr. K.M. Petrici

Treasury

Drs. T.A.J.O. Meuwissen

P.C. Heymans

Drs. B.R. den Hoed

Drs. G.L. Knoester

Interne Accountantsdienst

Drs. A.R.L. Hoogendoorn RA

R.M. Gode

R.A. Holten RA

Risk Management

O.B. Bunnik

Drs. A.G. van Eijl

Drs. R. Versteeg

Directiesecretariaat

J.M. van Dam

Human Resources

M.N. Bauman

Administratie & Verslaglegging

Drs. P.L. Bax

M. Bakker

M.E. van den Berg

S.R. Bosman

D. Buck

B. van Eenige

A. de Jong

Drs. R. Kalloe

J.W. Kievith

A. van Koert

A.F. van der Kooij

P.C. Kuiper

F. Montagne RA

J.H. van Oostrom

S. Rijs

C.M.J. Verheul

Automatisering

B.A. Kuipers

A.W. Geers

R. Heemskerk

M.W. van der Meer

Facilitaire Dienst

J.J. Mahmoud

D. Verdoes

Raad van Commissarissen

Prof. dr. R.G.C. van den Brink (1948)³⁾⁴⁾ - Voorzitter

Eerste benoeming	2002
Lopende termijn	tot 2010
Laatst beklede functie	Chief Economic Adviser Managing Board ABN AMRO
Relevante nevenfuncties	Hoogleraar Financial Institutions UvA Commissaris Akzo Nobel N.V. Commissaris Legal & General Nederland N.V.

Ir. A.J.A.M. Segers (1941)²⁾ - Vice-voorzitter

Eerste benoeming	2000
Lopende termijn	tot 2011
Laatst beklede functie	Watergraaf Waterschap De Dommel en Waterschap De Aa
Relevante nevenfuncties	Commissaris Waterleiding Maatschappij Brabant Water

Dr. J.C.K.W. Bartel (1943)³⁾

Eerste benoeming	1998
Lopende termijn	tot 2010
Hoofdfunctie	Lid van de Raad van State
Relevante nevenfuncties	Raadshereer-plv. Gerechtshof 's-Hertogenbosch Arbiter (N.A.I.)

Drs. E.F. Bos (1959)⁴⁾

Eerste benoeming	2008
Lopende termijn	tot 2012
Hoofdfunctie	Lid van het executive committee van PGGM N.V.
Relevante nevenfuncties	Commissaris Alpinvest Partners N.V. Commissaris Amvest Vastgoed B.V. Commissaris Prismant Holding B.V. Lid Raad van Toezicht Isala Klinieken Commissaris Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen

Drs. V.I. Goedvolk (1944)¹⁾

Eerste benoeming	2004
Lopende termijn	tot 2011
Laatst beklede functie	Lid van de hoofddirectie van Fortis ASR N.V.
Relevante nevenfuncties	Commissaris UCN N.V. Member of the Board of Urenco Ltd. Voorzitter Raad van Toezicht De Stroom Opmaat Groep Commissaris VvAA Groep B.V. Voorzitter Raad van Commissarissen Loyalis N.V. Lid Raad van Toezicht Waarborgfonds voor de Zorgsector

Ir. E.H. baron van Tuyll van Serooskerken (1940)

Eerste benoeming	2001
Lopende termijn	tot 2013
Laatst beklede functie	Dijkgraaf van het Hoogheemraadschap van Rijnland
Relevante nevenfuncties	Commissaris BTL Beheer B.V. Lid Raad van Toezicht en Advies Zorgbalans

Mr. B.J.M. baron van Voorst tot Voorst (1944)

Eerste benoeming	2009
Lopende termijn	tot 2013
Laatst beklede functie	Gouverneur van de provincie Limburg
Relevante nevenfuncties	Commissaris NIBA Beheer N.V. Commissaris Huco Handel- en Scheepvaartmaatschappij N.V.

- 1) Voorzitter Auditcommissie
- 2) Voorzitter Remuneratie- en Benoemingscommissie
- 3) Lid Auditcommissie
- 4) Lid Remuneratie- en Benoemingscommissie

Bericht van de Raad van Commissarissen aan Aandeelhouders

Jaarrekening en dividendvoorstel

Hiermee bieden wij u het Jaarverslag van de NWB Bank over 2009 aan. Dit verslag bevat onder meer de jaarrekening van de bank, ondertekend door de directie en de Raad van Commissarissen en gecontroleerd en goedgekeurd door KPMG Accountants N.V.

Wij stellen u voor de jaarrekening 2009 vast te stellen overeenkomstig de voorgelegde stukken. Wij stellen u tevens voor in verband met de jaarrekening decharge te verlenen aan de leden van de directie voor het gevoerde beheer en aan de leden van de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht in het afgelopen boekjaar.

Volgens het in de jaarrekening opgenomen voorstel wordt over het boekjaar 2009 een onveranderd dividend van € 678,08 per aandeel uitgekeerd. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar het verslag van de directie (pagina 20).

Samenstelling Raad van Commissarissen

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 23 april 2009 is de heer mr. F.J.M. Houben op eigen verzoek afgetreden. De heer Houben was sinds 2004 lid van onze Raad en sinds 2008 lid van de Remuneratie- en Benoemingscommissie. Wij zijn de heer Houben zeer dankbaar voor de inbreng van zijn brede kennis op juridisch en bestuurlijk gebied en voor zijn inzet voor de bank.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft, op voordracht van de Raad van Commissarissen, de ontstane vacature ingevuld met de benoeming van mr. B.J.M. baron van Voorst tot Voorst, oud-gouverneur van de provincie Limburg. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 23 april 2009 is voorts de heer ir. E.H. baron van Tuyll van Serooskerken volgens het geldende rooster periodiek afgetreden. De vergadering heeft hem, conform de voordracht van de Raad van Commissarissen, voor een nieuwe periode herbenoemd. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 22 april 2010 zullen de heren dr. J.C.K.W. Bartel en prof. dr. R.G.C. van den Brink volgens het geldende rooster aftreden. De heer Bartel kan niet worden herbenoemd wegens het bereiken van de maximale termijn. De heer Bartel is sinds 1998 lid van de Raad van Commissarissen en sinds 2003 lid van de Auditcommissie. Onze Raad zal de heer Van den Brink voordragen voor herbenoeming.

Wij zijn van oordeel dat de Raad zodanig is samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar en het bestuur in staat zijn onafhankelijk en kritisch te opereren. In de profielschets voor de samenstelling van de Raad en de benoeming van zijn leden zijn hieraan eisen gesteld. De Raad bevordert een onafhankelijk optreden door diversiteit in zijn samenstelling, waarbij leeftijd, geslacht, expertise en maatschappelijke achtergrond een rol spelen. Alle leden van de Raad zijn onafhankelijk in de zin van de Nederlandse Corporate Governance Code.

Samenstelling directie

Met ingang van 1 januari 2010 is mevrouw drs. L.M.T. van Velden benoemd tot directielid voor een periode van vier jaar. De benoeming heeft plaatsgevonden in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 23 april 2009. Mevrouw Van Velden is per 1 oktober 2008 in dienst getreden van de bank en vervulde de functie van adjunct-directeur. Haar portefeuille omvat onder meer risk management, administratie en verslaglegging, en IT en operations. Mevrouw Van Velden volgt de heer drs. A.J.M.M. Van Cleef op, die wegens pensionering zijn functie van directeur per 1 januari 2010 heeft neergelegd. Wij zijn de heer Van Cleef zeer erkentelijk voor zijn grote inzet voor de bank sinds 1986. Sinds 1 januari 2010 bestaat de directie van de NWB Bank uit R.A. Walkier, voorzitter, en mevrouw drs. L.M.T. van Velden.

Plenaire vergaderingen

In de verslagperiode is de Raad van Commissarissen zevenmaal in vergadering bijeen geweest. Vaste agendapunten bij de vergaderingen waren de ontwikkeling van de balans en de resultaten, de ontwikkelingen op de financiële markten, de verleende kredieten, de financiering van de bank, het rapport van de externe accountant alsmede de management letter, het strategisch beleid, het risicobeheer, het budget, het sociaal beleid en de rapportages van de Auditcommissie en de Remuneratie- en Benoemingscommissie.

De Raad besteedde verder aandacht aan onder meer corporate governance, compliance, het beloningsbeleid, het HRM-beleidsplan, ICT-beleid, MVO-beleid, de renovatie van de huisvesting, schatkistbankieren en de vacature in de Raad en de Auditcommissie als gevolg van het aftreden van de heer Bartel in 2010. De directie heeft de Raad voorzien van actuele informatie en waar nodig geconsulteerd over het te voeren beleid. De Raad heeft zijn taak als toezichhoudend orgaan naar zijn oordeel in het verslagjaar goed kunnen vervullen en daarbij zijn vertrouwen uitgesproken in het gevoerde beleid. Daarnaast heeft de Raad één keer buiten aanwezigheid van de directie onder andere het functioneren van de directie en van de Raad van Commissarissen en zijn commissies besproken. Voorts heeft een evaluatie van het functioneren van de Raad van Commissarissen (als college en individueel) en de directie plaatsgevonden door middel van een onderzoek, uitgevoerd onder begeleiding van prof. dr. J.A. van Manen van de Rijksuniversiteit Groningen. In het kader van permanente educatie voor onze Raad is een presentatiecyclus opgesteld, waarin de komende jaren diverse relevante onderwerpen aan de orde zullen komen.

Auditcommissie

De leden van de Auditcommissie zijn: drs. V.I. Goedvolk (voorzitter), dr. J.C.K.W. Bartel en prof. dr. R.G.C. van den Brink. De Auditcommissie heeft in het afgelopen boekjaar zevenmaal vergaderd in bijzijn van de directie. Eenmaal is in afwezigheid van de directie gesproken met de externe accountant. De belangrijkste onderwerpen die in de vergaderingen aan de orde kwamen waren de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt, de resultaten, de halfjaarcijfers, de verslagen van de externe accountant en de Interne Accountantsdienst (IAD), de budgettering, het asset & liability management, performance measurement, risk management, ICAAP, evaluatie waarderingsgrondslagen, onderzoek naar de IT-functie, de insiderregeling en compliancerisico's.

Remuneratie- en Benoemingscommissie

De Remuneratie- en Benoemingscommissie bestaat uit de leden ir. A.J.A.M. Segers, (voorzitter), mevrouw drs. E.F. Bos en prof. dr. R.G.C. van den Brink. Mevrouw Bos heeft mr. F.J.M. Houben opgevolgd, die met ingang van 23 april 2009 is afgetreden als commissaris.

De Remuneratie- en Benoemingscommissie is het afgelopen boekjaar viermaal bijeen geweest. Onderwerpen die aan de orde zijn geweest: de honorering van de directie, herijking beloningsbeleid directie, de geactualiseerde Corporate Governance Code en de Code Banken en de gevolgen daarvan voor het beloningsbeleid van de bank, de bijeenkomst met vertegenwoordigers van aandeelhouders inzake het beloningsbeleid, het beloningsbeleid voor het senior management en de vacature in de Raad van Commissarissen en de Auditcommissie.

Bezoldigingsbeleid

In het najaar heeft een bijeenkomst met vertegenwoordigers van aandeelhouders plaatsgevonden, waarin het bezoldigingsbeleid van de directie van de NWB Bank aan de orde is geweest. Het voorstel is om de totale jaarlijkse remuneratie van de voorzitter van de directie, vaste en variabele bezoldiging inbegrepen, te maximeren op een bedrag van € 280.000. De maximale bezoldiging van leden van de directie bedraagt dan 85 % van het maximum van de voorzitter. Indien dit voorstel door de aandeelhouders in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 22 april 2010 wordt goedgekeurd, dan zal dit nieuwe bezoldigingsbeleid met terugwerkende kracht van toepassing zijn vanaf 1 januari 2010 en gelden voor nieuw te benoemen directieleden vanaf die datum. De inhoud van het voorstel is opgenomen in het Remuneratierapport op pagina 48 van dit jaarverslag.

Corporate governance

Op 1 januari 2009 is de aangepaste Corporate Governance Code in werking getreden. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 22 april 2010 zullen de hoofdlijnen van de corporate governance structuur van de NWB Bank en naleving van de aangepaste Code ter bespreking aan de aandeelhouders worden voorgelegd.

Voorts is op 1 januari 2010 de Code Banken in werking getreden. De NWB Bank zal de Code Banken vanaf deze datum toepassen. Het hoofdstuk Corporate Governance op pagina 30 van dit jaarverslag gaat nader in op de corporate governance van de NWB Bank.

Den Haag, 8 maart 2010

Raad van Commissarissen

R.G.C. van den Brink

A.J.A.M. Segers

J.C.K.W. Bartel

E.F. Bos

V.I. Goedvolk

E.H. van Tuyll van Serooskerken

B.J.M. van Voorst tot Voorst

Barber Dordregter:

NWB Fonds beoogt met co-financiering hefboomeffect

De NWB Bank richtte in 2006 de Stichting NWB Fonds op, een initiatief in het kader van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Het NWB Fonds, nu goed voor € 18 miljoen, groeit de komende jaren tot een vermogen van € 25 miljoen. Uit de renteopbrengsten vindt cofinanciering plaats van internationale samenwerkingsprojecten van waterschappen op het gebied van waterbeheer, afvalwatermanagement en bescherming tegen overstromingen. Het Fonds wil bovendien bijdragen aan de Millennium Development Goals (MDG) van de Verenigde Naties, in het bijzonder aan 'MDG7': een duurzaam leefmilieu. Barber Dordregter is manager van het NWB Fonds. Zij vervult deze functie vanuit de Unie van Waterschappen. Daarbij kan ze putten uit zo'n 15 jaar ervaring met internationale samenwerking en decentrale overheden.

Door juiste samenhang meer bereiken dan alleen primaire

“Veel waterschappen willen internationaal hun steentje bijdragen aan 'good water governance'. Ze zijn actief in projecten of hebben de ambitie ermee aan de slag te gaan. De kosten kunnen echter niet zomaar worden gedekt uit de taakbelastingen. Het NWB Fonds biedt de mogelijkheid om voor projecten 50%-cofinanciering aan te vragen, ter dekking van out-of-pocket kosten, reis en verblijf. De waterschappen dragen de mensuren bij. Naast de financiering gaat het vooral ook om de focus van een project. Het NWB Fonds wil samenwerking smeden, de werkelijke achtergrond van een probleem blootleggen en onze bijdrage inzetten als 'seed money'. Door de juiste samenhang te zoeken kun je een hefboomeffect creëren of een project in andere regio's succesvol dupliceren. Zo kun je meer bereiken dan alleen het primaire doel van een project.

Projecten worden ingediend door individuele waterschappen, of door de Unie. Bij de beoordeling kijken we kritisch naar de afbreukrisico's en helpen we tastbare doelstellingen te formuleren. Bij een positief oordeel sluiten we een contract om die doelstellingen in een bepaald tijdsbestek te realiseren. Ook dringen we aan op een sectorale aanpak: gaat het om huishoudelijk afvalwater, dan kan ook de expertise van een drinkwaterbedrijf belangrijk zijn.

En bij sanitatieprojecten kan gemeentelijke input nodig zijn in verband met de rioleringstaken. We zijn in Nederland sterk in watermanagement en we willen onze kennis overbrengen. De overheid die zich manifesteert als kennisorganisatie.

Het NWB Fonds heeft ook aangestuurd op samenwerking met professionele ontwikkelingsorganisaties, de niet-gouvernementele partijen als Simavi, Cordaid en Amref Flying Doctors. We hebben hen overtuigd van de toegevoegde waarde die de waterschappen bieden in veel gebieden waar zij actief zijn. We moeten elkaars ervaring gebruiken. Zo gaat het waterschap Brabantse Delta nu met Simavi naar Malawi, om de afvalzuivering van een ziekenhuis te helpen verbeteren. Velt en Vecht is met Amref betrokken bij de aanleg van water- en sanitaire voorzieningen in Tanzania. De waterschappen zetten hun kennis in binnen het team van de hulporganisatie.

Daarnaast draagt het NWB Fonds bij aan projecten die waterschappen zelf formuleren. Regge en Dinkel ondersteunt in Slowakije lokale waterschappen om met behulp van geomodellen overstromingsrisico's in te schatten. Een project dat ook de weg effent voor andere regio's.

doel van een project

Rijnland voert een schitterend project uit in Zuid-Afrika, met heel veel synergie onder meer door combinatie van stroomgebiedbeheer met een huishoudelijkafvalproject en voorzieningen voor de jeugd. Waternet en Aa en Maas hebben samen een interessant project opgezet in Suriname op het gebied van irrigatie. Men zoekt daar alternatieven voor het tegen hoge kosten draaiende gemaal, bijvoorbeeld door gebruik van een moeras in de buurt dat voldoende waterbergingscapaciteit heeft.

De Dommel en De Stichtse Rijnlanden hebben in Nicaragua een zuiveringssysteem ontwikkeld voor afvalwater van koffieplantages. Er wordt hard gewerkt aan een ontwerp dat lokaal kan worden toegepast. Op dit moment verkeren meerdere projecten in de testfase. Er zijn zelfs bedrijven in de regio geïnteresseerd om het principe te vermarkten.

Inmiddels hebben we met het NWB Fonds 19 projecten gesubsidieerd met mondiale spreiding. We faciliteren en zien erop toe dat de activiteiten ook lokaal goed worden ingebed. Capacity-building met blijvend effect.”

Directieverslag

Begin 2009 heerste er nog grote onzekerheid over de verdere ontwikkeling van de internationale financiële crisis en de invloed daarvan op de wereldeconomie. Sinds de start van de crisis in 2007 was sprake van groeiende instabiliteit in het bankwezen en had zich zowel op de huizenmarkt als op aandelenbeurzen een kapitaalvernietiging voltrokken van historische omvang. Tegen deze achtergrond was het vertrouwen in de financiële wereld en in de economie in de eerste maanden van 2009 sterk afgenomen. Overheden en centrale banken grepen in met grootschalige budgettaire en monetaire steunmaatregelen. Centrale banken stuurden de officiële tarieven naar niet eerder vertoonde lage niveaus. Het heeft niet kunnen voorkomen dat zich in 2009 in grote delen van de wereld de diepste recessie heeft afgespeeld sinds de Tweede Wereldoorlog.

Vanaf het tweede kwartaal leek het vertrouwen op de financiële markten weer iets te groeien. De risico-opslagen op kredieten daalden aanzienlijk en transacties kwamen weer van de grond. De internationale aandelenbeurzen lieten een substantieel koersherstel zien. Andere vitale onderdelen van de economie bleven echter stagneren, zoals de consumptieve uitgaven en investeringen in kapitaalgoederen. De malaise op de particuliere woningenmarkt en de markt voor commercieel vastgoed hield aan. Het herstel is vooralsnog fragiel. Het vertrouwen groeit maar de bezorgdheid over de stabiliteit van de financiële sector, het verdere verloop van de economische ontwikkeling en de verwachte verdere toename van de werkloosheid blijft. Ook de ontwikkeling in de schuldpositie van overheden is in 2009 een aandachtspunt geworden en kan de komende jaren van invloed zijn op het economisch herstel en het vertrouwen op de financiële markten.

Het internationale bankwezen trekt intussen lessen uit de financiële crisis. Banken bevinden zich in een proces van hervorming en herstructurering. Er vindt heroriëntatie plaats op de oude strategie van wereldwijd opererende financiële supermarkten naar een nieuwe 'back to basics'-strategie met een hanteerbare schaalgrootte en in de bedrijfsvoering een scherpere scheiding tussen retail en investment banking. Het centraal stellen van de belangen van de klant is daarbij sterk gegroeid in het bewustzijn van bankiers. Dit zal zich concreet vertalen in beleid. Zo valt te denken aan een vergroting van het verantwoordelijkheidsbesef van bankiers jegens hun klanten, een prudenter beheer van de toevertrouwde middelen, een beter begrip van het risicoprofiel van klanten en betere voorlichting over financiële producten. Deze beleidswijzigingen zijn niet vrijblijvend, maar worden ook vastgelegd in wet- en regelgeving en gedragscodes. De corporate governance van banken wordt op een hoger plan gebracht en zal een belangrijke rol spelen in de cultuurverandering van de sector. Hieraan levert de nieuwe Code Banken, die in 2010 wettelijk zal worden verankerd, een grote bijdrage. Met name de moreel-ethische bankiersverklaring, de eis van permanente educatie van commissarissen en bestuurders, de organisatie en het proces van risicobeheer en de beloningsparagraaf met principes voor een duurzaam en beheerst beloningsbeleid, zijn belangrijke onderwerpen in de Code. Daarnaast is te voorzien dat een intensivering van het toezicht op banken en een aanscherping van de kapitaal-eisen worden ingevoerd. Al met al zaken die een belangrijke cultuuromslag beogen in de bancaire wereld, waarbij soliditeit, betrouwbaarheid, transparantie en de maatschappelijke rol van banken voorop staan.

Strategie

De NWB Bank houdt sinds haar oprichting in 1954 onverminderd vast aan het strategisch concept van een bank 'van en voor' de overheid, die met een efficiënte, kwalitatief hoogwaardige en enthousiaste organisatie de Nederlandse overheid en instellingen binnen het publieke domein van de goedkoopst mogelijke financiering wil voorzien. Heel bewust onthoudt de bank zich met haar gespecialiseerde dienstverlening van een verbreding van de activiteiten buiten de overheidssector. Het lage risicoprofiel van de NWB Bank blijft zo een reflectie van dat van de Nederlandse overheid. De waarde van het sterk afgebakende speelveld waarop de bank zich beweegt is extra zichtbaar geworden tijdens de financiële crisis. Het beleid van 'schoenmaker blijf bij uw leest' heeft zich hier uitbetaald doordat de soliditeit van de bank niet heeft geleden onder kredietverliezen en liquiditeitsproblemen. Belangrijke strategische randvoorwaarden om als publiekesectorbank succesvol te kunnen opereren, zijn het statutair verankerde aandeelhouderschap van de Nederlandse overheid, behoud van de AAA-ratings, een transparante en solide financiële positie, scherpe inkooprijzen, een uitstekende toegang tot de internationale geld- en kapitaalmarkt, een professioneel asset en liability management, lage bedrijfskosten en een gezonde rentemarge.

Het afgelopen jaar heeft de NWB Bank nieuwe slagen gemaakt op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en duurzaamheid. De aandacht voor het duurzame karakter van projecten die wij financieren zal sterker worden gewaarborgd en ingebed in de organisatie. Daarbij wordt de bank uiteraard geholpen door het impliciet duurzame karakter van onze kredietrelaties binnen de overheid. Ook wordt vanaf 2010 het zogeheten Global Reporting Initiative (GRI) toegepast. Het GRI is gericht op vergroting van de transparantie, een internationaal keurmerk gebaseerd op inhoudelijke toetsing van de uitputtendheid van en verslaggeving over het MVO-beleid.

In dit jaarverslag zetten wij door middel van interviews drie duurzame projecten in de schijnwerpers in de sectoren water, wonen en zorg. Ook besteden wij op deze wijze extra aandacht aan het in 2006 opgerichte NWB Fonds. De NWB Bank heeft in 2009 € 4,0 miljoen gestort in dit fonds, waarmee de totale bijdrage uitkomt op € 18,0 miljoen. Het NWB Fonds draagt bij aan de financiële ondersteuning van onder meer internationale projecten gericht op kennisoverdracht aangaande watermanagement, bescherming tegen wateroverlast en sanitatieprojecten.

Als gevolg van de perikelen rond Icesave is de overheid in 2009 gestart met een onderzoek naar de invoering van schatkistbankieren voor decentrale overheden. Hierbij is gekeken naar een zogeheten integrale variant waarbij decentrale overheden zowel hun overtollige middelen veilig kunnen uitzetten bij het Rijk als leningen kunnen opnemen. Decentrale overheden die kiezen voor deze nieuwe vorm van schatkistbankieren zouden verplicht zijn om permanent al hun geldstromen via een centrale rekening bij het Rijk te laten lopen. De NWB Bank heeft de overheid nadrukkelijk geadviseerd om af te zien van de introductie van integraal schatkistbankieren. De huidige organisatie van de Nederlandse geld- en kapitaalmarkt stelt decentrale overheden immers uitstekend in staat om op verantwoorde wijze zelfstandig hun financieel beheer te voeren. De NWB Bank speelt hierbij als bank van en voor de publieke sector een belangrijke rol. Met de AAA-ratings van de bank kunnen decentrale overheden hun overtollige middelen veilig bij ons uitzetten. Tevens zijn wij een van de grootste financiers op de 'publieke' markt, waarop niet alleen waterschappen, gemeenten en provincies actief zijn maar ook door de overheid gegarandeerde instellingen zoals de sociale volkshuisvesting, de zorg en het onderwijs. Het invoeren van integraal schatkistbankieren zou naar onze mening op termijn een verstoring van de huidige, goed functionerende marktorganisatie betekenen, waarbij de Nederlandse maatschappij per saldo 'duurder' uit zal zijn.

Organisatie

De sterk toegenomen dynamiek van het bankbedrijf en de steeds strengere voorwaarden waaraan banken moeten voldoen op het gebied van corporate governance, compliance en risk management, hebben forse impact op de omvang, kwaliteit en samenstelling van onze organisatie.

Tegen deze achtergrond zijn wij in 2008 gestart met een veranderingsproces van de structuur en de bedrijfscultuur van onze organisatie. Dit heeft als belangrijkste doel om beter en efficiënter in te spelen op de kennis en expertise die bij onze medewerkers aanwezig zijn. In een meer open managementcultuur, waar verantwoordelijkheden breder worden gevoeld en gedragen en waar beter wordt gecommuniceerd en samengewerkt, streven we naar meer kennis en beter begrip van de bedrijfsprocessen tussen mensen en afdelingen. Daarbij stimuleren wij medewerkers om met hun kennis, opleiding en ervaring meer uit zichzelf te halen. Dit verhoogt niet alleen de inspiratie en het plezier in het werk, maar ook de betrokkenheid bij de doelstellingen van de bank, die primair zijn gericht op een goede en transparante dienstverlening aan onze klanten. Het zal ook een positieve invloed hebben op het risicobewustzijn van onze individuele medewerkers en daarmee op de integrale beheersing en sturing van risico's binnen de organisatie.

In april 2008 is het bestuur van de bank teruggebracht van drie naar twee directieleden. Mede in verband hiermee is de managementstructuur versterkt door de oprichting van een Management Team, gevormd door de directie en managers uit de organisatie. Daarnaast is de organisatie uitgebreid met een afdeling Juridische Zaken, zijn de afdelingen Risk Management en Administratie en Verslaglegging uitgebreid en is een HRM-manager aangesteld.

Samenstelling directie

Eind 2009 is drs. A.J.M.M. (Lex) Van Cleef als directielid teruggetreden in verband met zijn pensionering in 2010. De heer Van Cleef was sinds januari 1986 aan de bank verbonden. In 1991 kreeg hij de titel van adjunct-directeur en vanaf februari 1993 is hij lid van de directie geweest. In deze positie heeft hij zich met veel toewijding en deskundigheid ingezet op terreinen als administratie en verslaglegging, IT en operations, human resources en fiscale zaken. Na de bestuurswijziging in 2008 is risk management daar nog als aandachtsgebied aan toegevoegd. Mede door de inbreng van de heer Van Cleef heeft de bank door de jaren heen aansluiting gehouden bij de voortschrijdende technologische ontwikkelingen en zijn wij in staat geweest om flexibel in te spelen op de toenemende complexiteit van het moderne bankbedrijf. In onze organisatie hebben wij hem leren kennen als een bekwame, nuchtere en vriendelijke collega en bestuurder. Wij danken hem hiervoor.

Per 1 januari 2010 is drs. L.M.T. (Lidwin) van Velden, bij besluit van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 23 april 2009, benoemd tot lid van de directie. Zij volgt hiermee de heer Van Cleef op. Mevrouw Van Velden is sinds 1 oktober 2008 aan de bank verbonden als adjunct-directeur.

Samen met de voorzitter van de directie, R.A. (Ron) Walkier, vormt mevrouw Van Velden sinds 1 januari 2010 de directie van de NWB Bank.

Terugblik op 2009

Tegen de achtergrond van de financiële crisis en de economische recessie heeft de bank zich, net als in 2008, goed staande weten te houden. Dat mag ook verwacht worden van een bank die uitsluitend opereert als financier van de publieke sector en van maatschappelijke instellingen die worden geborgd door de overheid. Wij constateren met voldoening dat de NWB Bank sinds de start van de crisis haar klanten op voortvarende wijze van langlopende financiering heeft kunnen voorzien.

Zoals verwacht is de nettowinst aanmerkelijk gestegen. De nettowinst over 2009 bedraagt € 56,7 miljoen (2008: € 9,0 miljoen). De winstgroei is volledig toe te schrijven aan een herstel van de marktwaarderesultaten. Niettemin was het marktwaarderesultaat met - € 1,9 miljoen nog licht negatief (2008: - € 102,4 miljoen). Hiervan is het grootste deel niet gerealiseerd, zodat deze waarderingsresultaten van betrekkelijke betekenis zijn. Het herstel in het marktwaarderesultaat kwam voornamelijk tot stand door een daling van de risico-opslagen gedurende het jaar. Eind 2009 bevonden de opslagen zich desondanks nog boven het 'normale' niveau van voor de crisis. Bij de NWB Bank gaat het om risico-opslagen voor kredieten aan feitelijk risicovrije partijen zoals gemeenten en waterschappen, of door overheden gegarandeerde kredieten. Er mag van worden uitgegaan dat deze partijen hun rente- en aflossingsverplichtingen in de toekomst zullen blijven nakomen, zodat de ongerealiseerde marktwaardeverliezen die nu in de resultaten worden getoond gedurende de resterende looptijd van deze leningen weer als winsten zullen terugkeren.

Het renteresultaat is in 2009 uitgekomen op € 92,1 miljoen (2008: € 128,0 miljoen). Dit betekent dat zich na het eerste halfjaar, waarin de rentebaten terugvielen tot € 28,5 miljoen, een fors herstel heeft afgetekend. Desondanks zijn de rentebaten flink gedaald ten opzichte van het recordjaar 2008. Druk op de marge in het lange kredietbedrijf door hogere financieringslasten en de uitzonderlijke daling van de geldmarktrente gedurende de eerste maanden van het jaar zijn belangrijke oorzaken. Het 3-maands Euribortarief verkeerde van december 2008 tot juni 2009 in vrije val van 5,3% naar net boven 1,0%. Dit zette in het eerste halfjaar de rente-inkomsten uit hoofde van het cash management van de bank onder druk.

De NWB Bank heeft in 2009 voor in totaal € 4,9 miljard aan kredieten verleend. Dat is aanzienlijk minder dan het in 2008 gevestigde record van € 7,1 miljard. De afgenomen vraag naar leningen in de publieke sector is een belangrijke verklaring voor deze daling. Enerzijds zijn veel geldnemers in 2008 overgegaan tot extra opname van lang geld. Anderzijds zijn de risico-opslagen voor de wat langere looptijden nog steeds hoger dan vóór de crisis. Dit leidt tot een 'wait and see'-attitude bij geldnemers in afwachting van een normalisering van de risico-opslagen. Wij stellen vast dat deze opslagen vanaf april inderdaad behoorlijk zijn gedaald. Afhankelijk van de looptijd en de kwaliteit van de debiteur beliep de daling soms meer dan een half procentpunt. Ondanks de lagere kredietomzet heeft de bank haar marktaandeel binnen het publieke domein verder kunnen versterken.

Met het lage risicoprofiel en de AAA-ratings heeft de NWB Bank nog nooit verliezen geleden op kredietportefeuilles. De vermogenspositie blijft onverminderd zeer solide met een eigen vermogen van € 1.048 miljoen (2008: € 1.047 miljoen) en een BIS solvabiliteitsratio van 51,4% (ultimo 2008: 53,2%), een waarde die ver boven de door De Nederlandsche Bank voorgeschreven norm van 8% ligt. De capital ratio –de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal– is per ultimo 2009 licht gedaald tot 2,0 % (ultimo 2008: 2,1%), als gevolg van met name de groei in de kredietportefeuilles van de bank. Het balanstotaal is in 2009 met € 4,0 miljard toegenomen tot € 52,4 miljard.

De bedrijfslasten zijn in 2009 met 7,0% gestegen tot € 10,2 miljoen (exclusief een bijdrage van € 4,0 miljoen aan het NWB Fonds), hoofdzakelijk door hogere advieskosten in verband met onderzoeken naar IFRS-regelgeving, de effectiviteit van de automatiseringsfunctie en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Reservering en dividend

Onder de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen heeft de directie besloten om van de nettowinst over 2009 een bedrag van € 16,7 miljoen aan de algemene reserve toe te voegen.

Uitgangspunt voor het dividendbeleid is een bestendige gedragslijn, gericht op een consistente en in verhouding tot de gerealiseerde winst redelijke uitkering aan de aandeelhouders. Voorwaarde hierbij is dat de bank over een solide vermogenspositie beschikt. Tegen deze achtergrond en onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen stelt de directie voor om een dividend in contanten uit te keren van € 678,08 per aandeel. De dividenduitkering belooft hiermee in totaal € 40 miljoen, ofwel een uitkeringspercentage van 70% van de nettowinst.

Doelstellingen 2010

- De kernrol van de bank is om haar klanten onverminderd tegen de laagste kosten te voorzien in hun financieringsbehoefte. Terwijl veel geldgevers de afgelopen jaren de deur dicht hielden, heeft de NWB Bank haar rol bewezen als een van de grootste kredietverleners in het publieke domein. Belangrijk is dat wij met onze AAA-ratings en hoogwaardige solvabiliteit een van de meest solide banken in de wereld blijven. Wij hebben het behoud van onze soliditeit dan ook onverminderd hoog in het vaandel.
- De bank zal zich in 2010 sterker gaan profileren op de gebieden duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid (MVO). In de bedrijfsvoering en de ontwikkeling van nieuwe financiële producten zal duurzaamheid steeds meer als inspiratiebron gaan gelden. Daarnaast zullen concrete analyses en scores meer transparantie moeten geven aan het duurzame karakter van de bank.
- Extra aandacht blijft uitgaan naar de veranderende financiële behoeften van onze klanten. Die zijn sterk in beweging en brengen een steeds verdergaande professionalisering met zich mee van het financiële management dat zij voeren. Voorbeelden zijn de behoefte aan meer advies en begeleiding op gebieden als treasurybeleid, het management van de leningenportefeuille, de ontwikkeling van maatwerk financieringsstructuren en projectfinanciering op basis van een combinatie van publieke en private financiering.
- In 2010 werken we verder aan het in 2008 ingezette veranderingsproces van onze organisatie, dat is gericht op meer onderlinge samenwerking in een open managementcultuur die mensen beter in staat stelt hun talenten, deskundigheid, vaardigheden en risicobewustzijn te ontplooien.
- De bank zal haar beleid op het gebied van corporate governance aanpassen aan de consequenties van de Code Banken en de recente veranderingen in de Corporate Governance Code.

Vooruitzichten

De grote vraag voor 2010 en de komende jaren is of de omvangrijke kapitaalinjecties van overheden, die in 2009 hebben geleid tot een voorzichtig ingezet economisch herstel, zullen resulteren in een groei die in toenemende mate op eigen kracht door de private sector kan worden gedragen. Dit is bepalend voor de snelheid waarmee –en de mate waarin– het vertrouwen in economie en financiële markten zal terugkeren en daarmee van grote invloed op de ontwikkeling van de rente op de internationale geld- en kapitaalmarkt.

Het ligt in de verwachting dat het totale beroep op de kapitaalmarkt van decentrale overheden en instellingen in de sociale woningbouw en de zorg het komend jaar ongeveer op het niveau van 2009 zal blijven. Wij gaan er vanuit dat daardoor ook de omvang van de kredietverlening door de NWB Bank gelijkwaardig zal zijn aan die van het verslagjaar. Onder voorbehoud van nieuwe of onvoorziene turbulenties op de internationale geld- en kapitaalmarkten, verwacht de NWB Bank in 2010 ongeveer dezelfde rentebaten te realiseren als in 2009. Naast de rentebaten zijn ook fluctuaties in de marktwaarde van leningen in de marktwaardeportefeuille van invloed op het resultaat. Het gaat hier voornamelijk om niet gerealiseerde resultaten op risicovrije kredieten, die wij doorgaans niet tussentijds afstoten. De waardefluctuaties in deze portefeuille zijn afhankelijk van met name de renteontwikkeling en de risico-opslagen op kredieten aan de Nederlandse overheidssector. Tegen deze achtergrond spreekt de NWB Bank geen verwachting uit over het marktwaarderresultaat van de bank in 2010.

Bedrijfsontwikkelingen in 2009

Kapitaalmarkten en funding

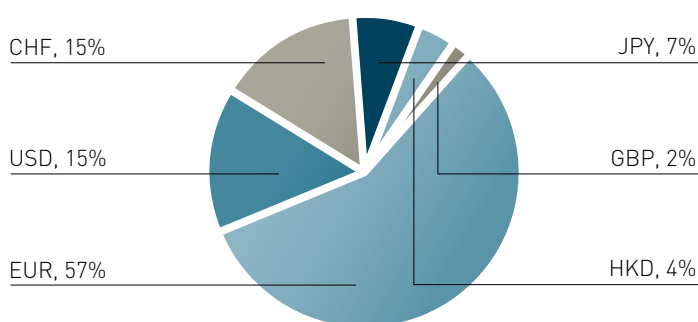
Beleggers begonnen het verslagjaar met het actief verkopen van hoger renderende obligaties ten gunste van veiliger beleggingen in zeer liquide overheidsobligaties en uitgiftes door zeer kredietwaardige partijen als 'supranationals' en overheidsgerelateerde partijen zoals de NWB Bank. Deze 'flight to quality' ging gepaard met een vloedgolf van nieuw aanbod in bancaire obligaties met overheidsgarantie. Looptijden beperkten zich veelal tot maximaal 10 jaar in EUR en CHF en tot maximaal 5 jaar in GBP en USD. Het overvloedige aanbod van overheidsgegarandeerd papier, in combinatie met de sterk toegenomen financieringsbehoeften van Europese overheden (stijging t.o.v. 2008: 55%) en de zorg over herfinancieringsrisico bij zwakkere EMU-landen als Spanje, Italië en in het bijzonder Griekenland en Ierland, leidde tot hogere spreads in de eerste maanden van het jaar. Hierdoor was ook de NWB Bank gedwongen hogere opslagen te betalen.

In het eerste kwartaal heeft de NWB Bank in totaal ruim € 3,8 miljard aan leningen uitgegeven, waarvan € 2,5 miljard in euro benchmarkleningen voor 2 en 3 jaar en het overige in medium term notes (mntn's) in diverse valuta. In het tweede kwartaal stabiliseerde de spreadontwikkeling enigszins. De meeste overheden, agency's en supranationals hadden voldoende resultaat geboekt met hun fundingprogramma's. Bovendien nam de 'risk appetite' van beleggers weer toe, gebaseerd op betere winstcijfers in het bedrijfsleven en de bancaire sector en een aanhoudend laag renteklimaat. In deze periode gaf de NWB Bank circa € 1,9 miljard uit in diverse valuta, in de meeste gevallen nieuwe uitgiften en tevens enkele verhogingen van bestaande leningen.

Het derde kwartaal verliep vrij rustig en werd vooral gekenmerkt door de grote steunaankopen van bancaire activa door de Europese Centrale Bank. Inmiddels was een daling van de opslagen ingezet

die zich voortzette in het laatste kwartaal van het jaar. In deze tweede helft van 2009 bedroeg de uitgifte van leningen van de NWB Bank in totaal nog circa € 1,9 miljard, waaronder een 3 jaars-benchmarklening in USD. In deze € 7,6 miljard aan langetermijnfunding is ruim € 600 miljoen aan gestructureerde medium term notes begrepen, met een verwachte looptijd van circa 1 jaar, eveneens in meerdere vreemde valuta.

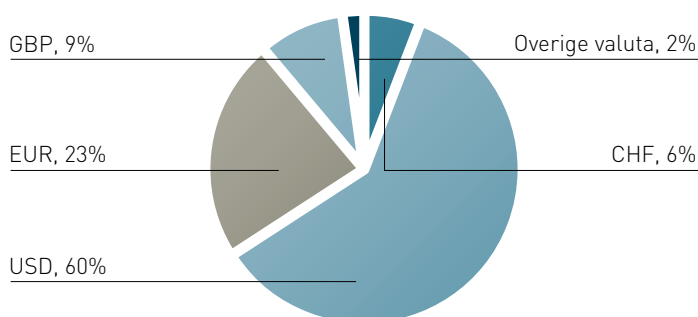
Verdeling valuta lange financiering

22

In de loop van 2009 heeft onze bank ruim € 25 miljard in commercial paper uitgegeven met een gemiddelde looptijd van 4 maanden. Met een kostprijs die gemiddeld meer dan 0,5% onder Euribor ligt, is dit een blijvend interessante vorm van financiering. De voortdurend sterke vraag naar dit kortlopend schuld papier geeft ons als NWB Bank flexibiliteit bij het kiezen van het juiste moment voor de uitgifte van lang schuld papier en is daardoor van grote betekenis.

Verdeling valuta commercial paper

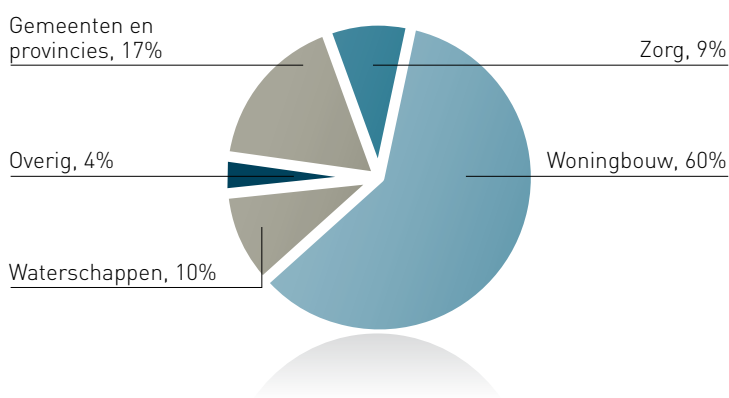
Kredietportefeuille

Voor de NWB Bank was 2009, ondanks de turbulentie op de financiële markten, een succesvol jaar met een omzet in de langekredietverlening van bijna € 5 miljard. Deze omzet blijft achter bij het recordniveau van circa € 7 miljard in de jaren 2007 en 2008. We maken daarbij de kanttekening dat de vlakke, gedeeltelijk inverse, rentecurve in die jaren het aantrekkelijk maakte om leningen

te sluiten met een stortingsdatum in de toekomst. Onze klanten hebben hiervan destijds veelvuldig gebruik gemaakt, waardoor een deel van de financieringsbehoefte voor 2009 reeds was gecontracteerd. Dit heeft uiteraard een drukkend effect gehad op de verstrekkingen in 2009 zelf. Door de steilere curve is het in de huidige markt bovendien minder interessant leningen met uitgestelde storting af te sluiten.

De marktaandeelen van de bank stabiliseerden zich op het hoge niveau van de afgelopen jaren. De portefeuille langlopende leningen nam onder invloed van de omzet toe tot € 40,2 miljard (ultimo 2008: € 35,9 miljard). Een uitsplitsing van deze portefeuille naar de marktsectoren is weergegeven in de grafiek.

Verdeling kredietportefeuille

De renteontwikkeling tijdens het boekjaar heeft geleid tot historisch lage renteniveaus voor de geldmarkt. Ook de tarieven op de kapitaalmarkt zijn laag, zij het dat er thans als gevolg van de kredietcrisis sprake is van liquiditeitsopslagen op de rente. Het voordeel van de lage lange rente wordt zo voor een deel tenietgedaan door hoge opslagen. Wij zijn er in geslaagd onze klanten in staat te stellen zulke hoge opslagen te ontlopen door leningen aan te bieden waarbij opslagen in de nabije toekomst worden herzien. Hierbij wordt een relatief lage opslag vastgezet voor een korte periode, in de verwachting dat de opslagen op het moment van herziening min of meer zijn verdwenen. Door het daarnaast mogelijk te maken een basisrente voor langere perioden te fixeren, stelt de NWB Bank klanten in de gelegenheid te profiteren van de historisch lage absolute renteniveaus. Wij hebben daarmee duidelijk in een behoefte kunnen voorzien. Verder hebben wij een toename geconstateerd van de vraag naar leningen met een kortere rentetypische looptijd dan voorheen.

Sociale Woningbouw

De sector Sociale Woningbouw heeft een uitdagend jaar achter de rug. Steeds meer corporaties hebben te maken met te lage kasstromen om geplande investeringen te kunnen blijven realiseren. Tot 2008 leverden de verkoopopbrengsten van woningen de hier benodigde extra instroom op. Het verkopen van woningen blijkt echter in crisistijd niet gemakkelijk, waardoor corporaties worden geconfronteerd met lagere verkoopprijzen en langere doorlooptijden. Deze situatie zal zeker invloed hebben op toekomstige investeringsbeslissingen. In 2009 is dit effect nog beperkt gebleven omdat veel corporaties zich reeds hadden gecommitteerd. Ook de vennootschapsbelasting en de

'vogelaarheffing' hebben hun weerslag op de liquiditeitspositie van de corporaties. Het effect van een eventuele verschuiving van de huurtoeslag van het Rijk naar de sector, in combinatie met (partiële) huurliberalisering, moet nog blijken. In 2009 heeft de NWB Bank circa € 3,5 miljard aan langlopende kredieten verleend aan woningcorporaties. Hiervan heeft € 0,9 miljard een stortingsdatum na het boekjaar.

Zorginstellingen

In de zorgsector is het afgelopen jaar flink geïnvesteerd. Grote ziekenhuizen en zorginstellingen hebben in het kader van nieuwbouw, renovatie en uitbreiding een fors beroep gedaan op de kapitaalmarkt. Voor een groot deel van deze financiering werd echter geen garantie verstrekt, waardoor de NWB Bank geen offerte kon uitbrengen.

Gewijzigde regelgeving maakt het zorginstellingen niet eenvoudig bij het kiezen van een financieringsconstructie. Zo zijn onzekerheden rond de normrentevergoeding van de Nederlandse Zorg Autoriteit (NZA) hierop van invloed geweest. Daarnaast stelt het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) zich kritischer op bij het afgeven van een borgstellingsverklaring. Er mag bij het WFZ geen enkele twijfel bestaan, noch over de financiële situatie van de instelling, noch over de haalbaarheid van het te financieren project. Op grond hiervan heeft het WFZ in 2009 helaas een aantal borgingsaanvragen moeten afwijzen. Soms verzoekt het WFZ banken offerte uit te brengen met en zonder garantie. Het prijsverschil geeft dan een indicatie van de risico-inschatting van de bank. Ook verschaft het inzicht in de reële waarde van de borging. Omdat het WFZ projecten sinds kort zowel aan een financiële als aan een technische toets onderwerpt, is bovendien de doorlooptijd van borgingsaanvragen toegenomen.

In 2009 heeft de NWB Bank voor € 0,3 miljard aan leningcontracten gesloten met zorginstellingen. Het totaal uitstaand saldo van de NWB Bank in de zorg komt daarmee op € 3,5 miljard, wat overeenkomt met een marktaandeel van 45%.

Waterschappen

Het marktaandeel van de NWB Bank in de leningportefeuille van de waterschappen is met circa 90% onveranderd hoog. De bank heeft in deze sector tijdens het verslagjaar € 0,4 miljard aan nieuwe leningen verstrekt. Landelijk gezien bevonden de investeringen van de waterschappen zich op een vergelijkbaar niveau als in voorgaande jaren. De onderlinge verschillen per waterschap waren echter groot. De nieuw verstrekte leningen hadden een gemiddelde looptijd van iets minder dan 5 jaar. De meeste vraag richtte zich op tienjarige lineaire leningen. Als gevolg van de lage geldmarkttarieven is ook veel gebruik gemaakt van rekeningcourantkrediet en kasgeldleningen. Het uitstaand saldo van lange leningen aan waterschappen groeide tot € 4,2 miljard (ultimo 2008: € 4,0 miljard).

Gemeenten en provincies

De liquiditeitsposities van individuele gemeenten en provincies lopen sterk uiteen. Als gevolg van de verkoop van aandelen van onder meer de energiebedrijven Nuon en Essent heeft een aantal provincies en gemeenten grote bedragen ontvangen. De totale positieve kasstroom voor 2009 bedroeg meer dan € 10 miljard. De komende jaren zullen nog aanvullende ontvangsten plaatsvinden. Het laat zich raden dat deze gemeenten geen of nauwelijks financieringsbehoefte hadden. In diverse gevallen is zelfs overliquiditeit ontstaan die, afhankelijk van beleid en

individuele begroting, voor korte of langere periode belegd moest worden. Ook de NWB Bank is door verschillende decentrale overheden benaderd om voor deze gelden offerte uit te brengen. Enkele gemeenten hebben ons verzocht bestaande leningen te mogen aflossen.

Provincies hebben in 2009 bij de NWB Bank geen leningen opgenomen. Aan gemeenten werd in totaal voor € 0,5 miljard aan leningen verstrekt, illustratief voor de sterke concurrentiepositie van de NWB Bank in dit segment. Wij hebben ondervonden dat de geboden flexibiliteit en snelheid van onze dienstverlening zeer op prijs worden gesteld. Het totale saldo van verstrekte kredieten aan decentrale overheden van € 6,6 miljard is nagenoeg gelijk gebleven (ultimo 2008: € 6,6 miljard).

Risk Management

De belangrijkste risico's die de NWB Bank in haar bedrijfsvoering loopt zijn rente-, liquiditeits- en kredietrisico's. Wij voeren ten aanzien van risicobeheersing een zeer prudent beleid. In de risicoparagraaf van de jaarrekening beschrijven wij de voor de verschillende soorten risico's toepasselijke risicobeheerssystemen.

Wij zijn van mening dat onze interne risicobeheers- en controlesystemen adequaat en effectief zijn. In 2009 is de afdeling Risk Management versterkt en het Risk Management Framework aangescherpt. De Code Banken, opgesteld door de Nederlandse Vereniging van Banken en in september 2009 gepresenteerd, biedt handvatten om verder invulling te geven aan verantwoord risicobeheer. In overeenstemming met deze code, die per 1 januari 2010 van kracht is geworden, zal de directie van de NWB Bank de 'risk appetite' explicieter formuleren en deze ter goedkeuring voorleggen aan de Raad van Commissarissen.

De NWB Bank verstrekt vrijwel uitsluitend kredieten aan overheden en instellingen waar de overheid garant voor staat. Daarnaast houdt de bank een beperkte effectenportefeuille aan met voornamelijk obligaties van –of gegarandeerd door–overheden. In de corporatiesector hebben enkele klanten in 2009 financiële problemen gekend en incidenteel zijn hierbij ook integriteitsproblemen aan de orde geweest. De aan corporaties verstrekte kredieten zijn gegarandeerd met een achtervang van de overheid. Het kredietbeheer van de betreffende partijen is in verband met de ontstane situatie geïntensiveerd. De NWB Bank heeft in het verslagjaar, tot op heden zelfs in haar hele bestaan, niet met oninbare vorderingen te maken gehad.

Als gevolg van rente- en valutaswaps die de bank sluit ter dekking van risico's, ontstaat kredietrisico op de swaptegenpartijen. Dit tegenpartijrisico wordt op zijn beurt beperkt door het stellen van limieten en een normenkader. Mitigatie is mogelijk door middel van collateral-overeenkomsten met de tegenpartijen. Vanaf 2008 is het beheer van de swapportefeuille verbeterd door aanscherping van het beleid gericht op enerzijds onderpand en anderzijds diversificatie over swaptegenpartijen.

Met ingang van het tweede kwartaal 2009 is de maximaal toegestane duration van de marktwaarde van het eigen vermogen verder verlaagd naar 10. In het verslagjaar is de norm ter beheersing van het liquiditeitsrisico herzien. De herziene norm stelt limieten aan het maximale liquiditeitstekort binnen 3 dagen, over 7 en over 30 dagen en voldoet beter aan de behoefte om

tekorten op korte termijn te beperken. Bovendien neemt de maatregel onnodige beperkingen voor ons cash management weg.

Wij beoordelen onze liquiditeitspositie voor de langere termijn aan de hand van de in 2008 ingevoerde norm voor de financieringsbehoefte op enig moment in de toekomst. Om binnen de gestelde overgangperiode van maximaal drie jaar aan deze norm te kunnen voldoen, heeft de NWB Bank in 2009 extra lange financiering aangetrokken.

Solvabiliteit

De NWB Bank voldeed in 2009 zowel aan alle interne als aan de door toezichthouders opgelegde kapitaalvereisten. De solvabiliteitsratio conform het Bazel II toezichtsregime bedroeg eind 2009 51,4% (ultimo 2008: 53,2%). De ratingdoelstelling is het handhaven van de AAA-status. De ratingbureaus Moody's en Standard & Poor's hebben onze AAA-rating in hun jaarlijkse beoordeling bevestigd. De hoogst mogelijke rating is evenals in voorgaande jaren onder meer gebaseerd op de sterke vermogenspositie van de bank, de kwaliteit en de betrokkenheid van de aandeelhouders alsmede de betrouwbaarheid van de kredietnemers.

HR-beleid

Het HR-beleidsplan van de bank is geënt op de strategische doelstellingen van de NWB Bank, de omgevingsfactoren en de bestaande versus de gewenste organisatie. Wij toetsen het beleidsplan voortdurend aan de actuele ontwikkelingen. Het is met name gericht op het realiseren van een aantal kerncompetenties, zoals communicatief vermogen, samenwerken en omgevingsbewustzijn, die wij organisatiebreed hanteren. Deze competenties zijn ook een belangrijke leidraad bij het aantrekken van nieuwe medewerkers. Om prestatie en ontwikkeling van onze medewerkers beter in kaart te brengen zijn wij in 2009 gestart met een Performance Management Systeem. Het instrument 'personeelsbeoordeling' is belangrijk voor het waarborgen van de kwaliteit en ontwikkeling van medewerkers en de dienstverlening van de NWB Bank. Wij gebruiken het systeem voor het maken van afspraken tussen manager en medewerker over individuele doelstellingen, en om te kunnen waarborgen dat deze doelstellingen ook worden behaald.

De opleiding van onze mensen heeft hoge prioriteit. Het bijhouden en vergroten van specifieke vakkennis is een belangrijke succesfactor voor de kwaliteit van de dienstverlening aan onze klanten. Mede daarom starten wij in 2010 onder meer een Management Development-programma.

Medewerkers

Het afgelopen jaar hebben zowel de bijzondere omstandigheden op de financiële markten als het veranderingsproces binnen de organisatie, extra inzet van onze mensen gevraagd. De directie constateert met genoegen dat er niet alleen hard is gewerkt en goed is gepresteerd, maar ook dat er met veel plezier is samengewerkt. De directie is alle medewerkers hiervoor zeer dankbaar.

Frans Kooiker:

Integrale benadering van fysieke en sociale duurzaamheid

28

Jaarverslag 2009 Nederlandse Waterschapsbank N.V.

WoonFriesland is de grootste Friese woningcorporatie met ruim 20.000 woningen –en zo'n 40.000 klanten– in 21 van de 32 gemeenten in Friesland. Het is tekenend dat de corporatie haar woningvoorraad vertaalt in het aantal bewoners dat daar 'goed' moet kunnen wonen. In het beleid van de WoonFriesland staat de klant centraal. Voor directeur-bestuurder Frans Kooiker gaat het bij duurzaamheid niet alleen om zaken die met energieprestatie te maken hebben. Hij kijkt naar de duurzaamheid van de samenleving. WoonFriesland wil huurders een goede woning bieden, in een vitale wijk waar zij duurzaam prettig kunnen wonen. Dat is een complexe uitdaging. WoonFriesland heeft te maken met aandachtswijken en andere grootstedelijke problemen, maar tegelijkertijd ook met de problematiek van bevolkingskrimp en dreigende leegloop op het platteland.

Hoe kun je waarde creëren

“Verbetering van de energieprestatie van onze woningen, daarin zijn we heel ambitieus. Het doel is meerledig: minder energieverbruik, reductie van de CO2-uitstoot, maar wat we besparen moet ook een positieve uitwerking hebben op de woonlasten. We willen onze klanten een zo goed mogelijke woning bieden, voor een zo goed mogelijke prijs. We zijn volop bezig met energieprestatie en duurzame technologie. We passen warmtepompen toe, hebben proeven gedaan met de wkk-ketel die tijdens het stoken elektriciteit opwekt; en bij het nieuwe Kindcentrum Hurdegaryp, een zgn. 'brede school' hebben we een regenwater- hergebruikstelsel aangelegd, goed voor een besparing van ruim 90% aan drinkwater. We kijken voortdurend hoe we nieuwe technologieën kunnen toepassen, en of die ook echt duurzaam zijn. Want je moet niet achter elke hype aan willen lopen.

Naast energetische maatregelen en bewust materiaalgebruik, kijken we ook naar sociale duurzaamheid. Daarmee kun je de noodzaak van fysieke ingrepen, zoals het op termijn herstructureren of platgooien van een gebouw of wijk, wegnemen

zonder te groeien?

of lang uitstellen. Los van de kapitaalvernietiging speelt daarbij natuurlijk ook duurzaamheid een rol. Bij WoonFriesland koppelen we het sociale en fysieke aspect op deze manier aan elkaar in een integrale benadering. Waar wonen onze klanten nu precies, hoe ziet die wijk eruit? Hoe kun je door interventies –in de woning, of in het openbaar groen, of door aanpak van overlastgevallen, verbeteren van de veiligheid of bijvoorbeeld de werkgelegenheid– de leefbaarheid duurzaam verbeteren? Daarbij zorgen we ook voor maatschappelijk vastgoed: woonpensions, voorzieningen voor beschermd wonen, brede scholen, multifunctionele accommodaties in dorpen, enzovoort.

Je zou denken dat we in Friesland geen grootstedelijke problemen kennen, maar die zijn er wel degelijk. In Leeuwarden zijn er aandachtswijken die we moeten aanpakken, dat kost veel geld. Daartegenover hebben we te maken met dorpen, waar de mensen zich nog verantwoordelijk voelen voor hun woonomgeving. Dat in stand houden is net zo'n grote uitdaging. In de grote steden is nog groeiperspectief, maar in die dorpen is sprake van bevolkingskrimp. De jeugd gaat studeren en trekt het dorp uit, de ouderen dreigen voor betere voorzieningen naar de stad te verhuizen... terwijl

leegstand en verloedering op de loer liggen neemt onze verdien capaciteit steeds verder af. Het oude paradigma was 'de waarde haal je uit de groei', voor ons is het inmiddels 'hoe kun je waarde creëren door niet te groeien?'.

Verkoopopbrengsten uit de woningvoorraad zijn voor WoonFriesland in de huidige tijd moeilijk te realiseren en leveren te weinig op. Op termijn moeten we bijna twee woningen verkopen om er weer één te kunnen bouwen. De exploitatielasten stijgen, mede door fiscale maatregelen van de overheid. Waarde en rendement van het vastgoed dalen, onze leencapaciteit neemt af. We zijn gedwongen onze projectenportefeuille aan te passen en de organisatie af te slanken. Woningcorporaties zorgen traditioneel voor stabiliteit in de samenleving. Om voldoende te kunnen blijven investeren in deze maatschappelijke stabiliteit en in duurzame projecten, moeten we creatief op zoek naar winstcapaciteit. De kunnen we niet alleen: iedereen zal boven zijn eigen belang uit moeten stijgen. Gemeenten, zorg- en welzijnsinstellingen, collega-corporaties, financiële instellingen en niet in de laatste plaats het Rijk. We beschouwen elkaar nu nog veel te veel simpelweg als de uiteinden van een zakelijke relatie."

Corporate Governance

Algemeen

Op 10 december 2008 presenteerde de Monitoring Commissie Corporate Governance Code ('commissie Frijns') de geactualiseerde Nederlandse Corporate Governance Code. Deze nieuwe Corporate Governance Code trad met ingang van 1 januari 2009 in werking. De commissie Frijns heeft de Code aangepast naar aanleiding van nationale en internationale ontwikkelingen sinds de invoering van de oorspronkelijke Code Tabaksblat uit 2003. Hoewel de Corporate Governance Code niet direct van toepassing is op de NWB Bank, omdat de aandelen van onze bank niet op een gereguleerde markt zijn genoteerd, kiezen wij ervoor de principes en best practice bepalingen hiervan toe te passen.

Tegen de achtergrond van de kredietcrisis is de aandacht voor corporate governance verder vergroot. De Nederlandse Vereniging van Banken heeft een commissie ingesteld om lering te trekken uit de ervaringen met de kredietcrisis. Hieruit is een specifieke code geformuleerd voor banken ('Code Banken'), die in het verlengde ligt van de Corporate Governance Code.

Belangrijke aandachtsgebieden zijn de rol en het functioneren van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen, de functie van Risk Management en van audit en principes omtrent het beloningsbeleid. De Code Banken is op 1 januari 2010 in werking getreden. Vanzelfsprekend heeft ook de NWB Bank organisatie en functioneren getoetst aan het kader van deze nieuwe inzichten. De Raad van Commissarissen en de directie zijn verantwoordelijk voor een goede structuur van de corporate governance van de NWB Bank en voor naleving van de Corporate Governance Code en de Code Banken. Zij brengen jaarlijks de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op de hoogte over de toepassing van beide Codes.

Belangrijke aandachtsgebieden op grond van de Codes:

Aandeelhoudersvergadering

De directie of de Raad van Commissarissen roept de aandeelhouders bijeen door middel van een schriftelijke kennisgeving met vermelding van onderwerpen die behandeld zullen worden. Aandeelhouders die ten minste 1% van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen kunnen schriftelijk onderwerpen voor de agenda aandragen die eveneens geagendeerd worden.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders stelt de jaarrekening vast en geeft decharge aan de leden van de directie voor het gevoerde beheer en aan de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht.

Directie

Algemeen

Binnen de tweehoofdige directie van NWB Bank zijn de verantwoordelijkheden voor Risk Management en commerciële taakgebieden gescheiden. Beide directieleden hebben de volgende moreel ethische verklaring getekend:

“Ik verklaar dat ik mijn functie als bankier integer en zorgvuldig zal uitoefenen. Ik zal een zorgvuldige afweging maken tussen alle belangen die bij de bank betrokken zijn, te weten die van de klanten, de financiers, de aandeelhouders, de werknemers en de samenleving waarin de bank opereert. Ik stel in die afweging het belang van de klant centraal en zal de klant zo goed mogelijk inlichten. Ik zal mij gedragen naar de wetten, de reglementen en de gedragscodes die op mij als bankier van toepassing zijn. Ik zal geheim houden wat mij is toevertrouwd. Ik maak geen misbruik van mijn bancaire kennis. Ik zal mij open en toetsbaar opstellen en ik ken mijn verantwoordelijkheid voor de samenleving. Ik zal mij inspinnen om het vertrouwen in het bankwezen te behouden en te bevorderen. Ik zal zo het beroep van bankier in ere houden.”

In 2010 zal de gedragscode voor medewerkers van de NWB Bank, voor zover dit nog niet het geval is, met deze verklaring in lijn worden gebracht om te zorgen voor verdere inbedding binnen de bank. De directie heeft voor 2010 een programma opgesteld in het kader van permanente educatie.

Benoeming

Het bestuur van de vennootschap is in handen van een directie die op grond van de Wet op het financieel toezicht uit ten minste twee leden bestaat. Benoeming van de directeuren vindt plaats voor een periode van vier jaar op voordracht van de Raad van Commissarissen, door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De directie bestaat thans uit twee leden van wie één tot voorzitter is benoemd.

Reglement

Voor de werkwijze van de directie is een reglement opgesteld dat op de website (www.nwbbank.com) is geplaatst. Het reglement is aangepast aan de beide Codes.

Tegenstrijdige belangen

In het geval van nevenfuncties of bij transacties kunnen tegenstrijdige belangen ontstaan. Alle nevenfuncties van de directieleden zijn bij de Raad van Commissarissen bekend. Voor geen daarvan was specifieke goedkeuring vereist. Tegenstrijdige belangen doen zich hierbij niet voor. In het verslagjaar hebben zich, net als in voorgaande jaren, geen transacties voorgedaan waarbij sprake kon zijn van tegenstrijdige belangen.

Samenstelling

In 2009 is de samenstelling van de directie en de directiestructuur onveranderd gebleven. Zie pagina 18 van dit Jaarverslag.

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van de directie wordt vastgesteld door de aandeelhoudersvergadering op voorstel van de Raad van Commissarissen. De afgelopen jaren is de directiebeloning stapsgewijs versoerd. De laatste stap betrof een verlaging van het variabele deel van de beloning.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft op 23 april 2009 een aangepast beloningsbeleid goedgekeurd, dat per 1 januari 2010 in werking treedt. In de bezoldigingsstructuur van de directie is het variabele deel van de beloning verlaagd van maximaal 28% naar maximaal 15%, waarbij de toekenning een volledig discretionaire bevoegdheid van de Raad van Commissarissen is. Binnen het maximum van 15% bestaat 5% uit langetermijnelementen. Na afloop van iedere periode van vier jaar wordt beoordeeld of doelstellingen zijn behaald en of het uitgestelde variabele deel van maximaal 5% per jaar kan worden uitgekeerd. De overige 10% van het variabele deel kan jaarlijks worden uitgekeerd.

Tijdens een bijeenkomst met vertegenwoordigers van aandeelhouders op 8 oktober 2009 is het bezoldigingsbeleid van de directie van de NWB Bank aan de orde is geweest. Voorafgaand is een marktonderzoek uitgevoerd door een externe partij. Dit heeft geresulteerd in een voorstel tot wijziging van het bezoldigingsbeleid, dat op 22 april 2010 aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal worden voorgelegd. Het voorstel gaat uit van een maximumsalaris van € 280.000 (vaste en variabele bezoldiging inbegrepen) voor de voorzitter van de directie, en een maximum van 85% van dit bedrag voor de overige directieleden. De vaste beloning zal jaarlijks worden geïndexeerd. Indien dit voorstel door de aandeelhouders wordt goedgekeurd, dan zal dit nieuwe bezoldigingsbeleid met terugwerkende kracht van toepassing zijn vanaf 1 januari 2010 en gelden voor nieuw te benoemen directieleden vanaf die datum. Het beloningsbeleid voor directie én medewerkers is in overeenstemming met de uitgangspunten van de Corporate Governance Code en de Code Banken.

Risk management

In 2010 zullen wij de 'risk appetite' van onze bank explicieter formuleren en voorleggen aan de Raad van Commissarissen. Tevens heeft de NWB Bank haar 'product approval' procedure aangescherpt. De rol van risk management en compliance wordt in dit proces volledig onderkend. De interne auditfunctie beoordeelt jaarlijks de effectiviteit van het proces.

Audit

De interne auditfunctie opereert binnen de bank onafhankelijk. Het hoofd van deze functie rapporteert aan de voorzitter van de directie en heeft tevens een rapportagelijn naar de voorzitter van de Auditcommissie. Het hoofd woont, evenals de externe accountant, ook de bijeenkomsten van de Auditcommissie bij. Met ingang van 2010 vinden bijeenkomsten plaats met de interne en externe accountant en de prudentieel toezichthouder (De Nederlandsche Bank). Tijdens dit overleg zal uitwisseling plaatsvinden van inzichten op het gebied van het risicoprofiel van de bank en de planning van onze activiteiten. Ook Risk Management van de NWB Bank is vertegenwoordigd bij deze bijeenkomsten.

Externe accountant

De externe accountant krijgt vanuit onze organisatie geen adviesopdrachten die niet op de controle van de jaarrekening betrekking hebben. Alleen om zwaarwegende redenen van bedrijfsbelang kan hiervan worden afgeweken. Aan de Auditcommissie wordt hiervan melding gemaakt.

Klokkenluidersregeling

De directie heeft een Klokkenluidersregeling ingevoerd die door de Raad van Commissarissen is goedgekeurd. De regeling verschaft medewerkers de mogelijkheid om zonder gevaar voor hun rechtspositie vermeende onregelmatigheden bij de NWB Bank van algemene, operationele of financiële aard al of niet anoniem te melden. De Klokkenluidersregeling is onlangs aangepast en in gewijzigde vorm op de website van de vennootschap geplaatst (www.nwbbank.com).

Raad van Commissarissen

Algemeen

In 2008 is een start gemaakt met de evaluatie van het eigen functioneren van de Raad (als college en individueel) en de directie onder begeleiding van een extern deskundige. In vervolg op de uitkomsten van deze evaluatie heeft de Raad in 2009 zijn eigen functioneren verder besproken. Risk management heeft een prominentere rol gekregen op de agenda van de Raad. Hoewel dit al een belangrijk aandachtspunt van de Auditcommissie was, heeft deze zich in 2009 nog meer gefocust op Risk Management. Voor de Raad is een thematisch programma opgesteld in het kader van de permanente educatie, dat tot doel heeft de kennis van relevante aandachtsgebieden in het algemeen, en van de ontwikkelingen binnen de NWB Bank in het bijzonder, op peil te houden en waar nodig te verbreden.

Benoeming

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemt de commissarissen uit een bindende voordracht van ten minste twee personen. Zij stelt tevens het aantal commissarissen vast dat volgens de statuten ten minste zeven en maximaal elf bedraagt. De aandeelhouders hebben het aantal commissarissen vastgesteld op zeven. De zittingsperiode bedraagt vier jaar.

Profielschets

Om te garanderen dat de Raad van Commissarissen van de NWB Bank te allen tijde naar behoren is samengesteld, wordt in overeenstemming met artikel 158 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, bij de benoeming in de Raad van Commissarissen rekening gehouden met de aard van de onderneming, haar activiteiten en de gewenste deskundigheid en achtergrond van de commissarissen. Er is een algemene profielschets opgesteld, met als doel een richtlijn te bieden voor de samenstelling van de Raad van Commissarissen en de benoeming van zijn leden. Er wordt gestreefd naar diversiteit in de samenstelling. De profielschets is onlangs aangepast aan de Corporate Governance Code en de Code Banken en op de website www.nwbbank.com geplaatst onder het hoofdstuk Corporate Governance. Daarnaast wordt voor elke vacature in de Raad een individuele profielschets opgesteld, passend binnen het algemene profiel, voor het dan beoogde nieuwe lid van de Raad.

Reglement

De Raad van Commissarissen heeft een reglement over zijn werkwijze en samenstelling. Het reglement is in overeenstemming gebracht met de Corporate Governance Code en de Code Banken en op de website www.nwbbank.com geplaatst.

Herbenoeming

Een commissaris kan maximaal driemaal voor een periode van vier jaar zitting hebben in de Raad. Een commissaris die de leeftijd van 70 jaar heeft bereikt, is niet herbenoembaar en treedt af in de eerste Algemene Vergadering van Aandeelhouders na het verstrijken van vier jaren sinds zijn laatste benoeming.

Nevenfuncties/tegenstrijdige belangen

De commissarissen hebben al hun nevenfuncties bij de vennootschap bekendgemaakt. Voor zover relevant voor de vervulling van hun taak, zijn deze vermeld op pagina's 8 en 9. Tegenstrijdige belangen hebben zich in het verslagjaar opnieuw niet voorgedaan.

Communicatie

De taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Commissarissen, zijn commissies en de directie zijn veelomvattend. Efficiënte, complete en heldere onderlinge communicatie is daarom van groot belang. Om deze te kunnen beoordelen en ondersteunen is een structuur vastgelegd die door de Raad van Commissarissen is goedgekeurd.

Auditcommissie en Remuneratie- en Benoemingscommissie

De Raad heeft een Auditcommissie en een Remuneratie- en Benoemingscommissie. De reglementen zijn aangepast aan de beide Codes en op de website van de vennootschap geplaatst.

Secretaris

De secretaris van de vennootschap ondersteunt de Raad van Commissarissen. De secretaris ressorteert onder de voorzitter van de directie en rapporteert zowel aan de directie als aan de Raad.

Remuneratie

De remuneratie van de commissarissen wordt door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgesteld en is niet afhankelijk van de resultaten van de vennootschap. Voor nadere gegevens verwijzen wij naar de jaarrekening.

Effectenbezit

Statutair kunnen aandelen van de vennootschap zich uitsluitend bevinden in handen van publiekrechtelijke rechtspersonen. Noch commissarissen, noch directieleden kunnen effecten van de bank bezitten. Bepalingen daaromtrent in de Corporate Governance Code regaderen de bank dus niet. Commissarissen en directieleden genieten bij de NWB Bank geen aandelen- en optieregelingen.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

De NWB Bank verstrekt kredieten aan instellingen in de publieke sector die het algemeen maatschappelijk belang dienen. Veel van de instellingen die door de NWB Bank worden gefinancierd leveren door de aard van hun werkzaamheden en hun missie een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de samenleving en het niveau van zorg en algemeen welzijn. Onze kredietnemers hanteren zelf doorgaans strikte normen ten aanzien van duurzaamheid. Zo stimuleren de gezamenlijke overheden onder leiding van het ministerie van VROM de markt voor duurzame producten door criteria te stellen voor duurzaam inkopen. In 2009 heeft de NWB Bank door PricewaterhouseCoopers (PwC) onderzoek laten doen naar Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Belangrijke conclusies van PwC zijn dat de duurzaamheidsrisico's van onze kernactiviteiten gering zijn, dat de NWB Bank als kleine kantoororganisatie een beperkte sociale en milieu impact heeft en dat MVO verder geëxpliciteerd zou kunnen worden in de strategie, beleid, procedures en communicatie.

Missie/Ambitie

MVO betekent voor de NWB Bank het combineren van haar doelstellingen als publieke sectorbank met een actieve houding ten aanzien van het realiseren van positieve effecten op sociaal, milieu- en economisch gebied. Daarover willen wij ook verantwoording afleggen en de dialoog aangaan met onze belanghebbenden. De NWB Bank onderneemt vanuit de kernwaarden maatschappelijke verantwoordelijkheid, een sterke financiële positie en een efficiënte bedrijfsvoering. De NWB Bank zal geen leningen verstrekken aan instellingen of activiteiten die op gespannen voet staan met de uitgangspunten van MVO. De MVO-ambities van de NWB Bank komen naar voren in haar kerntaken, bedrijfsvoering, en maatschappelijke betrokkenheid. De directie is verantwoordelijk voor het vraagstuk van MVO en wordt daarbij ondersteund door de afdelingen. Tevens is een MVO-coördinator aangesteld die ook sturing geeft aan de MVO-werkgroep binnen de organisatie.

Kerntaken

Wij zien de kredietverlening aan instellingen in de publieke sector en de funding op de internationale kapitaalmarkt als onze voornaamste kerntaken. Het is onze ambitie om binnen de kredietportefeuille de duurzaamheidsimpact van door de NWB Bank gefinancierde instellingen verder te inventariseren en monitoren. In 2009 is structureel over het MVO-beleid nagedacht en in 2010 zullen wij hieraan verder invulling geven. De NWB Bank gaat de dialoog met kredietnemers verder uitbreiden. Voorbeelden van deze dialoog komen in de interviews in dit verslag uitgebreid naar voren. Er is van de zijde van duurzame institutionele beleggers toenemende belangstelling voor de funding van de NWB Bank. Door deze beleggers worden steeds vaker researchbureaus op het gebied van duurzaamheid ingezet met questionnaires over en beoordeling van het MVO-beleid en de transparantie van de bank. Al deze factoren zullen bijdragen aan een laag risicoprofiel. De NWB Bank maakt hierbij bewuste keuzes voor bepaalde producten, klanten en beleggingen.

Bedrijfsvoering

Binnen de bedrijfsvoering ligt onze MVO-ambitie voornamelijk op het gebied van duurzaam inkopen, personeelszaken en milieu. In ons beleid ten aanzien van leveranciers is duurzaamheid een van de beoordelingscriteria. Wij hebben reeds nieuwe afspraken gemaakt met de leverancier van energie, het bureau dat zakenreizen verzorgt en de afvalverwerker over de afstemming van producten op de gewenste duurzaamheid. Ter vermindering van het papierverbruik wordt daarnaast de digitalisering verder doorgevoerd. Wij zullen van diverse relaties ook vragen om in toenemende mate informatie in digitale vorm aan te leveren.

Maatschappelijke betrokkenheid

Aan de maatschappelijke betrokkenheid van onze bank blijven wij veel waarde hechten. Naast de activiteiten van het NWB Fonds geven wij hieraan ook uiting door sponsoring van projecten (betreffende water, kunst en boeken). Wij willen maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de bank en op onze stakeholders opnemen in het MVO-beleid. Eind 2006 heeft de NWB Bank, in nauwe samenwerking met haar aandeelhouders en in samenspraak met de Unie van Waterschappen, de Stichting NWB Fonds opgericht. Dit fonds heeft tot 2009 voor € 14 miljoen aan bijdragen van de bank ontvangen, waarmee het bijdragen verstrekt voor projecten met een ideëel karakter op het gebied van waterbeheer. In 2009 heeft de NWB Bank opnieuw een bijdrage van € 4 miljoen gestort. Het NWB Fonds richt zich in het bijzonder op de verbetering van het decentraal beheer en bestuur van watersystemen in de wereld. Ook draagt het bij aan projecten gericht op bescherming tegen overstroming en op een goed beheer van afvalwater. Hiertoe verstrekt het NWB Fonds financiële ondersteuning aan waterschappen en publieke instellingen die zich inzetten voor internationale samenwerkingsprojecten. In 2007 heeft het NWB Fonds de eerste projectsubsidies toegekend, en inmiddels zijn acht projecten in gang gezet in onder meer Nicaragua, Roemenië, Senegal, Slowakije en Suriname. Twee van deze projecten zijn gericht op het bereiken van de millenniumdoelstellingen, waarbij er veel aandacht is voor toegang tot water en sanitatie.

Bij de overige projecten gaat het vooral om kennisoverdracht van diverse aspecten van het Nederlandse model van watermanagement, die kansrijk zijn voor toepassing in de betrokken landen. In 2008 zijn met financiering van het NWB Fonds verder drie aansprekende activiteiten georganiseerd in het kader van het International Year of Sanitation. Tijdens de Wereldwaterdag werden in aanwezigheid van de Prins van Oranje twee overeenkomsten ondertekend. In 2009 kwam het totaal aantal ondersteunde projecten op 19, zoals verwoord in het interview met de coördinator van het NWB Fonds elders in het jaarverslag.

Een ander maatschappelijk aspect is het tegengaan van corruptie. De NWB Bank heeft ten aanzien hiervan diverse preventieve maatregelen geïmplementeerd. De belangrijkste zijn: Pre-employment screening, Insiderregeling, Gedragscode tegen het vermengen van zakelijke en privébelangen, Gedragscode voor het in ontvangst nemen en verstrekken van geschenken, Gedragscodes voor privécontacten met leveranciers van de NWB Bank, de Gedragscode voor het verrichten van nevenfuncties, en de Klokkeluidersregeling. In overeenstemming met de Code Banken heeft de directie ook een moreel-ethische verklaring getekend (zie hoofdstuk Corporate Governance). De inhoud van deze verklaring zal worden vertaald naar de gedragscode voor medewerkers van de bank.

Transparantie

De NWB Bank wil op een transparante wijze over haar activiteiten rapporteren conform haar disclosurebeleid. Bij de rapportage over het MVO-beleid hanteren wij de richtlijnen van het

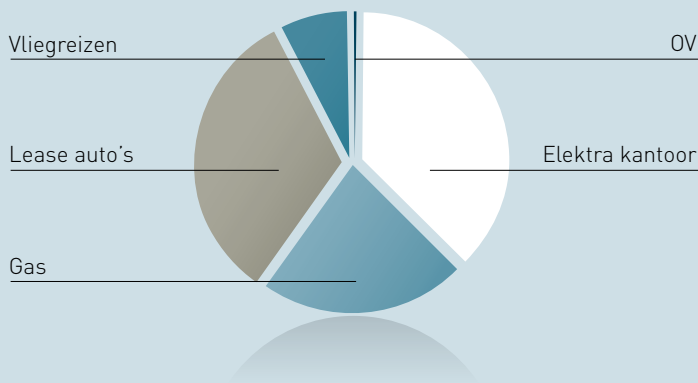
Global Reporting Initiative (GRI). In dit jaarverslag rapporteert de NWB Bank op basis van GRI 3.0 richtlijnen op een applicatieniveau C. Het GRI-niveau is 'Self-declared'. Het is onze ambitie in het jaarverslag over 2010 de stap naar het B-niveau te maken. Voor de langere termijn stellen wij ons het hoogste niveau onder GRI (A+) ten doel. In dit verslag volgen wij de GRI Richtlijnen voor duurzaamheidsverslaglegging en het Financial Services Sector Supplement van het GRI. Hierdoor is de MVO-verslaglegging van onze bank goed vergelijkbaar met andere instellingen, zoals diverse andere banken en staatsdeelnemingen in Nederland die eveneens conform GRI-richtlijnen rapporteren. Tenslotte zal de NWB Bank op haar website www.nwbbank.com gaan rapporteren over MVO en daar ook verantwoording afleggen. Bijvoorbeeld zal informatie ten behoeve van de researchbureaus op het gebied van duurzaamheid beschikbaar worden gesteld op de website. Ook in onze marketing en communicatie willen wij het MVO-karakter van de NWB Bank steeds meer voor het voetlicht brengen.

Sociaal en Duurzaamheidsverslag

De NWB Bank zal zich in 2010 sterker gaan profileren op de gebieden duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Daarbij moeten concrete analyses en scores meer transparantie geven aan het duurzame karakter van de bank. De NWB Bank zal met ingang van 2010 in haar sociaal en duurzaamheidsverslag verantwoording gaan afleggen over het gevoerde beleid. In het verslag zullen de scores op de relevante prestatie-indicatoren worden gepresenteerd en geanalyseerd. Het verslag zal zich enerzijds richten op het gevoerde personeelsbeleid en de ontwikkeling van het personeelsbestand, en anderzijds op de relevante milieu-, maatschappelijke en economische factoren. Voor een overzicht van de individuele prestatie-indicatoren en de overige GRI criteria verwijzen wij naar de GRI-tabel op onze website www.nwbbank.com.

In 2009 is het aantal personeelsleden (inclusief het bestuur) toegenomen van 37 naar 40. De NWB Bank heeft voor haar personeelsleden één kantoor in Den Haag. Van alle personeelsleden vervult 95% een kantoorfunctie. Het personeelsverloop is in 2009 met slechts 1 opgezegd dienstverband onveranderd laag gebleven. In 2009 is er geen letsel voorgekomen en is het verzuim langer dan 2 maanden beperkt gebleven tot 3,6%. Daarnaast is het personeelsbeleid verder geprofessionaliseerd en is verder invulling gegeven aan prestatie- en loopbaanontwikkeling voor alle medewerkers. De opleidingskosten zijn met ruim € 1.800 per persoon binnen budget gebleven. Het is onze ambitie om de opleidingsinspanning verder te vergroten.

In 2009 is reeds een indicatieve CO₂-footprint vastgesteld door PricewaterhouseCoopers. In 2010 wordt een start gemaakt met het monitoren van de CO₂-footprint van de NWB Bank, waarbij het kantoorpand en vervoer belangrijke componenten zijn. In de grafiek een overzicht van de herkomst van de totale CO₂-uitstoot die voor 2009 op 242 ton wordt geschat.

Met ingang van 2010 zijn nieuwe afspraken gemaakt met de leveranciers van gas, elektra en zakenreizen. De elektra is vanaf 2010 afkomstig van groene stroom, die geen milieuconsequenties heeft en CO₂-neutraal wordt geleverd. Eind 2009 is voor een andere gasleverancier gekozen, die het gas CO₂-neutraal levert door middel van compensatie. Ook zijn de afspraken ten aanzien van buitenlandse reizen aangepast en wordt voor buitenlandse vliegereizen de CO₂-uitstoot gecompenseerd via de Nederlandse Climate Neutral Group, in de vorm van diverse duurzame energie- en bosprojecten. Tenslotte is ook met de afvalverwerker afgesproken om de CO₂-uitstoot op dezelfde wijze te compenseren.

Ketenverantwoordelijkheid

De NWB Bank ziet ketenverantwoordelijkheid als een uitgangspunt om duurzaamheidsambities in haar kerntaken vorm te geven. Binnen de kredietverlening kan de duurzaamheidimpact verder worden geïnventariseerd, waarbij de dialoog met

kredietnemers van belang is. Ten aanzien van de funding, die de NWB Bank in de internationale kapitaalmarkt verwerft, onderzoeken wij de mogelijkheden om ook bij de intermediairs de duurzaamheidscriteria te inventariseren en waar mogelijk de duurzaamheidsimpact te vergroten. De duurzaamheidsimpact wordt uiteindelijk afgemeten aan de maatschappelijke meerwaarde die kan worden vastgesteld, waarbij ook de dialoog in de keten een belangrijke rol speelt.

Stakeholderdialoog

De NWB Bank treedt regelmatig in contact met haar belanghebbenden (stakeholders). Als stakeholders beschouwt de NWB Bank: aandeelhouders, klanten, investeerders, medewerkers, overheid en toezichthouders. De contacten vinden periodiek plaats, maar soms ook naar aanleiding van specifieke ontwikkelingen. De directie bezoekt gedurende het jaar investeerders om een toelichting te geven op de halfjaar- en jaarcijfers en overige ontwikkelingen. Minimaal eens per jaar belegt de directie een Algemene Vergadering van Aandeelhouders. In deze vergadering legt de directie onder meer verantwoording af ten aanzien van doelstellingen, bedrijfsstrategie, beleid en financiële resultaten. Meermalen per jaar vindt overleg plaats met toezichthouder De Nederlandsche Bank, onder meer over risicobeheer, compliance en integriteit. De ambitie van de NWB Bank is om de dialoog met de belanghebbenden verder te structureren. Anderzijds kunnen maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de NWB Bank en haar stakeholders worden opgenomen in het MVO-beleid.

Verantwoordelijkheidsverklaring

De directie verklaart dat, voor zover haar bekend, de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst van de bank. Daarnaast verklaart de directie dat, voor zover haar bekend, het jaarverslag een getrouw beeld geeft van de bank omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar waarvan de gegevens in de jaarrekening zijn opgenomen en dat in het jaarverslag de wezenlijke risico's waarmee de bank wordt geconfronteerd zijn beschreven.

Den Haag, 8 maart 2010

Directie

R.A. Walkier

A.J.M.M. Van Cleef

Cynthia du Parand:

Ambitieuze verbouwing ziekenhuis ondanks beperkingen gebouw

42

Het Sint Franciscus Gasthuis (SFG) in Rotterdam is een topklinisch ziekenhuis gehuisvest in een groot, uit 1975 daterend, gebouw naast de A20. In 35 jaar tijd zijn, behalve de huisvestingseisen voor ziekenhuizen, ook de normen voor energiestaat, materiaalgebruik en klimaattechniek compleet veranderd. Vandaar de ambitieuze verbouwing van 23.000 m² vloeroppervlak die nu op het programma staat, met een langetermijnfinanciering van de NWB Bank. Tijdens de verbouwing moeten bouw- en ziekenhuisproces ongehinderd doorgaan. Aan Cynthia du Parand, projectmanager Bouw & Inrichting, de taak om binnen de talloze beperkingen van ononderbroken zorg en een gedateerd gebouw, in 2015 een optimale en zo duurzaam mogelijke huisvesting op te leveren.

Naast veel technologie ook

“Ondanks de beperkingen slagen we er in een compleet nieuw ziekenhuisconcept te realiseren. We brengen de inspanning van dit grote gebouw terug: in veel lift- en wachtruimten komt nu nooit daglicht en dat veranderen we door transparante materialen toe te passen. Ook rust en privacy zijn leidend in het ontwerp. In de jaren '70 was privacy geen issue, tegenwoordig is het niet meer acceptabel dat de hele wachtkamer meegeniet van waarmee jij bij de dokter komt. We maken minder grote kamers met meer privacy, maar niet alleen eenpersoonskamers want mensen hebben ook behoefte aan contact. We vragen ons bij alles af: wat betekent het voor de patiënt? En voor het bezoek, dat straks bij de lift kan genieten van het uitzicht op de skyline van Rotterdam.

De komende vijf jaar grijpt de verbouwing in op vrijwel alle functies: beddenhuis, polikliniek, specialistische afdelingen, verkeersruimten en natuurlijk ook de technische installaties. Het is de uitdaging om met behoud van capaciteit een verhuisvolgorde te hanteren die zo min mogelijk ingrijpt op de dagelijkse gang van zaken.

gezond verstand om duurzaamheid na te streven

43

In onze technische ambities staat duurzaamheid hoog op de prioriteitenlijst. Het is jammer dat we op deze locatie niet met warmte- en koudeopslag kunnen werken. Het Franciscus Gasthuis is in de jaren '70 gebouwd en gezien de historie van de grond zijn daar geen mogelijkheden voor. De locatie is nu eenmaal een onwrikbaar gegeven. We investeren daarom extra in warmteterugwinning, bijvoorbeeld bij het klimatiseren van de operatiekamers.

Ook hebben we warmtekrachtkoppeling (wkk) in huis, om tegelijk met het opwekken van warmte onze eigen elektriciteit te genereren: dit levert een geweldige besparing op in CO₂-uitstoot. En we doen uitgebreide testen met LED-verlichting. Dat kan een enorme energiebesparing opleveren, maar blijkt ook voor klachten te kunnen zorgen. Personeel maar ook patiënten in bed ervaren het felle LED-licht al snel als zeer onaangenaam. Dat vraagt dus nog veel aandacht bij het optimaliseren van de armaturen.

Niet alleen baanbrekende innovatie, ook gezond verstand helpt om duurzaamheid na te streven. Zo gebruiken we bewegingssensoren voor verlichting, dat is niets nieuws. Je bespaart nooit optimaal als je alleen maar vertrouwt op de menselijke discipline. Ons gebouwbeheersysteem schakelt koeling en verwarming terug waar en wanneer dat mogelijk is, bijvoorbeeld in de polikliniek waar we dag/nacht en weekenden speciaal inregelen.

De verbouwing mag dan een ingrijpende operatie zijn, het resultaat is straks in alle opzichten winst. Voor het milieu, voor de operationele kosten, voor de medewerkers en natuurlijk de patiënten. Het mooiste vind ik zelf de nieuwe kraamsuites, waar de moeder na de bevalling met haar baby en partner kan blijven logeren. Op dezelfde verdieping komt ook de afdeling neonatologie, ontwikkeld volgens een nieuw concept. Tot in kleur en geluid wordt hier het natuurlijk verblijf in de baarmoeder gesimuleerd. Op deze intensive care-afdeling creëren we nu al het ideale milieu voor kwetsbare vroeggeborenen. En daarmee dus eigenlijk voor de generatie van de toekomst, voor wie we ook op de lange termijn een goed milieu willen achterlaten."

Remuneratierapport

Bezoldigingsbeleid

Het bezoldigingsbeleid van de NWB Bank heeft als doel het aantrekken en behouden van gekwalificeerde en deskundige bestuurders. De beloning is deels afhankelijk van vooraf vastgestelde, beoordeelbare en beïnvloedbare doelstellingen. In het algemeen onderschrijft de NWB Bank een beleid tot matiging van de honorering van bestuurders in overeenstemming met maatschappelijk aanvaardbare normen. Voor het bezoldigingsbeleid is het uitgangspunt een compleet arbeidsvoorwaardenpakket op het niveau van 80% van de mediaan van de honoreringsmarkt voor bestuurders in de financiële sector. Hierbij wordt aangetekend dat 100% van de mediaan kan worden toegepast indien de continuïteit van kwalitatief goed bestuur in het geding zou komen, veroorzaakt door de omstandigheden op de arbeidsmarkt.

De uitgangspunten van het bezoldigingsbeleid zijn met algemene stemmen goedgekeurd in de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 24 november 2005. De afgelopen jaren is dit beloningsbeleid in meerdere stappen versoerd. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 15 mei 2007 heeft ermee ingestemd met ingang van 1 januari 2008 voor het variabele deel van de honorering van directieleden langetermijnelementen als wegingsfactoren toe te voegen. Voorts is in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 24 april 2008 goedgekeurd om het streefniveau van de mediaan van de honoreringsmarkt voor bestuurders in de financiële sector te verlagen van 100% naar 80%. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft op 23 april 2009 besloten het variabele beloningsdeel per 1 januari 2010 te verminderen tot maximaal 15% (in plaats van 28%).

Bijeenkomst vertegenwoordigers van aandeelhouders

In het najaar van 2009 heeft een bijeenkomst met vertegenwoordigers van aandeelhouders van NWB Bank plaatsgevonden waarin het bezoldigingsbeleid van de directie aan de orde is geweest. Het overleg heeft ertoe geleid dat de Raad van Commissarissen in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 22 april 2010 zal voorstellen om het maximum van het totaal van het vaste en variabele salaris voor de voorzitter van de directie vast te stellen op € 280.000. Voor overige directieleden zal een maximum gelden van 85% van het maximumsalaris van de voorzitter. De vaste beloning zal jaarlijks worden geïndexeerd. Bij goedkeuring van dit voorstel zal het nieuwe bezoldigingsbeleid met terugwerkende kracht van toepassing zijn vanaf 1 januari 2010 voor nieuw te benoemen directieleden vanaf die datum. Het beloningsbeleid van de directie, senior-management en overige medewerkers is in overeenstemming met de uitgangspunten van de Corporate Governance Code en de Code Banken.

Bezoldigingsstructuur

De totale beloning bestaat uit een basissalaris en een variabele beloning.

Basissalaris

Het basissalaris van de directie is sinds 1 januari 2003 ongewijzigd gebleven.

Variabele beloning

Met ingang van 1 januari 2008 zijn voor het variabele deel van de honorering van directieleden langetermijnelementen als wegingsfactoren toegevoegd. Deze wijziging houdt verband met de bepaling hierover in de Corporate Governance Code en valt binnen het in 2005 door aandeelhouders goedgekeurde maximum van 28%. Gelet op de aard van de onderneming en de maatschappelijke positie van de bank hebben voor de vaststelling van de hoogte en de structuur van de variabele beloning geen scenarioanalyses plaatsgevonden. De variabele honorering is gebaseerd op vier elementen:

Winst	30%
Risicobeheer	25%
Strategie	25%
Persoonlijk functioneren	20%

Ieder element kent bouwstenen, de zogenaamde wegingsfactoren (onder meer kosten, budget, renterisico, kredietrisico, marktaandelen, rendement op het eigen vermogen). De Raad van Commissarissen stelt deze, na overleg met de directie, elk jaar voor de directie als geheel en voor ieder directielid afzonderlijk vast. Na afloop van een jaar vindt de beoordeling van de behaalde resultaten plaats.

Voor de lange termijn elementen gelden de navolgende wegingsfactoren:

- handhaving AAA-rating
- marktaandelen
- rendement eigen vermogen
- capital ratio.

Deze wegingsfactoren worden telkens voor vier jaar vastgesteld en bedragen maximaal 25% van het variabele deel. Na afloop van iedere periode van vier jaar wordt beoordeeld of deze zijn behaald en of het uitgestelde variabele deel met een maximum van 7% per jaar (25% van 28%) voor deze periode kan worden uitgekeerd. Door de invoering van langetermijnelementen is de jaarlijks maximaal toe te kennen variabele honorering verlaagd van 28% tot 21%. Voor deze 21% geldt onveranderd:

Bij onvoldoende presteren	0%
Doelstelling bijna behaald	80%
Doelstelling behaald	90%
Doelstelling overtroffen	100%

Duur van de arbeidsovereenkomst

De Raad van Commissarissen heeft voor toekomstige arbeidsovereenkomsten besloten om de benoemingstermijn uit de Corporate Governance Code van vier jaar met de mogelijkheid tot herbenoemen over te nemen. Dit betekent dat arbeidsovereenkomsten elke vier jaar opnieuw zullen worden beoordeeld en getoetst. Ook voor de heer R.A. Walkier geldt met ingang van zijn benoeming tot voorzitter van de directie per 24 april 2008 de benoemingstermijn van vier jaar. De arbeidsovereenkomst met drs. A.J.M.M. Van Cleef, die in verband met zijn pensionering als directielid terugtreedt per 1 januari 2010, eindigt per 1 mei 2010.

Pensioenen

De pensioenen van de leden van de directie zijn verzekerd volgens dezelfde voorwaarden als de medewerkers van de NWB Bank. De pensioenpremies komen voor rekening van de NWB Bank. Het pensioen van de heer Van Cleef is op basis van zijn arbeidsovereenkomst gebaseerd op 70% van het laatstgenoten vaste gedeelte van de beloning. Voorts is voor de heer Van Cleef een prepensioenregeling van toepassing die overeenkomt met hetgeen geregeld was in de Algemene Bank CAO. Voor de heer Walkier is deze prepensioenregeling per 1 januari 2006 beëindigd. In overeenstemming met de regeling in de Algemene Bank CAO is het voordien opgebouwde prepensioen geïndexeerd. Daarnaast wordt als onderdeel van zijn salaris jaarlijks een gedeeltelijke compensatie betaald conform de levensloopregeling. Voor wat betreft toekomstige pensioencontracten van de directie is een middelloonregeling van toepassing. Voor de heer Walkier is de middelloonregeling van toepassing met ingang van de datum van zijn benoeming tot voorzitter van de directie (24 april 2008).

Remuneratie directie 2009

Basissalaris

In het basissalaris van de leden van de directie is ook in 2009 geen verandering aangebracht.

Variabele honorering

In februari 2010 heeft de Remuneratie- en Benoemingscommissie de feitelijke resultaten van de NWB Bank vergeleken met de geformuleerde doelstellingen. Hieruit is gebleken dat de doelstellingen deels zijn behaald. Op grond van het prestatiecontract van de directie heeft dit geleid tot een voorstel door de Remuneratie- en Benoemingscommissie aan de Raad van Commissarissen.

Beoordeling directie

Het hiernavolgende overzicht geeft het resultaat weer van de door de Raad van Commissarissen vastgestelde beoordeling.

CATEGORIE	WEGINGSFACTOREN	DOELSTELLING	RESULTAAT
Winst (30%)	- Kosten budget	Behaald	13,5%
	- Nettowinst	Niet behaald	0%
Risicobeheer (25%)	- Renterisico	Behaald	4,5%
	- Liquiditeitsrisico	Behaald	4,5%
	- Kredietrisico	Behaald	9%
	- Operationeel risico	Behaald	4,5%
Strategie (25%)	- Initiatieven m.b.t. marktorganisatie		
	Walkier	Behaald	9%
	Van Cleef	Niet behaald	0%
	- Marktaandelen	Overtroffen	5%
	- Ratio's	Behaald	9%
Persoonlijk functioneren (20%)	- Uitoefening taakverdeling		
	- Specifieke doelstellingen		
	Walkier	Overtroffen	20%
	Van Cleef	Bijna behaald	16%
Totaal (100%)	Walkier		79%
	Van Cleef		66%

Het aldus toegekende variabele deel bedraagt voor de heer Walkier 79% van maximaal 21% is gelijk aan 16,6% van het basissalaris. Het variabele deel voor de heer Van Cleef bedraagt 66% van maximaal 21% is 13,9%.

Schematisch overzicht remuneratie van de leden van de directie in 2009:

Bezoldiging van de directieleden

	Vaste beloning	Variabele beloning	Pensioenlasten en levensloop
2009			
Drs. A.J.M.M. Van Cleef	251	35	64
R.A. Walkier	274	45	84
	525	80	148
2008			
Mr. A.M.H.Th. Koemans (In dienst tot 1 juli 2008)	160	22	91
Drs. A.J.M.M. Van Cleef	251	23	81
R.A. Walkier	274	28	85
	685	73	257

De vaste beloning bestaat uit het vaste salaris over 13 maanden plus 8% vakantiegeld.

De directie ontvangt een deels belaste onkostenvergoeding van € 2.800 per jaar per persoon.

Tevens heeft de bank aan de directie een auto ter beschikking gesteld.

Remuneratiebeleid 2010

Zoals eerder vermeld in dit Remuneratierapport zal de Raad van Commissarissen in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 22 april 2010 voorstellen om het maximum van het totaal van het vaste en variabele salaris voor de voorzitter van de directie vast te stellen op € 280.000. Voor overige directieleden zal een maximum gelden van 85% van het maximumsalaris van de voorzitter. Bij goedkeuring van dit voorstel zal het nieuwe bezoldigingsbeleid met terugwerkende kracht van toepassing zijn vanaf 1 januari 2010 voor te benoemen directieleden vanaf die datum. Met ingang van 1 januari 2010 wordt de omvang van het variabele deel van de beloning verlaagd van maximaal 28% naar maximaal 15%. De toekenning hiervan is een volledig discretionaire bevoegdheid van de Raad van Commissarissen. Binnen het maximum van 15% zal 5% bestaan uit langetermijnelementen. De lange termijn elementen worden teruggebracht naar 1) handhaving AAA-ratings en 2) strategie. De hoogte van het korte en het lange termijn deel wordt bepaald aan de hand van vooraf afgesproken korte termijn doelstellingen voor het betreffende jaar. Het lange termijn deel wordt later uitbetaald en de betaling is conditioneel. Dat wil zeggen dat het uitgestelde deel alleen wordt uitbetaald als ook de vooraf afgesproken lange termijn doelstellingen zijn behaald.

Overeengekomen regeling

De heer Van Cleef treedt in verband met zijn pensionering in 2010 terug als directeur van de NWB Bank per 1 januari 2010. Met de heer Van Cleef is overeengekomen dat hij vanaf 1 januari 2010 tot het einde van zijn arbeidsovereenkomst per 1 mei 2010 is vrijgesteld van het verrichten van werkzaamheden voor de NWB Bank, met behoud van salaris en overige primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. De variabele beloning van de heer Van Cleef over de periode van 1 januari tot 1 mei 2010 wordt vastgesteld op het gemiddelde percentage van de aan hem toegekende variabele beloning over de jaren 2007, 2008 en 2009.

Remuneratie Raad van Commissarissen

De honorering van de Raad van Commissarissen wordt periodiek vergeleken met die van met de NWB Bank vergelijkbare ondernemingen en door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgesteld. De honorering is als volgt:

Voorzitter	€ 18.570 per jaar
Vice voorzitter	€ 14.350 per jaar
Leden	€ 12.380 per jaar

Met ingang van 1 juli 2007 geldt voor commissieleden de volgende vergoedingsregeling:

- een vergoeding van € 750 per vergadering voor zowel de leden van de Auditcommissie als de leden van de Remuneratie- en Benoemingscommissie en
- een vaste vergoeding per jaar van € 4.000 voor de leden van de Auditcommissie en € 3.000 voor de leden van de Remuneratie- en Benoemingscommissie.

In de toelichting op de jaarrekening 2009 (pagina 60) wordt melding gemaakt van de remuneratie van de leden van de Raad van Commissarissen. De honorering van de Raad van Commissarissen kent geen variabele componenten en geen optieregelingen.

Erica Mosch en André Hammenga:

Brede samenwerking bij proef met innovatieve milieutechniek

50

Van alle overheden hebben de waterschappen misschien wel de meest directe relatie met het milieu. Het aantal milieudoelen neemt steeds verder toe en strekt zich uit tot buiten de traditionele werkgebieden. Erica Mosch, afdelingshoofd Schoon Water bij waterschap Hunze en Aa's, signaleert meer samenwerking in de waterketen. Sprekend voorbeeld is een proef met afvalwaterzuivering met behulp van magnesium, dat in Noord-Nederland uit de bodem wordt gewonnen door mijnbouwbedrijf Nedmag. Een project waarin duurzaamheid, innovatie en samenwerking elkaar op een unieke manier versterken.

Energie winnen uit afval

“We kunnen al onze doelen niet meer op eigen terrein bereiken. Neem de Kaderrichtlijn Water (KRW). De uitvoering daarvan valt of staat met samenwerking met andere overheden maar ook met het bedrijfsleven. Zo zijn we ook met magnesiumoxidefabriek Nedmag in contact gekomen, die op zoek was naar nieuwe markten.”

Zuiveringstechnoloog André Hammenga van Hunze en Aa's legt uit hoe de samenwerking tot stand kwam: “Met behulp van magnesium kun je in de zuiveringstechniek struviet maken, een magnesiumverbinding met fosfaat en stikstof – twee elementen die in de waterwereld als vervuילend gelden. In samenspraak met Nedmag, HITC en ingenieursbureau DHV is het idee ontwikkeld om door struvietvorming op deze manier stikstof en fosfaat uit afvalwater te halen, vervolgens uit de struviet ammoniak vrij te maken en die in een brandstofcel te verwerken: zo kan energie worden gewonnen uit stikstof met fosfaatmeststof als bijproduct. Duurzaamheid ten top!

We wilden KRW-subsidie aanvragen en toen bleken ook anderen met

zuivering met nuttig bijproduct: duurzaamheid ten top!

aanverwante projecten bezig te zijn. Het uiteindelijke projectplan is tot stand gekomen samen met ECN, TU Delft, LeAF (Universiteit Wageningen), de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (Stowa) en waterschap Noorderzijlvest. We hebben drie pilotstudies uitgewerkt. Eén case is gericht op geconcentreerd afvalwater uit slibverwerking, één op de inzameling van urine in bijvoorbeeld zorgcentra en het provinciehuis in Assen, plus een derde op een conventionele installatie om te zien of je er ook bij lagere concentraties voldoende uit kunt halen. Het project vergt een investering van ruim € 1 miljoen, met zo'n 70% subsidie die inmiddels is toegekend. Dat is het waard. Je maakt met dit proces energie en een restproduct dat je weer kunt afzetten. Zuiveren kost veel energie: als je tegelijkertijd een herbruikbaar product kunt maken is dat mooi meegenomen. Er zit heel veel fosfaat en stikstof in vervuild slib, dat ben je daarmee écht kwijt."

Erica Mosch onderstreept het belang. "Riolering is een techniek die we lang geleden hebben bedacht. In de jaren '70 hebben we enorm ons best gedaan om alle afval in een verdunde stroom via de riolering naar de zuivering te krijgen. Al die kilometers riolering komen nu aan het einde van hun levensduur. Gaan

we die straks allemaal opnieuw neerleggen of kunnen we iets heel anders gaan doen? Zoals gescheiden sanitatie, het apart inzamelen van urine waar de meeste stikstof en fosfaat in zit. Of vacuümtoiletten waarna het afval meteen wordt vergist, waarmee proeven gedaan worden elders in het land. In de grote steden zal het voorlopig nog onvermijdelijk zijn om buizen in de grond te blijven stoppen, maar daarbuiten zijn er volop mogelijkheden.

Het is idioot om toiletten door te spoelen met drinkwater, terwijl dat ook met regenwater kan. Dat doen we hier in ons kantoor in Veendam al. Als waterschappen hebben we niet alleen de taak om baanbrekend werk te verrichten, we moeten het ook zichtbaar maken. Het gaat om onze legitimiteit als waterschappen. We moeten onze omgeving meekrijgen, want voor te veel mensen is het nog een low interest product. Iedereen is tevreden zolang hij zijn toilet maar kan doortrekken en alles kwijt is! Het levert al weerstand op dat wij dan 'moeilijk gaan doen' met gescheiden inzameling van urine. Daar zitten mensen niet op te wachten, terwijl ze er goed beschouwd juist voor moeten gaan zitten: zittend plassen is namelijk dé oplossing voor eenvoudige gescheiden inzameling."

Jaarrekening

Winst- en verliesrekening

voor het jaar eindigend op 31 december 2009

(in miljoenen euro's)	Toelichting	2009	2008
Rentebaten		1.750	1.786
Rentelasten		1.658	1.658
Rente	1	92	128
(On)gerealiseerde waardemutaties marktwaardeportefeuille	2	-2	-102
Totaal operationele baten		90	26
Personeelskosten	3	4	4
Andere beheerskosten	4	5	5
Bijdrage Stichting NWB Fonds	5	4	4
Personeels- en andere beheerskosten		13	13
Afschrijvingen	6	1	1
Totaal operationele bedrijfslasten		14	14
Winst voor belastingen		76	12
Belastingen	7	19	3
Nettowinst		57	9

Balans

op 31 december 2009 voor winstbestemming

(in miljoenen euro's)	Toelichting	2009	2008
Activa			
Kasmiddelen	8	467	73
Financiële activa aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening	9	39.260	35.289
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	10	928	947
Derivaten	11	2.642	2.666
Kredieten en vorderingen bankiers	12	2.647	2.332
Kredieten en vorderingen publieke sector	13	6.250	6.801
Vennootschapsbelasting	14	26	15
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	15	5	5
Immateriële activa	16	1	2
Uitgestelde belastingen	17	34	45
Overige vorderingen	18	28	69
Overlopende activa	19	134	152
Totaal activa		52.422	48.396
Passiva			
Bankiers	20	323	1.316
Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening	21	37.833	32.151
Derivaten	22	4.950	5.603
Toevertrouwde middelen	23	2.308	1.537
Uitgegeven schuldbewijzen	24	5.755	6.452
Overige schulden	25	69	103
Overlopende passiva	26	136	187
		51.374	47.349
Gestort kapitaal	27	7	7
Reserve herwaardering financiële activa voor verkoop beschikbaar	28	-29	-13
Overige herwaarderingsreserves	28	1	1
Algemene reserve	29	1.012	1.043
Onverdeelde winst verslagjaar	30	57	9
Eigen vermogen		1.048	1.047
Totaal passiva		52.422	48.396
Onherroepelijke toezeggingen	31	5.464	7.131
Voorwaardelijke schulden	32	185	206

Overzicht van het totaalresultaat

voor het jaar eindigend op 31 december 2009

(in miljoenen euro's)

	2009	2008
Nettowinst	57	9
Netto veranderingen in de reële waarde van voor verkoop beschikbare financiële activa	-22	-17
Vennootschapsbelasting op baten en lasten die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verwerkt	6	4
Baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen	-16	-13
Totaalresultaat	41	-4

Verloopstaat van het eigen vermogen

voor het jaar eindigend op 31 december 2009

(in miljoenen euro's)	Gestort kapitaal	Reserve herwaar- dering financiële activa voor verkoop beschikbaar	Overige herwaar- derings- reserves	Algemene reserve	Onver- deelde winst	Totaal
Stand op 1 januari 2008	7	-	1	1.012	71	1.091
Waardemutatie financiële activa voor verkoop beschikbaar		-13				-13
Baten en lasten rechtstreeks verantwoord in eigen vermogen		-13				-13
Winstbestemming voorgaand boekjaar				71	-71	
Dividenduitkering				-40		-40
Resultaat boekjaar					9	9
Stand op 31 december 2008	7	-13	1	1.043	9	1.047
Waardemutatie financiële activa voor verkoop beschikbaar		-16				-16
Baten en lasten rechtstreeks verantwoord in eigen vermogen		-16				-16
Winstbestemming voorgaand boekjaar				9	-9	
Dividenduitkering				-40		-40
Resultaat boekjaar					57	57
Stand op 31 december 2009	7	-29	1	1.012	57	1.048

Kasstroomoverzicht

voor het jaar eindigend op 31 december 2009

(in miljoenen euro's)	2009	2008
Winst voor belastingen	76	12
Aanpassingen voor:		
Vennootschapsbelasting	-	-3
Afschrijvingen	1	1
Waardemutatie activa en passiva tegen reële waarde	3	112
Mutaties in:		
Kredieten en vorderingen bankiers, niet terstond opeisbaar	-1.288	361
Kredieten en vorderingen publieke sector	-4.075	-4.441
Toevertrouwde middelen	663	-113
Betaalde vennootschapsbelasting	-14	-17
Overige activa en passiva	-146	190
Netto kasstroom uit operationele/bancaire activiteiten	-4.780	-3.898
Investeringen in rentedragende waardepapieren	-50	-830
Aflossingen op rentedragende waardepapieren	362	346
Saldo	312	-484
Investeringen in onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	-1	-1
Desinvesteringen	-	-
Saldo	-1	-1
Investeringen in immateriële activa	-	-2
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	311	-487
Opname obligatieleningen, notes	7.631	7.305
Aflossing obligatieleningen, notes	-5.077	-8.624
Opname CD/CP	25.868	15.538
Aflossing CD/CP	-23.519	-9.835
Saldo	4.903	4.384
Betaald dividend	-40	-40
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	4.863	4.344
Kasstroom	394	-41

(in miljoenen euro's)	2009	2008
Kasstroom	394	-41
Liquiditeiten begin van het jaar	73	114
Liquiditeiten eind van het jaar	467	73
In dit saldo zijn de volgende posten begrepen:		
Bankiers, terstond opeisbaar	-	-
Kasmiddelen en vorderingen bankiers	467	73
Liquiditeiten eind van het jaar	467	73

Het bedrag van de "Waardemutatie activa en passiva tegen reële waarde" bestaat uit marktwaardemutaties van financiële activa en passiva tegen reële waarde, waardemutaties van derivaten en betaalde boetes en koersverschillen.

In 2009 is voor een bedrag van € 1.656 miljoen aan rentebetalingen verricht (2008: € 1.643 miljoen) en een bedrag van € 1.763 miljoen aan rente-inkomsten ontvangen (2008: € 1.718 miljoen).

Toelichting op de jaarrekening

Bedrijfsinformatie

De jaarrekening van de Nederlandse Waterschapsbank N.V. (hierna: de NWB Bank) over 2009 is opgesteld door de directie, voorzien van een advies van de Raad van Commissarissen op 8 maart 2010 en zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 22 april 2010.

De NWB Bank is een naamloze vennootschap gevestigd in Den Haag, waarvan de aandelen in handen zijn van overheden. De NWB Bank richt zich met haar diensten exclusief op de publieke sector. Zij financiert waterschappen, gemeenten en provincies, alsmede aan overheid gelieerde instellingen, zoals woningbouwcorporaties, ziekenhuizen en onderwijsinstututen.

Grondslagen bij de opstelling van de jaarrekening

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening van de NWB Bank is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards, zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) alsmede de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Wijzigingen in verslaggevingsgrondslagen

In de herziene versie van IAS 1 Presentatie van de jaarrekening wordt de term 'total comprehensive income' (totaalresultaat) geïntroduceerd. Dit totaalresultaat bestaat uit alle wijzigingen in het eigen vermogen met uitzondering van de wijzigingen uit hoofde van transacties met de aandeelhouders in hun hoedanigheid als eigenaar. Het totaalresultaat kan hetzij in één overzicht van het totaalresultaat (waarin feitelijk de winst- en verliesrekening wordt gecombineerd in één overzicht met alle niet met de eigenaar samenhangende mutaties in het eigen vermogen), hetzij in een winst- en verliesrekening in combinatie met een apart overzicht van het totaalresultaat worden gepresenteerd. De herziene versie van IAS 1 moet vanaf de jaarrekening 2009 worden toegepast. De bank heeft gekozen voor een apart overzicht van het totaalresultaat.

Belangrijke inschattingen en schattingonzekerheden

Algemeen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, alsmede van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden, marktinformatie en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over het merendeel van de boekwaarde van activa en passiva van de NWB Bank die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen daardoor afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden periodiek beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden verantwoord in de periode waarin de schattingen worden herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft. Heeft de herziening ook gevolgen voor toekomstige perioden, dan wordt de herziening verantwoord in zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Door de directie gevormde oordelen bij de toepassing van de EU-IFRS die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de jaarrekening en schattingen die een aanmerkelijk risico in zich bergen van een materiële aanpassing in een volgend jaar, hebben met name betrekking op de waardering van financiële activa en financiële passiva op reële waarde.

Waardering financiële activa en financiële passiva op reële waarde

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld, tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk van elkaar zijn.

In de posten Financiële activa aangewezen tegen reële waarde, Financiële activa beschikbaar voor verkoop en Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde zijn onder andere beursgenoteerde rentedragende waardepapieren opgenomen. Voor zover voor deze posten een relevante middenkoers beschikbaar is wordt deze als de beste indicatie voor de reële waarde gehanteerd. Van het merendeel van de financiële instrumenten van de NWB Bank kan de reële waarde niet op basis van een relevante middenkoers vastgesteld worden, omdat een beursnotering en/of een actieve markt ontbreekt.

De NWB Bank berekent de reële waarde van al deze overige financiële activa en passiva met modellen. De modellen maken gebruik van diverse veronderstellingen met betrekking tot de disconteringsvoet en het tijdstip en de omvang van de verwachte toekomstige kasstromen. Bij de berekening van de reële waarde van opties is gebruik gemaakt van optiewaarderingsmodellen.

Samenvatting van belangrijke verslaggevingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is deels opgesteld op basis van historische kosten. De financiële activa en passiva aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen via de winst- en verliesrekening, financiële activa beschikbaar voor verkoop met waardeveranderingen via het eigen vermogen, derivaten alsmede onroerende zaken en bedrijfsmiddelen zijn gewaardeerd op reële waarde. De jaarrekening luidt in miljoenen euro's en alle bedragen in de toelichting zijn afgerond naar duizendtallen (€ 000), tenzij anders is vermeld.

Verwerking

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen daarvan aan de onderneming zullen toevloeien en de waarde van het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Vreemd vermogen wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van een bestaande verplichting gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Een financieel actief of financieel passief wordt in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat de vennootschap respectievelijk recht heeft op de voordelen dan wel gebonden is aan de verplichtingen voortkomend uit de contractuele bepalingen van het financieel instrument.

Baten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, verband houdend met een vermeerdering van een actief of vermindering van vreemd vermogen, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Lasten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, verband houdend met een vermindering van een actief of vermeerdering van vreemd vermogen, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Niet langer opnemen in de balans van financiële activa en passiva

Een financieel actief (of, indien van toepassing, een deel van een financieel actief of een deel van de groep van soortgelijke financiële activa) wordt niet langer in de balans opgenomen indien:

- de NWB Bank geen recht meer heeft op de kasstromen uit dit actief;
- de NWB Bank het recht heeft behouden om de kasstromen uit dit actief te ontvangen, maar een verplichting is aangegaan om deze volledig en zonder belangrijke vertraging te betalen aan een derde ingevolge een bijzondere afspraak, en
- de NWB Bank haar rechten op de kasstromen uit dit actief heeft overgedragen en ofwel (a) grotendeels alle risico's en voordelen van dit actief heeft overgedragen, ofwel (b) niet grotendeels alle risico's en voordelen van dit actief heeft overgedaan of behouden, maar de zeggenschap over dit actief heeft overgedragen.

Indien de NWB Bank haar rechten om de kasstromen uit een actief te ontvangen heeft overgedragen, maar niet grotendeels alle risico's en voordelen van dit actief heeft overgedragen of behouden, noch de zeggenschap heeft overgedragen, wordt dit actief opgenomen voor zover de NWB Bank nog een voortgezette betrokkenheid heeft bij dit actief. Voortgezette betrokkenheid in de vorm van een garantie over het actief dat is overgedragen wordt gewaardeerd op de oorspronkelijke boekwaarde of het lagere maximum bedrag van de tegenprestatie die de NWB Bank mogelijk zou dienen terug te betalen.

Bij voortgezette betrokkenheid in de vorm van een schriftelijke en/of aangekochte optie (inclusief een in geldmiddelen afgewikkelde optie of soortgelijke afwikkeling) op een actief dat is overgedragen wordt de mate van de voortgezette betrokkenheid van de NWB Bank bepaald op het bedrag van het actief dat is overgedragen en dat de NWB Bank terug mag kopen. Dit geldt niet in het geval van een schriftelijke putoptie (inclusief een in geldmiddelen afgewikkelde optie of soortgelijke afwikkeling) op een actief dat is gewaardeerd op reële waarde. In dat geval is de mate van de voortgezette betrokkenheid beperkt tot de reële waarde van het betreffende actief of de lagere optie-uitoefenprijs.

Een financiële verplichting wordt niet meer op de balans opgenomen zodra aan de prestatie ingevolge de verplichting is voldaan, deze is opgeheven of is verlopen.

Indien een bestaande financiële verplichting wordt vervangen door een andere van dezelfde geldgever tegen afwijkende voorwaarden, of de voorwaarden van de bestaande verplichting aanzienlijk worden gewijzigd, wordt de oorspronkelijke verplichting niet langer op de balans opgenomen en wordt een nieuwe verplichting opgenomen. Het verschil in de desbetreffende boekwaarden wordt in de resultatenrekening opgenomen.

Waardering

Bij het ontstaan van financiële activa worden deze geïnclassificeerd als Kredieten en vorderingen, Financiële activa aangewezen tegen reële waarde via winst- en verliesrekening, Financiële activa voor verkoop beschikbaar danwel Derivaten. De kredieten en vorderingen worden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs. Financiële activa aangewezen tegen reële waarde via winst- en verliesrekening, Financiële activa voor verkoop beschikbaar en Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde.

Bij het ontstaan van financiële passiva worden deze geïnclassificeerd als Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde via winst- en verliesrekening, Derivaten, Toevertrouwde middelen en Uitgegeven schuldbewijzen. De Toevertrouwde middelen en Uitgegeven schuldbewijzen worden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs. De financiële passiva aangewezen tegen reële waarde via winst- en verliesrekening en derivaten worden gewaardeerd op reële waarde.

Toepassing fair value option

De NWB Bank past de zogenoemde 'fair value option' onder IFRS toe als onderdeel van de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling. Bij dit stelsel worden bepaalde financiële activa en passiva op reële waarde gewaardeerd (de marktwaardeportefeuille) en zijn de waardemutaties in de winst- en verliesrekening opgenomen. Aan de toepassing hiervan zijn diverse voorwaarden verbonden. De NWB Bank is van mening dat is voldaan aan de eisen welke van toepassing zijn waardoor consistentie ontstaat in de verslaggeving wat betreft de toerekening van baten en lasten aan verschillende boekjaren.

Hedge accounting

Hedge accounting maakt het mogelijk de resultaatverantwoording van een afdekkingsinstrument en de bijbehorende afgedekte positie te synchroniseren, voor zover deze indekking effectief is. Hedge accounting is alleen toegestaan indien er afdoende documentatie is opgesteld en de vereiste effectiviteit van de afdekking is aangetoond en periodiek wordt geanalyseerd.

De NWB Bank heeft de renterisico's in de post Financiële activa voor verkoop beschikbaar afgedekt met behulp van rentederivaten. Ten aanzien van deze posities wordt fair-value-hedge accounting toegepast. Dat wil zeggen dat is aangetoond dat er een effectieve relatie is tussen de waardemutatie van het afgedekte renterisico en de waardemutatie van het afdekkingsinstrument. Voor het effectieve deel van de afdekking wordt de waardeverandering van de afgedekte positie in de winst- en verliesrekening onder (On)gerealiseerde waardemutaties marktwaardeportefeuille verantwoord. De resterende waardeveranderingen van de betreffende Financiële activa voor verkoop beschikbaar die niet (effectief) worden afgedekt in de afdekkingsrelatie worden verantwoord in het eigen vermogen. De waardeveranderingen van de betrokken derivaten worden in de winst- en verliesrekening eveneens onder (On)gerealiseerde waardemutaties marktwaardeportefeuille verwerkt.

Vreemde valuta

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de contante middenkoersen (Amsterdamse beurskoersen) op balansdatum. Het hanteren van middenkoersen houdt verband met het beleid van de NWB Bank waarbij alle valutaposities één op één worden afgedekt waardoor de dagelijkse geldstromen in vreemde valuta per saldo nihil zijn.

Baten en lasten voortvloeiend uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Alle valutakoersverschillen van monetaire activa en passiva worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Valutaswaps worden gebruikt als afdekkingsinstrument voor valutarisico's inzake opgenomen en uitgezette gelden. Deze posities worden omgerekend tegen de reële waarde van het instrument per balansdatum.

Financiële activa aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening

Financiële activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd als aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening indien zij deel uitmaken van de marktwaardeportefeuille van de NWB Bank en dus beheersing op basis van de reële waarde plaatsvindt. De herwaarderingsresultaten na eerste verwerking worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de post (On)gerealiseerde waardemutaties marktwaardeportefeuille.

Financiële activa voor verkoop beschikbaar

Financiële activa kunnen worden gerubriceerd als zijnde voor verkoop beschikbaar. Over het algemeen zijn dit financiële activa die zijn bedoeld om voor onbepaalde tijd te worden aangehouden en die kunnen worden verkocht om te voorzien in liquiditeitsbehoeften of als reactie op wijzigingen in het rentetarief. De rentedragende waardepapieren opgenomen onder deze post worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardeveranderingen via het eigen vermogen worden verantwoord. Wanneer financiële activa niet langer in de balans worden opgenomen, wordt de in het eigen vermogen opgenomen cumulatieve winst of het cumulatieve verlies verantwoord in de winst- en verliesrekening. Indien de rentedragende waardepapieren betrokken zijn in een fair-value-hedge-relatie, dan worden reële waardewijzigingen, voor zover effectief, verwerkt in het resultaat in plaats van in het eigen vermogen.

Derivaten

Een derivaat ('afgeleid financieel instrument') is een financieel instrument dat de drie volgende kenmerken bezit:

- de waarde verandert als gevolg van veranderingen van marktfactoren als een bepaalde rentevoet, prijs van een financieel instrument, valutakoers, kredietwaardigheid, of andere variabele ('de onderliggende waarde');
- er is geen of een geringe netto-aanvangsinvestering benodigd in verhouding tot andere soorten contracten die op vergelijkbare wijze reageren op veranderingen in genoemde marktfactoren; en
- het wordt op een tijdstip in de toekomst afgewikkeld.

Derivaten worden bij eerste verwerking gewaardeerd op de reële waarde op het moment van het aangaan van het contract. Ook na eerste verwerking wordt het derivaat gewaardeerd op reële waarde. Derivaten met een positieve marktwaarde worden als activa gepresenteerd, derivaten met een negatieve marktwaarde als passiva. Veranderingen in de reële waarde van deze derivaten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de post (On)gerealiseerde waardemutaties marktwaardeportefeuille.

Kredieten en vorderingen

Kredieten en vorderingen zijn niet-afgeleide financiële activa met vaste of bepaalde betalingen die niet op een actieve markt zijn genoteerd. Dergelijke activa worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Een voorziening voor oninbaarheid is gezien het risicoprofiel van de tegenpartijen van de NWB Bank niet noodzakelijk.

De in de actiefpost Kredieten en vorderingen begrepen klimeningen worden gewaardeerd op de hoofdsom waarbij inbegrepen de contractueel daaraan toegevoegde rente. De jaarlijkse toevoegingen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de post Rentebaten.

Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd op de grondslag van reële waarde respectievelijk verkrijgingsprijs, verminderd met lineaire afschrijving. De reële waarde van onroerende zaken wordt jaarlijks beoordeeld en periodiek bepaald aan de hand van taxaties door externe taxateurs. De laatste taxatie heeft plaatsgevonden in 2004. De afschrijvingen hierop worden ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht over een periode welke overeenkomt met de verwachte economische gebruiksduur.

De afschrijvingen belopen jaarlijks:

■ Gebouw	2 ½%
■ Installaties	10%
■ Inrichting, inventaris, etc.:	
- meubilair en dergelijke	10 %
- kantoomachines	20 %
■ Informatieverwerkende apparatuur:	
- personal computers	20 %
- overige apparatuur	20 %
■ Personenauto's	20 %

Op de waarde van de grond wordt niet afgeschreven. De restwaarde van het actief, de gebruiksduur en de waarderingsmethodes worden beoordeeld en, indien noodzakelijk, aangepast per het einde van het boekjaar.

Immateriële activa

Onder deze post zijn verantwoord de kosten en uitgaven die betrekking hebben op computersoftware. Na de eerste opname wordt het immaterieel actief geboekt tegen kostprijs verminderd met de eventuele geaccumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De gebruiksduur wordt geacht 5 jaar te zijn en de gehanteerde afschrijvingsmethode is lineair over genoemde gebruiksduur. Indien hiertoe aanleiding bestaat zal de afschrijvingsperiode en afschrijvingsmethode worden herzien.

Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening

Financiële passiva worden aangemerkt als aangewezen tegen reële waarde indien zij deel uitmaken van de marktwaardeportefeuille van de NWB Bank en dus beheersing op basis van de reële waarde plaatsvindt. De in deze post opgenomen passiva worden gewaardeerd op reële waarde. De herwaarderingsresultaten na eerste verwerking worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de post (On)gerealiseerde waardemutaties marktwaardeportefeuille.

Toevertrouwde middelen

De in de passiefpost Toevertrouwde middelen opgenomen leningen worden bij de eerste opname gewaardeerd op de reële waarde van de ontvangen tegenprestatie minus de direct toerekenbare transactiekosten. Na deze eerste opname worden de rentedragende leningen vervolgens gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Winsten en verliezen worden opgenomen in het renteresultaat zodra de schulden niet langer op de balans worden opgenomen.

Saldering van financiële activa en financiële passiva

Saldering van financiële activa en financiële passiva is verplicht indien er sprake is van een wettelijk recht tot saldering, contractueel of op een andere wijze vastgelegd, waarbij het totaal of een gedeelte van het bedrag dat dient te worden betaald aan een crediteur wordt vereffend of op een andere wijze wordt geëlimineerd met een bedrag te vorderen op dezelfde crediteur. Een financieel actief en financiële verplichting worden gesaldeerd en tegen het nettobedrag in de balans opgenomen indien er een juridisch afdwingbaar recht is om de verantwoorde bedragen te salderen en indien het voornemen bestaat om de verwachte toekomstige kasstromen op nettobasis te verrekenen, of simultaan het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten worden verantwoord wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen ten goede zullen komen aan de NWB Bank en de opbrengsten betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Rente

Rentebaten en -lasten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen volgens de effectieve rentemethode. De toepassing van deze methode omvat de amortisatie van een eventueel disagio of agio of andere verschillen (met inbegrip van transactiekosten en daarop betrekking hebbende provisies) tussen de eerste boekwaarde van een rentedragend instrument en het bedrag per vervaldatum, berekend op basis van de effectieve rentevoet.

Personeelsverplichtingen - pensioenverplichtingen

De NWB Bank is met haar medewerkers een pensioenregeling overeengekomen op basis van vaste toezeggingen ('defined benefit plans'). De regeling wordt gefinancierd door premies aan een verzekeringsmaatschappij op basis van periodieke actuariële berekeningen.

Een 'defined benefit plan' is een regeling waarbij de uitkering aan de gepensioneerde werknemer vastgelegd wordt, rekeninghoudend met factoren zoals leeftijd, dienstjaren en salaris. De verantwoorde verplichting voor 'defined benefit plans' is het saldo van de contante waarde van de pensioenverplichtingen op balansdatum verminderd met de reële waarde van de daarmee verbonden beleggingen. Het saldo wordt aangepast voor niet-verantwoorde resultaten en kosten met betrekking tot verstreken dienstjaren. De pensioenverplichtingen worden jaarlijks berekend door een externe actuaaris op basis van de 'projected unit credit method'. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een verwacht rendement op beleggingen.

Actuariële winsten en verliezen worden opgenomen als baten of lasten indien de netto cumulatieve niet-verantwoorde actuariële winsten en verliezen voor elke afzonderlijke regeling aan het einde van het vorige boekjaar meer bedragen dan 10% van de toegezegde pensioenverplichting of de hogere reële waarde van de fondsbeleggingen per die datum. Deze winsten of verliezen worden toegerekend aan de verwachte gemiddelde resterende arbeidsduur van de werknemers die aan de regelingen deelnemen.

Belastingen

Winstbelastingen worden gelijktijdig met de winst als last verantwoord. Latente belastingvorderingen en latente belastingverplichtingen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Verschuldigde en verrekenbare belastingen

Verschuldigde en verrekenbare belastingvorderingen en -verplichtingen voor lopende en voorgaande jaren worden gewaardeerd op het bedrag dat naar verwachting zal worden teruggevorderd van of betaald worden aan de belastingdienst. Het belastingbedrag wordt berekend op basis van de geldende belastingtarieven en belastingwetgeving.

Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen, onbenutte fiscale faciliteiten en niet verrekende fiscale verliezen, wanneer het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee de verrekenbare tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend, en de verrekenbare tijdelijke verschillen, onbenutte fiscale faciliteiten en onbenutte fiscale verliezen kunnen worden aangewend.

De boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen wordt per balansdatum beoordeeld en verlaagd wanneer het niet waarschijnlijk is dat voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het tijdelijke verschil geheel of gedeeltelijk kan worden verrekend. Niet opgenomen uitgestelde belastingvorderingen worden per balansdatum herbeoordeeld en opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat in de toekomst fiscale winst aanwezig zal zijn waarmee deze uitgestelde vordering kan worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd op de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de geldende belastingtarieven en belastingwetgeving. Bij de bepaling van de uitgestelde belastingen wordt rekening gehouden met de winstbelasting over de waardeveranderingen van de onder de post Financiële activa voor verkoop beschikbaar opgenomen rentedragende waardepapieren.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien er een in rechte afdwingbare verplichting bestaat om deze te salderen.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen kasstromen uit operationele/bancaire activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten.

Onder liquiditeiten worden die activa opgenomen die zonder beperkingen kunnen worden omgezet in liquiditeiten, waaronder de aanwezige kasmiddelen, alsmede de per saldo direct opeisbare tegoeden bij (centrale) banken.

De mutaties in de kredieten en de toevertrouwde middelen en die uit hoofde van het bancair depositobedrijf zijn gelet op de aard van de activiteiten opgenomen onder de kasstroom uit operationele/bancaire activiteiten.

Investeringsactiviteiten omvatten de aan- en verkopen en aflossingen inzake beleggingsportefeuilles, alsmede de aan en verkopen van onroerende zaken en bedrijfsmiddelen. De opname en aflossing van lang vreemd vermogen (looptijd >1 jaar) worden als financieringsactiviteiten aangemerkt.

Gesegmenteerde informatie

IFRS 8 schrijft voor dat de segmenten ('operating segments') dienen te worden gebaseerd op de componenten van de onderneming die de leiding van de onderneming ('entity's chief operating decision maker') onderscheidt in haar interne beheersingssysteem.

Bij de analyse en besluitvorming ter zake van rendement en inzet van middelen wordt door de directie van de NWB Bank geen onderscheid gemaakt naar dergelijke segmenten. In de jaarrekening is dan ook geen gesegmenteerde informatie opgenomen.

1 Rente

De post rentebaten omvat rentebaten uit kredieten en vorderingen, financiële activa aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening, financiële activa voor verkoop beschikbaar en derivaten, alsmede provisies die het karakter van rente hebben. Agio's en disagio's op kredieten en vorderingen die niet gewaardeerd worden op reële waarde, zijn tezamen met de respectievelijke rentebaten verantwoord overeenkomstig de effectieve rentemethode.

De post rentelasten omvat rentelasten uit al dan niet in schuldbewijzen belichaamde schulden, financiële passiva aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening en derivaten, alsmede provisies die het karakter van rente hebben, boeten voor vervroegde aflossing, agio's en disagio's. Agio's en disagio's op al dan niet in schuldbewijzen belichaamde schulden die niet gewaardeerd worden op reële waarde, zijn tezamen met de respectievelijke rentelasten verantwoord overeenkomstig de effectieve rentemethode.

	2009	2008
Rentebaten kredieten en vorderingen tegen geamortiseerde kostprijs	317.630	395.121
Rentebaten financiële activa aangewezen tegen reële waarde	1.393.770	1.380.563
Rentebaten financiële activa voor verkoop beschikbaar	38.605	10.118
Rentebaten	1.750.005	1.785.802
Rentelasten bankiers, toevertrouwde middelen en schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs	-261.640	-316.837
Rentelasten financiële passiva aangewezen tegen reële waarde	-853.344	-1.372.023
Derivaten (saldo rentebaten en -lasten)	-542.956	31.035
Rentelasten	-1.657.940	-1.657.825
Rente	92.065	127.977

2 (On)gerealiseerde waardemutaties marktwaardeportefeuille

Deze post is als volgt te specificeren:

	2009	2008
Ongerealiseerde waardemutaties:		
Financiële activa aangewezen tegen reële waarde	-280.052	3.233.189
Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde	-247.880	-617.485
Derivaten (saldopost)	518.979	-2.727.230
Herwaardering van de afgedekte posities verantwoord in de W&V	-46.979	144.270
Herwaardering van de afdekkingsinstrumenten	52.812	-144.532
	-3.120	-111.788
Gerealiseerde waardemutaties:		
Verkoopresultaat financiële activa aangewezen tegen reële waarde	1.031	6.667
Overige	174	2.689
	1.205	9.356
Totaal	-1.915	-102.432

De gerealiseerde waardemutaties bestaan onder andere uit ontvangen premies en fees bij afwikkeling van derivaten contracten, gerealiseerde herwaarderingsresultaten bij verkoop van rentedragende waardepapieren en provisies.

3 Personeelskosten

	2009	2008
Salarissen	2.946	2.724
Pensioenlasten	688	820
Overige sociale lasten	251	231
Andere personeelskosten	397	273
Totaal	4.282	4.048

De bezoldiging van directieleden inclusief reguliere pensioenlasten bedroeg in 2009 € 753 duizend (2008: € 1.015 duizend). Het gemiddelde aantal personeelsleden, in FTE's, inclusief directie bedroeg 33,2 (2008: 31,9).

Bezoldiging van de directieleden

2009	Vaste beloning	Variabele beloning	Pensioenlasten en levensloop
Drs. A.J.M.M. Van Cleef	251	35	64
R.A. Walkier	274	45	84
	525	80	148
2008			
Mr. A.M.H.Th. Koemans (in dienst tot 1 juli 2008)	160	22	91
Drs. A.J.M.M. Van Cleef	251	23	81
R.A. Walkier	274	28	85
	685	73	257

De vaste beloning bestaat uit het vaste salaris over 13 maanden plus 8% vakantiegeld. De directie ontvangt een deels belaste onkostenvergoeding van € 2.800 per jaar per persoon. Tevens heeft de bank aan de directie een auto ter beschikking gesteld.

4 Andere beheerskosten

Hieronder zijn begrepen de kosten van huisvesting, kantoor- en algemene kosten. De eveneens onder deze post begrepen bezoldiging van 7 commissarissen (2008: 7) bedroeg € 159 duizend (2008: € 166 duizend).

Bezoldiging van leden van de raad van commissarissen

	2009	2008
Dr. J.C.K.W. Bartel	23	26
Drs. E.F. Bos	19	10
Prof. dr. R.G.C. van den Brink	40	39
Prof. dr. J.M.G. Frijns	-	9
Ir. A.J.A.M. Segers	26	25
Drs. V.I. Goedvolk	24	26
Mr. F.J.M. Houben	4	17
Ir. E.H. Baron van Tuyll van Serooskerken	14	14
Mr. B.J.M. Baron van Voorst tot Voorst	9	-
	159	166

De bovengenoemde bedragen zijn inclusief vergoedingen voor lidmaatschappen van commissies en eventuele BTW.

Honoraria van de accountant

In het boekjaar zijn de volgende honoraria ten laste gebracht van het resultaat, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

	2009	2008
Onderzoek van de jaarrekening	214	193
Andere controleopdrachten	60	49
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-
Andere niet-controlediensten	14	8
	288	250

5 Bijdrage Stichting NWB Fonds

De Stichting NWB Fonds ontving in het boekjaar een bedrag van € 4 miljoen (2008: € 4 miljoen). Het NWB Fonds is een algemeen nut beogende instelling die zich bezig houdt met het stimuleren van de ontwikkelingen van watermanagement in de derde wereld. De Unie van Waterschappen draagt de meerderheid voor van leden van het bestuur van de stichting.

6 Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingen op het kantoorgebouw, de installaties, inrichtingskosten, inventaris, informatieverwerkende apparatuur en personenauto's, zoals vermeld onder de toelichting op de actiefpost Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen. Ook de afschrijvingen op Immateriële vaste activa zijn onder deze post opgenomen.

7 Belastingen

	2009	2008
Winst voor belastingen	75.949	12.007
Winstbelastingen tegen 25,5%	19.367	3.062
Aanpassing niet-aftrekbare bedragen	-128	30
Aanpassingen voorgaande boekjaren	-	-116
Totaal winstbelastingen	19.239	2.976
Effectieve belastingdruk (%)	25,3	24,8

De belastinglast is als volgt te splitsen in acute belastingen en uitgestelde belastingen:

	2009	2008
Acute winstbelastingen		
Verslagjaar	3.703	4.662
Niet-aftrekbare bedragen	-128	30
	3.575	4.692
Aanpassingen voorgaande boekjaren	-	-116
	3.575	4.576
Uitgestelde winstbelastingen		
Tijdelijke verschillen waardemutaties marktwaardeportefeuille verslagjaar	-	-17.624
Vrijval actieve latentie ontstaan bij aanvang belastingplicht	10.123	11.587
Vennootschapsbelasting op baten en lasten die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verwerkt	5.541	4.437
	15.664	-1.600
Totaal winstbelastingen	19.239	2.976

De acute belasting over het boekjaar 2009 is lager dan het vigerende belastingtarief van 25,5%. Dit wordt met name veroorzaakt door de vrijval van het waarderingsverschil van activa en passiva bij aanvang van de belastingplicht per 1 januari 2005 en de afwaardering van de positie Financiële activa voor verkoop beschikbaar.

8 Kasmiddelen

Deze post betreft de wettige betaalmiddelen en de direct opeisbare tegoeden bij De Nederlandsche Bank N.V.

9 Financiële activa aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening

Deze post betreft kredieten en vorderingen en rentedragende waardepapieren bij die bij eerste opname zijn aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening.

Deze post is als volgt te specificeren:

	2009	2008
Kredieten en vorderingen bankiers	-	20.749
Kredieten en vorderingen publieke sector	37.295.008	32.876.877
Rentedragende waardepapieren	1.964.691	2.391.631
	39.259.699	35.289.257

Een gedeelte van de activa begrepen in deze post is verpand aan De Nederlandsche Bank N.V. Dit wordt in de jaarrekening nader toegelicht in het onderdeel liquiditeitsrisico van de paragraaf Risicomanagement.

Specificatie kredieten en vorderingen publieke sector naar aard van de vorderingen:

	2009	2008
Vorderingen op of onder garantie van de Nederlandse overheid	36.848.705	32.376.524
Vorderingen op of onder garantie van buitenlandse overheden	241.595	328.772
Overige vorderingen op de overheidssector en diversen	204.708	171.581
	37.295.008	32.876.877

De post vorderingen op of onder garantie van de Nederlandse overheid kan als volgt gespecificeerd worden:

	2009	2008
Waterschappen	3.608.282	3.480.276
Gemeenten	5.757.345	5.611.641
Woningbouw	22.880.036	19.002.717
Overige	4.603.042	4.281.890
Totaal	36.848.705	32.376.524

Specificatie rentedragende waardepapieren:

	2009	2008
Uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	496.168	759.783
Uitgegeven door anderen	1.468.523	1.631.848
	1.964.691	2.391.631

74

Het verloop van de rentedragende waardepapieren in 2008 en 2009 was als volgt:

	Publiek rechtelijke lichamen	Anderen	Totaal
Balanswaarde op 1 januari 2008	958.682	1.765.343	2.724.025
Aankopen	-	-	-
Verkopen en aflossingen	-200.916	-145.046	-345.962
Waardeveranderingen en lopende rente	2.017	11.551	13.568
Balanswaarde op 31 december 2008	759.783	1.631.848	2.391.631
Aankopen	-	-	-
Verkopen en aflossingen	-237.052	-125.436	-362.488
Waardeveranderingen en lopende rente	-26.563	-37.889	-64.452
Balanswaarde op 31 december 2009	496.168	1.468.523	1.964.691

10 Financiële activa voor verkoop beschikbaar

De effecten in deze portefeuille worden gewaardeerd op reële waarde. De effecten zijn opgenomen in een reële waarde afdekkingsrelatie. Op de portefeuille wordt hedge accounting toegepast.

Het verloop van de financiële activa voor verkoop beschikbaar was als volgt:

	2009	2008
Stand op 1 januari	913.074	-
Aankopen staatsobligaties	50.000	785.401
Waardeveranderingen	-68.916	127.673
Stand op 31 december	894.158	913.074
Lopende interest	33.789	33.660
Balanswaarde op 31 december	927.947	946.734

11 Derivaten

Deze post betreft renteswaps en valutaswaps, opties en caps. Deze producten worden gewaardeerd op reële waarde, inclusief opgelopen rente. De waardering vindt plaats met behulp van modellen, waarbij de swapcurve wordt gebruikt voor discontering.

Specificatie naar resterende looptijd van de positieve vervangingswaarden op 31 december 2009:

	< 3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal 2009
Renteswaps	11.332	28.722	720.836	649.518	1.410.408
Valutaswaps	169.680	201.097	376.450	470.697	1.217.924
Caps, floors en swaptions	-	-	424	13.197	13.621
Totaal	181.012	229.819	1.097.710	1.133.412	2.641.953

Specificatie naar resterende looptijd van de positieve vervangingswaarden op 31 december 2008:

	< 3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal 2008
Renteswaps	745	16.770	428.284	620.392	1.066.191
Valutaswaps	86.534	73.959	500.599	917.362	1.578.454
Caps, floors en swaptions	-	2	780	20.243	21.025
Totaal	87.279	90.731	929.663	1.557.997	2.665.670

12 Kredieten en vorderingen bankiers

Deze post betreft - niet in rentedragende waardepapieren belichaamde - kredieten en vorderingen op in Nederland gevestigde bankiers en hun bijkantoren in het buitenland, alsmede op multilaterale ontwikkelingsbanken. Het in deze post begrepen onderpand uit hoofde van CSA afspraken staat niet ter vrije beschikking van de bank.

Deze post is als volgt te specificeren:

	2009	2008
Direct opeisbare tegoeden	87	135
Kasgeldleningen	-	25.000
Onderpand	2.647.300	2.307.000
	2.647.387	2.332.135

13 Kredieten en vorderingen publieke sector

76

Deze post betreft - niet in rentedragende waardepapieren belichaamde - kredieten en vorderingen op anderen dan bankiers. De vorderingen, die naast enkele personeelskredieten uitsluitend de publieke sector betreffen, vloeien voor het grootste gedeelte voort uit verstrekte langlopende leningen. Tot bedoelde publieke sector zijn gerekend de vorderingen op of onder garantie van de Nederlandse overheid en buitenlandse overheden, alsmede vorderingen op NV-overheidsbedrijven en andere bedrijven of instellingen met een afgeleide overheidstaak.

Specificatie naar aard van de vorderingen:	2009	2008
Vorderingen op of onder garantie van de Nederlandse overheid	6.148.273	6.614.701
Overige vorderingen op de overheidssector en diversen	101.545	186.909
Totaal	6.249.818	6.801.610

Specificatie naar tegenpartij:	2009	2008
Waterschappen	1.213.216	887.754
Gemeenten	1.585.418	1.869.177
Woningbouw	2.994.687	3.233.630
Overige	456.497	811.049
Totaal	6.249.818	6.801.610

Gezien het risicoprofiel van de tegenpartijen van de NWB Bank is een voorziening voor oninbaarheid niet noodzakelijk. Dit wordt gestaafd door het feit dat de NWB Bank gedurende haar bestaan nog nooit een kredietverlies heeft geleden.

Een gedeelte van de activa begrepen in deze post is verpand aan De Nederlandsche Bank N.V. Dit wordt in de jaarrekening nader toegelicht in het onderdeel liquiditeitsrisico van de paragraaf Risicomanagement.

De openstaande bedragen van aan directieleden verstrekte leningen belopen in totaal:

	2009	2008
	166	221

De leningen aan directieleden zijn verstrekt ter financiering van de eigen woning op voor alle personeelsleden geldende voorwaarden.

14 Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2005 is de NWB Bank belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. In 2008 heeft de belastingdienst zich akkoord verklaard met de gehanteerde marktwaarden in de fiscale openingsbalans en de verdeling van het marktwaardeverschil over toekomstige perioden. De belastingdienst heeft nog geen uitsluitel gegeven over de juistheid van de ingediende aangiften over de boekjaren 2005, 2006, 2007 en 2008.

De balanspost betreft de per ultimo 2009 per saldo te vorderen vennootschapsbelasting over de jaren 2007, 2008 en 2009. Deze post is als volgt opgebouwd:

	2009	2008
2007	-	2.613
2008	12.316	12.316
2009	13.645	-
	25.961	14.929

Het te vorderen bedrag over het boekjaar is als volgt te specificeren:

	2009	2008
Acute belastinglast	-3.575	-4.692
Betaalde voorschotten	17.220	17.008
	13.645	12.316

15 Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

De specificatie van het verloop van deze post in 2009 is als volgt:

	Onroerende zaken voor eigen gebruik	Overige bedrijfs- middelen	Totaal
Boekwaarde op 31 december 2008	3.799	700	4.499
Investerings 2009	163	360	523
Desinvesteringen 2009	-	-10	-10
	3.962	1.050	5.012
Afschrijvingen 2009	-172	-264	-436
Boekwaarde op 31 december 2009	3.790	786	4.576

Ultimo 2009 waren de cumulatieve bedragen:

Investeringen	5.703	5.482	11.185
Afschrijvingen	2.880	4.696	7.576
Geamortiseerde kostprijs	2.823	786	3.609
Herwaarderingen	967	-	967
	3.790	786	4.576

De overige bedrijfsmiddelen betreffen voornamelijk inventaris, informatieverwerkende apparatuur en personenauto's.

De specificatie van het verloop van deze post in 2008 is als volgt:

	Onroerende zaken voor eigen gebruik	Overige bedrijfs- middelen	Totaal
Boekwaarde op 31 december 2007	3.626	851	4.477
Investerings 2008	319	227	546
Desinvesteringen 2008	-	-60	-60
	3.945	1.018	4.963
Afschrijvingen 2008	-146	-318	-464
Boekwaarde op 31 december 2008	3.799	700	4.499

Ultimo 2008 waren de cumulatieve bedragen:

	Onroerende zaken voor eigen gebruik	Overige bedrijfs- middelen	Totaal
Investerings	5.540	5.132	10.672
Desinvesteringen	2.708	4.432	7.140
Geamortiseerde kostprijs	2.832	700	3.532
Herwaarderingen	967	-	967
	3.799	700	4.499

16 Immateriële activa

De specificatie van het verloop van deze post in 2009 respectievelijk 2008 is als volgt:

	2009	2008
Boekwaarde op 1 januari	1.690	-
Investerings	-	2.077
Afschrijvingen	-411	-387
Boekwaarde op 31 december	1.279	1.690

17 Uitgestelde belastingen

Het verloop van de uitgestelde belastingen is als volgt te specificeren:

	2009	2008
Saldo 1 januari	44.570	38.533
Vrijval latentie bij aanvang belastingplicht	-10.123	-11.587
Mutatie als gevolg van tijdelijke verschillen in boekjaar verwerkt via de winst- en verliesrekening	-	17.624
Saldo 31 december	34.447	44.570

18 Overige vorderings

Deze post betreft voornamelijk te ontvangen bedragen respectievelijk nog te verrekenen bedragen in verband met het betalingsverkeer rondom balansdatum.

19 Overlopende activa

Deze post omvat voornamelijk de opgelopen rente voor rentedragende activa die niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening. Daarnaast omvat deze post vooruitbetaalde bedragen voor kosten die ten laste van de volgende periode(n) komen en de nog te ontvangen nog niet gefactureerde bedragen wegens baten ten gunste van de huidige of voorgaande periode(n).

20 Bankiers

Deze post betreft - niet in schuldbewijzen belichaamde - schulden aan binnenlandse en buitenlandse bankiers. De schulden vloeien voor een groot gedeelte voort uit opgenomen langlopende leningen.

	2009	2008
Kasgeldleningen	150.000	1.050.000
Opgenomen leningen bij banken	91.745	179.555
Collateral	81.490	85.970
	323.235	1.315.525

21 Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening

Deze post betreft leningen van bankiers, toevertrouwde middelen en schuldbewijzen die bij eerst opname zijn aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening.

Deze post is als volgt te specificeren:

	2009	2008
Opgenomen leningen	759.914	1.109.352
Obligatieleningen	29.595.446	26.687.517
Kortlopend waardepapier	7.478.011	4.354.157
	37.833.371	32.151.026

22 Derivaten

Deze post betreft renteswaps en valutaswaps, opties en caps. Deze producten worden gewaardeerd op reële waarde. De waardering vindt plaats met behulp van modellen, waarbij de swapcurve wordt gebruikt voor discontering.

Specificatie naar resterende looptijd van de negatieve vervangingswaarden op 31 december 2009:

31 december 2009	< 3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal 2009
Renteswaps	8.046	60.854	899.575	2.413.725	3.382.200
Valutaswaps	78.272	228.143	287.392	959.938	1.553.745
Caps, floors en swaptions	-	-	427	13.327	13.754
Totaal	86.318	288.997	1.187.394	3.386.990	4.949.699

31 december 2008	< 3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal 2008
Renteswaps	1.112	13.290	630.905	2.882.179	3.527.486
Valutaswaps	420.960	217.164	638.737	774.464	2.051.325
Caps, floors en swaptions	-	2	883	23.631	24.516
Totaal	422.072	230.456	1.270.525	3.680.274	5.603.327

23 Toevertrouwde middelen

Deze post betreft - niet in schuldbewijzen belichaamde - schulden aan anderen dan bankiers.

24 Uitgegeven schuldbewijzen

Deze post bevat verhandelbare rentedragende waardepapieren en is als volgt te specificeren:

	2009	2008
Obligatieleningen	4.080.000	4.231.311
Kortlopend waardepapier	1.675.089	2.220.252
	5.755.089	6.451.563

In 2009 en 2008 heeft de NWB Bank geen eigen waardepapieren ingekocht. Het totale bedrag aan ingekochte eigen waardepapieren ultimo 2009 bedraagt € 170 miljoen (obligatieleningen) en is in mindering gebracht op de schuldbewijzen.

25 Overige schulden

Deze post betreft voornamelijk te betalen bedragen respectievelijk te verrekenen bedragen in verband met het betalingsverkeer rondom balansdatum, een voorziening voor pensioenverplichtingen en te betalen belastingen.

	2009	2008
Pensioenverplichtingen	2.975	3.476
Vooruit ontvangen rente en aflossingen	65.308	99.116
Overige schulden	508	436
	68.791	103.028
Pensioenverplichtingen		
Aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten	321	500
Rentekosten uitkeringsverplichting	760	744
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	-458	-596
Netto actuariële winst verantwoord gedurende het jaar	-	-28
Netto kosten van de vergoedingsregelingen	623	620
Bruto verplichting u.h.v. toegezegde (pensioen)regelingen	14.571	12.441
Reële waarde fondsbeleggingen	-12.965	-10.193
	1.606	2.248
Netto actuariële winsten (verliezen)	1.369	1.228
Passiefpost m.b.t. kosten van de vergoedingsregelingen	2.975	3.476
Beginstand bruto verplichting u.h.v. toegezegde (pensioen)regelingen	12.441	14.061
Rentekosten	760	744
Aan het boekjaar toegerekende (pensioen)kosten	321	500
Uitgekeerde bedragen	-621	-589
Actuariëel verlies (winst) op verplichtingen	1.670	-2.275
Eindstand bruto verplichting u.h.v. toegezegde (pensioen)regelingen	14.571	12.441
Beginstand reële waarde fondsbeleggingen	10.193	12.579
Verwacht rendement	458	596
Bijdragen werkgever	1.124	464
Uitgekeerde bedragen	-621	-589
Actuariële winst (verlies)	1.811	-2.857
Reële waarde fondsbeleggingen, 31 december	12.965	10.193

De verwachte bijdragen van de werkgever over 2010 aan de toegezegde (pensioen)regelingen over 2010 bedragen € 1.147 duizend. De belangrijkste veronderstellingen die gebruikt zijn bij het bepalen van de voorziening voor pensioenverplichtingen zijn als volgt:

	2009	2008
Disconteringsvoet	6,3%	5,4%
Verwacht rendement op activa	4,5%	4,7%
Toekomstige salarisverhogingen	3,6%	3,6%
Toekomstige pensioenverhogingen	2,0%	2,0%

26 Overlopende passiva

Deze post omvat voornamelijk de opgelopen rente voor rentedragende passiva die niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening. Daarnaast omvat deze post vooruit ontvangen bedragen voor baten die ten gunste van de volgende periode(n) komen en nog niet gefactureerde nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan de verstreken periode(n) zijn toegerekend.

27 Gestort kapitaal

Te onderscheiden zijn:

Aandelen A

De nominale waarde bedraagt € 115 waarop verplicht 100% is gestort. Voor elk aandeel A kan tijdens een aandeelhoudersvergadering 1 stem worden uitgebracht.

Aandelen B

De nominale waarde bedraagt € 460 waarop verplicht 25% is gestort. Verdere stortingen worden overeenkomstig de statuten door de Raad van Commissarissen bepaald. Voor elk aandeel B kunnen tijdens een aandeelhoudersvergadering 4 stemmen worden uitgebracht.

Specificatie ultimo 2009:

	Geplaatst	Gestort
Aandelen A		
Stand op 31 december 2009 (50.478 aandelen)	5.805	5.805
Aandelen B		
Stand op 31 december 2009 (8.511 aandelen)	3.915	
Hiervan nog te storten: (74% inzake 8.510 aandelen)	-2.896	1.019
Totaal gestort op 31 december 2009		6.824
Totaal gestort op 31 december 2008		6.824

28 Herwaarderingsreserves

Het verloop van de herwaarderingsreserves in 2008 en 2009 was als volgt:

	Herwaarderingsreserve activa voor verkoop beschikbaar	Herwaarderings- reserve aandelen	Herwaarderings- reserve onroerend goed	Totaal
Stand op 1 januari 2008	-	46	967	1.013
Amortisatie kostprijs	-802			-802
Herwaarderings in 2008	127.673			127.673
Effectief deel reële waarde afdekking	-144.270			-144.270
Realisatie bij eindaflossing		-37		-37
Vennootschapsbelasting over ongerealiseerde herwaardering	4.437			4.437
Stand op 31 december 2008	-12.962	9	967	-11.986
Amortisatie kostprijs	-3.165			-3.165
Herwaarderings in 2009	-65.546			-65.546
Effectief deel reële waarde afdekking	46.979			46.979
Vennootschapsbelasting over ongerealiseerde herwaardering	5.541			5.541
Stand op 31 december 2009	-29.153	9	967	-28.177

De NWB Bank waardeert een deel van haar activa, waaronder derivaten, op reële waarde. De NWB Bank heeft ervoor gekozen om de ongerealiseerde waardeverschillen die voortvloeien uit de herwaardering van deze activa in samenhang te zien met de ongerealiseerde waardeverschillen van op reële waarde gewaardeerde passiva. Dit omdat deze posities ook in het kader van risicomanagement in samenhang worden beoordeeld. Indien en voor zover op grond van artikel 2:390 lid 1 BW waardevermeerderingen van deze activa in een herwaarderingsreserve zouden moeten worden opgenomen, gaf op 31 december 2009 het saldo van de ongerealiseerde waardeverschillen geen aanleiding tot de vorming van een herwaarderingsreserve.

29 Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve was als volgt:

Stand per 1 januari 2008	1.011.953
Toevoeging uit winstverdeling 2007	70.709
Uitkering over 2007	-40.000
<hr/>	
Stand op 31 december 2008	1.042.662
Toevoeging uit winstverdeling 2008	9.032
Uitkering over 2008	-40.000
<hr/>	
Stand op 31 december 2009	1.011.694

30 Onverdeelde winst verslagjaar

De balans is opgesteld vóór winstverdeling. Het voorstel voor de winstverdeling over het boekjaar 2009 is opgenomen onder de Overige gegevens.

31 Onherroepelijke toezeggingen

Deze toezeggingen betreffen:

	2009	2008
Toegezegde leningen	3.532.284	5.492.498
Verhogingen klimleningen wegens bij te boeken interest	3.544	1.253
Niet opgenomen kredietfaciliteiten in rekening courant	756.283	761.004
Niet opgenomen financieringsfaciliteiten	1.168.633	873.578
Verstreckte garanties	3.036	2.023
<hr/>		
	5.463.780	7.130.356

32 Voorwaardelijke schulden

De post niet in de balans opgenomen voorwaardelijke verplichtingen wegens verstrekte garanties (Standby Letters of Credit) in het kader van Cross-Border financieringen van waterschappen en aan relaties afgegeven bankgaranties bedraagt € 185 miljoen (2008: € 206 miljoen).

33 Reële waarde van financiële instrumenten

Onderstaande tabel geeft inzicht in de wijze waarop de reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald.

31 december 2009	Waardering op basis van marktprijzen	Waardering op basis van modellen met in de markt beschikbare data	Waardering op basis van modellen met niet in de markt beschikbare data	Totaal
Activa				
Financiële activa aangewezen tegen reële waarde	783	-	38.477	39.260
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	928	-	-	928
Derivaten	-	2.642	-	2.642
Passiva				
Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde	-	-	37.833	37.833
Derivaten	-	4.950	-	4.950
<hr/>				
31 december 2008	Waardering op basis van marktprijzen	Waardering op basis van modellen met in de markt beschikbare data	Waardering op basis van modellen met niet in de markt beschikbare data	Totaal
Activa				
Financiële activa aangewezen tegen reële waarde	1.076	-	34.213	35.289
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	947	-	-	947
Derivaten	-	2.666	-	2.666
Passiva				
Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde	-	-	32.151	32.151
Derivaten	-	5.603	-	5.603

De ongerealiseerde waardemutaties van Financiële activa aangewezen tegen reële waarde (€ -280 miljoen) bestaan uit € 15 miljoen positief betreffende level 1 waarderingen en € 295 miljoen negatief betreffende level 3 waarderingen. De ongerealiseerde waardemutaties van Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde (€ -248 miljoen) bestaan volledig uit level 3 waarderingen. In 2009 hebben geen verschuivingen tussen de categorieën plaatsgevonden.

De bank stelt periodiek vast dat toepassing van de waarderingmodellen leidt tot betrouwbare, bij het risicoprofiel van de activa en passiva passende, reële waardes. Door gebruik van modellen kan bij eerste verwerking een verschil ontstaan tussen de transactieprijs en de berekende reële waarde. Een eventueel verschil wordt niet onmiddellijk in het resultaat verantwoord, maar geamortiseerd over de looptijd van de transacties. Een uitzondering hierop vormt de verwerking van de nieuwe product basisrentelening. Dit product heeft geleid tot een totale positieve marktwaarde van € 57 mln. Hiervan wordt € 26 mln geamortiseerd over de looptijd van de financiering. De resterende marge, € 31 mln, is als positief marktwaarderresultaat verantwoord in 2009. Ultimo 2009 bedroeg het totaal van de te amortiseren day one resultaten € 101,4 miljoen (2008: € 77,8 miljoen), waarvan € 2,6 miljoen in het resultaat 2009 als bate is verantwoord (2008: € 0,2 miljoen).

Waarderingsverschillen bij de eerste waardering ontstaan als gevolg van continu veranderende marktomstandigheden en nopen de bank tot regelmatige aanpassing van de waarderingparameters die de input vormen voor de waarderingmodellen. Op balansdatum 2008 is geconstateerd dat door de financiële crisis er geen liquide markt bestond voor leningen langer dan 5 jaar en dat daardoor geen eenduidige en betrouwbare referentieprijzen uit de marktdata afgeleid konden worden. Tevens werd vastgesteld dat voor de financieringsperiodes tot 5 jaar op balansdatum 2008 ook voor een triple A kredietwaardige partij als de NWB Bank een opslag op de swapcurve bestond.

Voor de financiële verslaglegging over 2008 is daarom voor de waardebeoordeling van zowel opgenomen als verstrekte leningen voor de financieringsperiodes tot 5 jaar een op basis van marktprijzen bepaalde opslag van 50 basispunten op de swapcurve gehanteerd. Voor de periode langer dan 5 jaar is de swapcurve gebruikt.

Marktobservaties leren dat gedurende 2009 enerzijds de looptijden waarvoor transacties worden afgesloten zijn toegenomen, anderzijds dat de opslagen op de swapcurve zijn afgenomen. De NWB Bank heeft de waarderingparameters aangepast aan de gewijzigde marktomstandigheden. Voor de financiële verslaglegging over 2009 is voor de waardebeoordeling van zowel opgenomen als verstrekte leningen voor de financieringsperiodes tot 2 jaar de swapcurve gehanteerd, vanaf 2 tot 10 jaar is een op basis van marktprijzen bepaalde lineair oplopende opslag tot 40 basispunten op de swapcurve gebruikt. De periode langer dan 10 jaar kenmerkt zich nog door illiquiditeit. Voor deze termijnen handhaaft de NWB Bank de swapcurve zoals gebruikt in voorafgaande periodes, mede omdat dit het niveau is waarop de prijzen zich bij herstel van de markt naar mening van de bank op termijn weer naar toe zullen bewegen.

Was in 2009 conform 2008 voor de waardering gebruik gemaakt van de swapcurve met een opslag van 50 basispunten voor looptijden tot 5 jaar en daarna de swapcurve zonder opslag, dan zou dit ten opzichte van de swapcurve hebben geleid hebben een ongerealiseerde waardemutatie in marktwaardeportefeuille van € 19,7 miljoen verlies. De in 2009 gehanteerde curve, zoals in voorgaande alinea beschreven, leidt tot een ongerealiseerde waardemutatie van € 124,5 miljoen verlies ten opzichte van de swapcurve.

Een opslag van 30 basispunten in plaats van 40 basispunten na 10 jaar zou in 2009 hebben geleid tot een extra positieve ongerealiseerde waardemutatie van € 24,4 miljoen ten opzichte van de nu gekozen systematiek. Een opslag van 50 in plaats van 40 basispunten na 10 jaar dan zou dit geleid hebben tot een extra negatieve ongerealiseerde waardemutatie van € 24,6 miljoen.

Voor de waardering van derivaten blijft de NWB Bank gebruik maken van de swapcurve. Dit is het prijsniveau waarop de bank swaps afsluit, omdat kredietrisico op de swapmarkt wordt gerantsoeneerd en het kredietrisico met de grote partijen is gemitigeerd door het uitwisselen van collateral.

De gestructureerde funding in vreemde valuta van de NWB Bank wordt gekenmerkt door een verscheidenheid aan optionaliteiten. Tegenover deze funding staat in alle gevallen een tegengestelde swap. Dit is altijd een één op één relatie. Het hanteren van een opslag voor de waardebeoordeling van deze structuren leidt tot een grote volatiliteit in de waardering van de optionaliteiten welke het mitigerende karakter van de tegengestelde swap teniet doet. Daarom zijn zowel de gestructureerde funding transacties als de bijbehorende swaps tegen de swapcurve gewaardeerd. Ook leningen met een variabele rente worden gewaardeerd met behulp van de swapcurve zonder opslag.

Conform voorgaande jaren heeft de NWB Bank bij het waarderen van de door haar uitgegeven beursgenoteerde schuldbewijzen geen gebruik gemaakt van beurskoersen, maar ook hiervoor haar waarderingmodel gehanteerd.

Een gedeelte van de financiële activa aangewezen tegen reële waarde, nominaal € 930,7 miljoen (2008: € 988,2), bestaat uit Residential Mortgage Backed Securities (RMBS). Dit betreft uitsluitend de tranches met de hoogste kredietwaardigheid van portefeuilles gesecuritiseerde Nederlandse woninghypotheken met NHG-garantie. De AAA-status van deze tranches is onlangs door Fitch bevestigd. Ook interne analyse geeft geen aanleiding te veronderstellen dat niet aan de verplichtingen uit hoofde van deze notes zal worden voldaan. In de RMBS notes die de NWB Bank bezit is geen handel waarneembaar. Prijsvorming van vergelijkbare notes geeft echter aanleiding te veronderstellen dat de reële waarde op dit moment niet gelijk is aan de nominale waarde. Modelberekeningen gebaseerd op de prijsvorming van vergelijkbare notes, hierbij rekeninghoudend met het step up moment van de notes, hebben geleid tot een afwaardering van de RMBS portefeuille met € 31,5 mln.

Veranderingen in de veronderstellingen die zijn gehanteerd kunnen de verantwoorde reële waarden significant beïnvloeden. Het gebruik van modellen kan tot gevolg hebben dat de verantwoorde reële waarden geen goede benadering zijn van de directe opbrengstwaarde. Daarnaast zijn de veronderstellingen gebaseerd op marktomstandigheden op balansdatum en zijn daarom mogelijk geen goede benadering van de toekomstige reële waarden. De sensitiviteit van de waarderingen voor veranderingen in de disconteringsvoet wordt nader toegelicht in de paragraaf Risicomanagement.

Gehanteerde Euro swaprentes

De NWB Bank heeft de volgende Euro swaprentes als uitgangspunt gehanteerd om de curve op te bouwen die in haar modellen als disconteringsvoet gebruikt wordt.

Looptijd	Percentage 31 december 2009	Percentage 31 december 2008
1 dag	0,321	2,265
1 week	0,377	2,387
2 weken	0,397	2,452
1 maand	0,453	2,603
2 maanden	0,556	2,785
3 maanden	0,700	2,892
6 maanden	0,994	2,971
9 maanden	1,127	3,018
1 jaar	1,112	2,340
2 jaar	1,701	2,482
3 jaar	2,128	2,771
4 jaar	2,425	3,002
5 jaar	2,669	3,132
7 jaar	3,081	3,380
10 jaar	3,478	3,669
15 jaar	3,865	3,847
20 jaar	3,972	3,812
25 jaar	3,937	3,632
30 jaar	3,862	3,505
40 jaar	3,719	3,286
50 jaar	3,664	3,187

De volgende tabel geeft inzicht in de geschatte reële waarde van de financiële activa en passiva en van de overige niet uit de balans blijkende financiële instrumenten. Een aantal balansposten is niet in de tabel opgenomen, omdat zij niet voldoet aan de definitie van een financieel actief of passief. Het totaal van de hieronder weergegeven reële waarden geeft niet de onderliggende waarde van de NWB Bank weer en moet daarom niet als zodanig worden geïnterpreteerd.

	Boekwaarde 31-12-2009	Reële waarde 31-12-2009	Boekwaarde 31-12-2008	Reële waarde 31-12-2008
Activa				
Kasmiddelen	466.723	466.723	72.940	72.940
Bankiers	2.647.387	2.647.387	2.332.135	2.332.135
Kredieten	6.249.817	6.712.622	6.801.610	7.389.626
Financiële activa aangewezen tegen reële waarde	39.259.996	39.259.996	35.289.257	35.289.257
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	927.946	927.946	946.734	946.734
Derivaten	2.641.955	2.641.955	2.665.670	2.665.670
Aandelen	205	205	198	198
Passiva				
Bankiers	323.235	324.440	1.315.525	1.324.664
Toevertrouwde middelen	2.308.236	2.309.460	1.537.425	1.535.443
Schuldbewijzen	5.755.089	5.970.872	6.451.563	6.833.040
Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde	37.833.371	37.833.371	32.151.026	32.151.026
Derivaten	4.949.699	4.949.699	5.603.327	5.603.327

Notional amounts renteswaps

	2009	2008
Specificatie resterende looptijd:		
Eén jaar of korter	9.712.669	5.624.159
Langer dan één jaar, maar niet langer dan vijf jaar	26.862.406	20.445.737
Langer dan vijf jaar	32.529.216	32.464.754
	69.104.291	58.534.650

Notional amounts valutaswaps

	2009	2008
Eén jaar of korter	10.415.591	7.879.590
Langer dan één jaar, maar niet langer dan vijf jaar	6.529.561	6.528.594
Langer dan vijf jaar	7.304.692	7.701.675
	24.249.844	22.109.859

De notional amounts van de caps en floors bedragen € 1.176.023 (2008: € 704.930) en van de swaptions € 397.600 (2008: € 360.600). Deze derivaten zijn opgenomen onder de renteswaps in bovenstaande tabel.

34 Risicomanagement

Algemeen

Risicobeheer heeft een centrale plaats in de organisatie. Risicobewustzijn is een belangrijk onderdeel van de bedrijfscultuur en komt tot uiting in de op soliditeit gerichte lange termijnstrategie van de bank. De organisatie is erop gericht risico's in een vroegtijdig stadium te onderkennen, te analyseren, verantwoorde grenzen vast te stellen en deze te bewaken. Het risicobeheer wordt gekenmerkt door het effectief inspelen op veranderende omstandigheden en het bieden van adequate kaders voor de activiteiten van de bank. Dit helpt de bank haar sterke financiële positie en zeer lage kostenstructuur te behouden.

Risk governance

De strategie van de bank stelt hoge eisen aan het risico management en de inrichting en handhaving van een adequate interne beheersing. De NWB Bank hanteert een organisatiebrede aanpak voor haar risicobeheersing en de controle daarop. Als belangrijk onderdeel van haar toezichthoudende taak evalueert de Raad van Commissarissen en in het bijzonder de auditcommissie van de Raad, de beheersing van de risico's die aan de uitvoering van het bankbedrijf zijn verbonden. De directie stelt de kaders voor het risicobeheer vast. Binnen deze kaders worden door de Asset & Liability Commissie (ALCO) wekelijks beslissingen genomen over de risico's van de bank. In de ALCO zijn de directie, treasury, risk management en back office vertegenwoordigd. Daarnaast bestaat er een overlegorgaan waarin specifiek aandacht wordt besteed aan de analyse van renterisico en performance.

In het vervolg van deze paragraaf wordt het interne risicobeheersysteem per relevant type risico beschreven. De bank verstrekt vrijwel alleen krediet aan overheden en overheidsgerelateerde bedrijven en instellingen. Het tegenpartijrisico uit hoofde van derivaten en geldmarkttransacties wordt zoveel mogelijk beperkt door middel van een limietsysteem, minimum kredietwaardigheidvereisten en onderpandvereisten. Per saldo zijn de kredietrisico's gering en als gevolg daarvan de rentemarges ook.

RENTERISICO:

“mogelijke invloed op winst en kapitaal als gevolg van rentefluctuaties”

Risico's door fluctuaties in de rente ontstaan door verschillen in de rente- en looptijdcondities van de uitgezette en opgenomen middelen. De bank voert een prudent beleid ten aanzien van deze risico's. Het beleid is het renterisico bankbreed te beheersen door het afsluiten van renteswaptransacties zowel voor de actiefzijde als passiefzijde van de balans, waarbij de bank zich verplicht om op vooraf overeengekomen momenten het verschil tussen de vaste en variabele rentetarieven, berekend op basis van een overeengekomen fictieve hoofdsom, uit te wisselen.

Als gevolg van de extreme marktontwikkelingen in het licht van de kredietcrisis, is de bank de afgelopen tijd geconfronteerd met risico's uit hoofde van (mutaties in) spreads ten opzichte van haar benchmark, de swaprentes. De hogere mate van risicoaversie en daarmee samenhangende verminderde liquiditeit op kapitaalmarkten heeft erin geresulteerd dat de bank zich momenteel voor langere termijnen moet financieren tegen de swaprente met een opslag, waar dit in het verleden tegen swaptarieven gebeurde. Tegelijkertijd kan de bank zich voor de kortere termijn (tot 6 maanden) financieren tegen rentes lager dan de swaprente. Deze spreadontwikkelingen leiden tot mutaties in de marktwaarde van activa en passiva en beïnvloeden ook het renteresultaat (ontvangen rente minus betaalde rente).

Het prudente beleid, aangevuld met een adequaat beheersysteem, vormt de basis voor de berekening, bewaking en beheersing van de renterisico's. De ALCO bepaalt de omvang van de risico's binnen de vastgestelde kaders. Voor het beheer wordt gebruik gemaakt van een duration-analyse, een rentetypische gap-analyse, een korte termijn renterisicomodel en een scenarioanalyse. Voorts worden uitkomsten van ingenomen posities geanalyseerd met behulp van winstprognose, rentemarge-analyse, analyse van de mutaties in de fair value portefeuille en performance analyse. Ook deze managementinformatie is van belang voor het besluitvormingsproces in de ALCO.

Duration-analyse

De bank past de zogenaamde 'fair value option' onder IFRS toe. Dit betekent dat de bank haar portefeuilles heeft gesplitst in een portefeuille die gewaardeerd wordt tegen geamortiseerde kostprijs en een portefeuille die gewaardeerd wordt tegen reële waarde, waarbij de waardemutaties direct in de winst- en verliesrekening worden verwerkt. De duration van laatstgenoemde portefeuille wordt gehouden binnen een bandbreedte van -0,5 en +0,5 om de invloed op het resultaat van renteveranderingen uit hoofde van deze portefeuille te minimaliseren. De duration van deze portefeuille bedraagt op 31 december 2008 0,62 en op 31 december 2009 -0,12. De gemiddelde duration gedurende het jaar 2009 bedraagt 0,18 (2008: 0,13). Voor de andere portefeuille geldt een maximale duration van 10. In de praktijk ligt de duration van deze portefeuille lager. Op 31 december 2009 bedraagt de duration van deze portefeuille 6,65 (31 december 2008: 7,17). De duration van de marktwaarde van het eigen vermogen bedraagt op 31 december 2009 6,53 (31 december 2008: 7,79). De gemiddelde duration gedurende het jaar 2009 bedraagt 6,95 (2008: 7,51).

De duration-analyse geeft een goede indicatie van het potentiële risico onder normale omstandigheden, maar geeft alleen informatie over parallelle veranderingen van de rentecurve. Voor de gevolgen van niet parallelle veranderingen van de rentecurve worden periodiek aparte analyses uitgevoerd.

Korte termijn renterisico

Naast de duration-analyse die inzicht geeft in het renterisico over de totale looptijd van de portefeuille hanteert de NWB Bank ook een norm voor de korte termijn, met als doel grenzen te stellen aan het renterisico dat de eerst komende 365 dagen wordt gelopen. Bij een (parallelle) rentewijziging van 1 procentpunt mag het saldo van het gebudgetteerde renteresultaat met niet meer dan 10% wijzigen. Op 31 december 2009 bedraagt deze rentegevoeligheid 7,5% (31 december 2008 5,2%), waarmee de rentegevoeligheid voor een parallelle rentewijziging ruim binnen de norm valt.

Gap-analyse

Hieronder is een rentetypische gap-analyse weergegeven. De tabel is gebaseerd op interne rapportages. Deze analyse wordt binnen de ALCO gebruikt voor het beoordelen van de posities van de bank op de rentecurve.

(in miljoenen euro's)	Totaal	3 mnd. of korter	3 mnd. - 1 jaar	1 jaar - 5 jaar	Langer dan 5 jaar
Activa					
Kredieten en vorderingen	10.333	4.477	666	2.649	2.541
Financiële activa aangewezen tegen reële waarden via de winst- en verliesrekening	43.138	6.220	3.513	14.351	19.054
Derivaten met een vaste rente	28.307	2.890	4.942	13.808	6.667
Derivaten met een variabele rente	42.619	38.443	4.176	-	-
Totaal activa	124.397	52.030	13.297	30.808	28.262
Passiva					
Bankiers, toevertrouwde middelen, en uitgegeven schuldbewijzen	9.087	4.166	481	3.371	1.069
Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening	16.833	2.885	1.998	8.084	3.866
Derivaten met een vaste rente	54.467	7.178	5.920	19.032	22.337
Derivaten met een variabele rente	42.409	36.657	5.752	-	-
Totaal passiva	122.796	50.886	14.151	30.487	27.272
Totaal activa minus passiva 2009	1.601	1.144	-854	321	990
Totaal activa minus passiva 2008	1.443	290	-420	525	1.048

Weergegeven is de reële waarde van alle instrumenten. De derivaten zijn inclusief hoofdsommen om de renteposities duidelijker weer te geven. Bovenstaande heeft tot gevolg dat geen directe aansluiting met de balans kan worden gemaakt.

Scenarioanalyse

Door de NWB Bank worden scenarioanalyses gebruikt om additioneel inzicht te verkrijgen in het renterisico. Een gangbaar scenario hiervoor is het berekenen van de mutaties in de marktwaarde van het eigen vermogen bij een parallelle shift van de rente van -100 basispunten en +100 basispunten. Op basis van de portefeuille op 31 december 2009 geeft een parallelle shift van +100 basispunten een negatieve mutatie van de marktwaarde van het eigen vermogen van € 105 miljoen (2008: € 125 miljoen). Bij een parallelle shift van -100 basispunten zal de marktwaarde van het eigen vermogen met € 117 miljoen (2008: € 124 miljoen) toenemen.

Op basis van yieldcurve scenario's wordt de gevoeligheid van de bank voor niet parallelle veranderingen van de yieldcurve door de ALCO beoordeeld en zonodig beperkt. Tevens worden scenarioanalyses gebruikt om de gevoeligheid van de bank voor mutaties in de spread ten opzichte van de swapcurve te beoordelen.

Ter beheersing van het spreadrisico heeft de bank een beperking ingevoerd voor het verschil in looptijden tussen de uitzettingen en financiering. Dit verschil komt tot uiting in de financieringsbehoefte op enig moment in de toekomst. Voor de financieringsbehoefte is een norm vastgesteld ter waarde van maximaal 25% van het balanstotaal. Voor het voldoen aan deze norm geldt een overgangperiode tot 2013. Met deze norm wordt zowel de invloed van een oplopende spread op de marktwaarde van uitzettingen en financiering als ook de invloed op het renteresultaat beperkt.

LIQUIDITEITSRISICO:

“mogelijke invloed op winst en kapitaal als gevolg van het niet in staat zijn aan de opeisbare verplichtingen te voldoen zonder onaanvaardbare verliezen te lopen”

De liquiditeitspositie van de bank is goed. De NWB Bank beschikt over een AAA kredietstatus. Met deze kredietstatus van AAA is de NWB Bank ruimschoots in staat om onder normale omstandigheden huidige en toekomstige liquiditeitsbehoeften in de markt in te dekken. In geval van stagnatie in de markt beschikt de NWB Bank over ruime mogelijkheden, onder meer in de vorm van liquide activa en mogelijkheden tot onderpand bij De Nederlandsche Bank N.V. (DNB), om te allen tijde opgenomen leningen terug te betalen en nieuwe uitzettingen te financieren. De NWB Bank heeft momenteel een royale onderpandpositie bij DNB. Nagenoeg de gehele kredietportefeuille van de NWB Bank is beleenbaar bij DNB. De onderpandwaarde van het in onderpand bij DNB gegeven deel van de portefeuille bedraagt € 13,7 miljard per ultimo 2009 (€ 6,5 miljard ultimo 2008). Hiervan heeft de NWB Bank echter geen gebruik gemaakt. De NWB Bank heeft haar beroep op de commercial paper markt vergroot. Op 31 december 2009 staat € 9,1 miljard uit aan commercial paper (op 31 december 2008 € 6,5 miljard). Het ECP-programma is in januari 2009 verhoogd van maximaal € 10 miljard naar € 15 miljard.

De liquiditeitspositie wordt dagelijks bewaakt. Liquiditeitsbeheer heeft tot doel ervoor te zorgen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om niet alleen voorziene maar ook onvoorziene financieringsbehoeften te kunnen opvangen. Het management van de bank wordt dagelijks geïnformeerd met behulp van een liquiditeitstypische gap-analyse, waarin verschillen tussen te ontvangen en te betalen kasstromen worden weergegeven. In 2009 is de bestaande norm verder verfijnd en voldoet beter aan de behoefte om feitelijke liquiditeitstekorten op de korte termijn te beperken. Bovendien sluit deze norm beter aan bij de wijze waarop andere het liquiditeitsrisico van een bank beoordelen.

Zoals onder 'scenarioanalyse' is opgemerkt heeft de bank ook een maximum voor het absolute liquiditeitstekort oftewel financieringsbehoefte op enig moment in de toekomst ingevoerd. In 2009 heeft de bank om aan deze nieuwe norm, binnen de gestelde overgangperiode, te kunnen voldoen € 1,8 miljard meer lang gefinancierd dan het lang heeft uitgezet.

De balans naar resterende contractuele looptijd, inclusief alle toekomstige rentekasstromen, voor voorgestelde winstverdeling is als volgt:

(in miljoenen euro's)	Totaal	3 mnd. of korter	3 mnd. - 1 jaar	1 jaar - 5 jaar	Langer dan 5 jaar
Activa					
Kasmiddelen	467	467	-	-	-
Financiële activa aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening	53.835	256	1.678	16.478	35.423
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	1.855	-	35	140	1.680
Derivaten	38.718	7.365	4.602	10.292	16.459
Kredieten en vorderingen bankiers	2.647	-	-	-	2.647
Kredieten en vorderingen publieke sector	8.102	634	618	2.997	3.853
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	5	-	-	-	5
Immateriële vaste activa	1	-	-	-	1
Uitgestelde belastingen	60	-	26	-	34
Overige vorderingen	28	-	28	-	-
Overlopende activa	135	-	135	-	-
Totaal 31 december 2009	105.853	8.722	7.122	29.907	60.102
Totaal 31 december 2008	100.545	7.109	4.929	25.013	63.494
Passiva					
Bankiers	377	239	1	33	104
Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening	43.971	8.406	4.379	15.507	15.679
Derivaten	50.052	7.311	5.055	12.584	25.102
Toevertrouwde middelen	2.333	2.249	69	15	-
Uitgegeven schuldbewijzen	6.739	1.462	393	3.405	1.479
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Voorzieningen	3	-	-	-	3
Overige schulden	123	-	123	-	-
Overlopende passiva	136	-	136	-	-
Eigen vermogen	1.047	-	-	-	1.047
Totaal 31 december 2009	104.781	19.667	10.156	31.544	43.414
Totaal 31 december 2008	98.999	16.578	8.158	28.618	45.645

De uitgaande kasstroom zoals opgenomen in de kolom tot 3 maanden onder financiële activa aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening is het gevolg van contracten met een ingangsdatum in de toekomst.

KREDIETRISICO

“mogelijke invloed op winst en kapitaal als gevolg van niet nagekomen verplichtingen door een tegenpartij”

Het beleid van de bank is gericht op een zeer goede kwaliteit van de kredietportefeuille. De NWB Bank verstrekt voornamelijk kredieten aan overheden en instellingen die door de overheid worden gegarandeerd (inclusief een beperkte effectenportefeuille). In geringe mate zijn ook kredieten verstrekt aan overheidsbedrijven (Nederlandse nutsbedrijven). Statutair is bepaald dat kredietverlening aan de private sector niet is toegestaan. Voorts is er sprake van kredietverlening aan overheden in West-Europese landen, waarbij dezelfde kwaliteitseisen worden gesteld als voor binnenlandse kredietverlening. Tenslotte zijn er transacties met financiële instellingen, waaronder valuta- en renteswaps, uit hoofde waarvan tegenpartijrisico ontstaat.

Voor Nederlandse overheden kent de bank geen limiet. Alle overige kredieten zijn opgenomen in het kredietbeoordelingssysteem van de bank. Indien een kredietlimiet aan een tegenpartij wordt toegekend, dan wordt die jaarlijks, of zo vaak als nodig, aangepast aan de actuele ontwikkelingen.

Gezien het risicovrije en daarmee solvabiliteitsvrije karakter van het overgrote deel van de kredietrelaties van de bank, is het kredietrisico van de bank beperkt, hetgeen ook tot uitdrukking komt in de robuuste BIS solvency ratio.

96

Het gewogen kredietrisico waaraan de NWB Bank conform de normen van DNB onderhevig is, is op de verslagdatum als volgt:

(in miljoenen euro's)	2009	2008
Posten met 0% weging	53.463	51.482
Posten met 20% weging	3.328	3.227
Posten met 35% weging	1	1
Posten met 50% weging	1.567	1.263
Posten met 100% weging	271	283
Totaal	58.630	56.256

De meeste uitzettingen van de NWB Bank vallen in de categorie met een 0%-weging, hetgeen betekent dat het kredietrisico zeer beperkt wordt geacht. De portefeuille van RMBS notes valt onder de 20% wegingcategorie. De tegenpartijrisico's en geldmarktuitzettingen vallen onder de 20%- en 50%-wegingcategorie. In de categorie 100%-weging zijn kredieten aan Nederlandse nutsbedrijven opgenomen.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de onderverdeling van de door de bank verstrekte kredieten:

(in miljoenen euro's)	2009	2008
Waterschappen	4.195	4.006
Gemeenten	6.645	6.623
Andere overheden	520	580
Woningbouw	24.070	20.112
Zorginstellingen	3.457	3.214
Onder garantie van overheden	748	833
Gemeenschappelijke regelingen	297	278
N.V. Overheidsbedrijven	162	126
Overige	78	162
	40.172	35.934

De bank heeft nimmer te maken gehad met een oninbare vordering. Door het zeer beperkte kredietrisico worden geen verliezen verwacht. Er is dan ook geen voorziening voor oninbare Vorderingen getroffen. Zowel gedurende het jaar als op balansdatum zijn de betalingsachterstanden qua omvang uiterst gering en van korte duur.

Voor het beheer van het renterisico en valutarisico maakt de NWB Bank gebruik van derivaten. Om het kredietrisico dat deze derivaten met zich mee brengen, zo beperkt mogelijk te houden doet de NWB Bank in principe alleen transacties met tegenpartijen met een rating van minimaal A en zijn er limieten gesteld om het risico per tegenpartij met betrekking tot derivaten te beperken. De marktwaarden van deze derivaten kunnen, afhankelijk van afspraken met tegenpartijen, worden afgedekt door middel van collateral agreements (CSA's). Het beleid van de bank is erop gericht met alle tegenpartijen CSA's af te sluiten en netting agreements van toepassing te laten zijn. Van enkele financiële tegenpartijen is de kredietwaardigheid dusdanig afgenomen dat de betreffende positie is afgebouwd. Voor andere partijen zijn zo nodig de ISDA overeenkomsten aangepast. Voor alle tegenpartijen geldt dat de monitoring en risicobeheersing verder is geïntensiveerd. Zo wordt bijvoorbeeld de concentratie binnen de swapportefeuille beoordeeld en wordt de spreiding van de swapportefeuille over de rating categorieën en de landen intensiever gemonitord.

De totale marktwaarde exposure uit hoofde van derivaten op financiële tegenpartijen is ultimo 2009 € 528 miljoen, hiervan is € 81 miljoen afgedekt door onderpand geleverd aan de bank (2008: € 274 miljoen, resp. € 86 miljoen). De totale marktwaarde exposure uit hoofde van derivaten van financiële tegenpartijen op de bank bedraagt ultimo 2009 € 2.845 miljoen, hiervan is € 2.647 miljoen afgedekt door onderpand geleverd door de bank (2008: € 2.925 miljoen, resp. € 2.307 miljoen).

VALUTARISICO

“mogelijke invloed op winst en kapitaal als gevolg van het verloop van valutakoersen”

Het beleid is gericht op het structureel uitsluiten van valutarisico's zowel voor verstrekte als opgenomen gelden. Beheer van het valutarisico speelt vooral een rol bij de door de bank opgenomen gelden. De NWB Bank neemt in belangrijke mate middelen in vreemde valuta op. De hieruit voortvloeiende valutarisico's worden direct in zijn geheel door valutaswaps afgedekt.

Onderstaande tabel geeft de nominale waarden in miljoenen aan in lokale valuta.

CCY	2009				2008			
	Actief	Passief	Derivaten	Totaal	Actief	Passief	Derivaten	Totaal
AUD	-	-1.929	1.929	-	-	-1.959	1.959	-
CAD	-	-436	436	-	-	-393	393	-
CHF	-	-5.771	5.771	-	-	-4.265	4.265	-
GBP	-	-2.549	2.549	-	-	-2.608	2.608	-
HKD	-	-3.699	3.699	-	-	-200	200	-
JPY	-	-604.911	604.911	-	-	-594.350	594.350	-
NZD	-	-242	242	-	-	-148	148	-
USD	177	-14.747	14.570	-	225	-14.091	13.866	-
ZAR	-	-875	875	-	-	-875	875	-

De activa zijn in de balans verantwoord onder de post Kredieten en onder de post Financiële activa voor verkoop beschikbaar. De passiva zijn opgenomen onder de post Financiële passiva aangewezen tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening.

OPERATIONEEL RISICO

“mogelijke invloed op winst en kapitaal als gevolg van ontoereikende of gebrekkige interne processen en systemen, van ontoereikend of gebrekkig menselijk handelen dan wel van externe gebeurtenissen”

Als belangrijke bronnen van operationeel risico onderkent de NWB Bank storingen in systemen voor informatievoorziening, transactieverwerking en verevening of de niet-adequate werking van procedures, in het bijzonder bij nieuwe diensten of producten, alsmede frauduleuze en/of onbevoegde handelingen van medewerkers of derden.

Procedures

In het kader van het beheer van operationele risico's zijn de belangrijke processen beschreven. De interne accountantsdienst toetst regulier of de diverse procedures goed worden nageleefd en nog effectief zijn. De procedurebeschrijvingen worden periodiek geactualiseerd.

Nieuwe producten of diensten

Alvorens nieuwe financiële producten of diensten te introduceren dienen volgens de interne richtlijnen alle daarbij betrokken afdelingen hun akkoord te hebben gegeven. Door deze voorbereidingsfase worden risico's bij de uiteindelijke toepassing zoveel mogelijk beperkt. In navolging van de 'Code Banken' is het Product Goedkeuringsproces aangescherpt.

Incidenten

In het geval van incidenten worden deze aan de interne accountantsdienst gemeld. Deze doet vervolgens onderzoek naar de oorzaken en stelt zo nodig maatregelen voor om het zich voordoen van soortgelijke incidenten in de toekomst te voorkomen.

Informatiesystemen

Om storingen in de informatievoorziening te voorkomen investeert de NWB Bank continu in de verbetering van haar systemen. Kernwoorden hierbij zijn beveiliging, integratie, beheersbaarheid en continuïteit. Met een overzichtelijke netwerkstructuur en ICT-organisatie en optimale beveiliging daarvan streeft de NWB Bank ernaar de gevolgen van operationele storingen zoveel mogelijk te beperken. Hiertoe zijn onder meer voor alle in gebruik zijnde hard- en software adequate service- en onderhoudscontracten afgesloten, wordt ICT-personeel opgeleid en zijn voor back-up, recovery en uitwijkmogelijkheden contracten met externe partijen afgesloten. In noodsituaties beschikt de NWB Bank over een externe locatie, waar zij haar activiteiten in zijn geheel kan voortzetten.

Outsourcing

De NWB Bank heeft haar back-office voor betalingsverkeer voor klanten en de ondersteunende IT activiteiten in 2006 uitbesteed. Dit houdt in dat bepaalde diensten plaatsvinden buiten de kern van de onderneming. De directe organisatorische beheersing is hierdoor afgenomen zodat een additioneel beheersinstrumentarium is opgezet, omdat de NWB Bank verantwoordelijk blijft voor het betalingsverkeer. Dit beheersinstrumentarium is gericht op een beheerste, en daarom meetbare en verifieerbare dienstverlening.

Integriteit en compliance

De NWB Bank hecht sterk aan haar reputatie van een solide en integere bank voor de overheid. Compliance is binnen het beheersysteem van de NWB Bank dan ook een belangrijk aandachtsgebied. De bank wil er tegenover haar cliënten geen twijfel over laten bestaan, dat zij met een gerust hart van haar diensten gebruik kunnen maken dan wel hun gelden veilig kunnen onderbrengen.

In het personeelshandboek zijn de normen en waarden vastgelegd, waaraan men zich dient te houden. Onze cliënten moeten kunnen rekenen op een uitstekende service van deskundige en betrouwbare medewerkers.

De compliancefunctie is binnen de NWB Bank ingevuld door de diverse taken die hieruit voortvloeien deels onder te brengen bij de afdeling juridische zaken en deels bij Deloitte Bijzonder Onderzoek en Integriteitsadvies N.V. De externe compliance officer rapporteert aan de directie en de Raad van Commissarissen, terwijl de interne compliance officer rechtstreeks rapporteert aan de directie en de Auditcommissie van de Raad van Commissarissen. Deze rapportagelijnen bevestigen het belang dat de bank hecht aan het interne toezicht en de werkzaamheden van beide compliance officers. De uit het toezicht voortvloeiende voorschriften en gedragsregels vormen een belangrijk onderdeel bij de invulling van de compliancefunctie.

Juridisch risico

Uitgangspunt van de NWB Bank is zorg te dragen voor een goede en degelijke financiële dienstverlening. Door zoveel mogelijk gebruik te maken van standaardcontracten wordt ernaar gestreefd de juridische risico's voor zowel de NWB Bank als haar cliënten te beperken. Voor juridische vraagstukken en beoordeling van documentatie rondom transacties worden waar nodig externe adviseurs ingeschakeld.

Kapitaalbeheersingsbeleid

De NWB Bank heeft in 2009 aan alle van buitenaf opgelegde en interne kapitaalvereisten voldaan. De ratingdoelstelling van de NWB Bank is AAA. In november 2009 hebben de ratingbureaus Moody's en Standard & Poor's de AAA-rating bevestigd.

De belangrijkste vermogensratio is berekend volgens door de Wet Financieel Toezicht (Wft) gestelde normen welke zijn afgeleid van de internationale solvabiliteitsrichtlijnen van het Bazels Comité voor het Banktoezicht. De ratio vergelijkt het totale aansprakelijke vermogen van de bank (na aftrek van voorgenomen dividend-uitkeringen) met het totaal van de naar risicocategorie gewogen activa en buiten balansposten. Het minimaal vereiste percentage voor het totaal aansprakelijk vermogen bedraagt 8% van de naar risico gewogen activa.

Per 1 januari 2008 is de bank overgegaan van het Bazel I naar het Bazel II toezichtregime.

Het Bazel II toezichtregime onderscheidt drie pijlers:

Pijler 1: de minimumkapitaaleisen per risicosoort: kredietrisico, marktrisico, operationeel risico en concentratierisico;

Pijler 2: interne processen voor het risicobeheer en bepalen van interne kapitaaleisen: Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) en Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP), Outlier criterium en stresstesten;

Pijler 3: eisen aan publicatie van financiële kengetallen: marktdiscipline en transparantie.

Ad 1) Pijler 1

De gestandaardiseerde methode voor kredietrisico maakt gebruik van externe ratings die zijn gekoppeld aan bepaalde risicogewichten. De NWB Bank gebruikt bij de standaardbenadering de ratings van Moody's en S&P.

Het marktrisico betreft risico's in de handelsportefeuille en valuta- en grondstoffenrisico's.

De NWB Bank houdt geen handelsportefeuille aan en kan voor eventueel resterend marktrisico een opslag op het kredietrisico hanteren volgens de gestandaardiseerde methode.

Bij de berekening van het toetsingsvermogen voor operationeel risico gebruikt de NWB Bank de basisindicatorbenadering. Hierbij wordt 15% van de relevante indicator genomen als uitgangspunt voor het operationeel risico. De relevante indicator is het driejaarsgemiddelde van de som van de jaarlijkse netto rentebaten en de jaarlijkse netto niet-rentebaten einde boekjaar. Voor de NWB Bank beperkt de indicator zich tot de netto rentebaten.

Met de regeling Grote Posities wordt het concentratierisico van een bank beperkt. De grote posities van de NWB Bank hangen met name samen met de swapportefeuille. Deze posities worden zoveel mogelijk beperkt door CSA's en de toepassing van netting.

Ad 2) Pijler 2

De SREP is een evaluatie door de toezichthouder DNB, waarin zij probeert vast te stellen dat een bank haar solvabiliteitsbeheer en kapitaaltoereikendheid en dus haar ICAAP op orde heeft. Het Outlier criterium stelt een maximum aan het renterisico dat een bank mag lopen op haar eigen vermogen.

Stresstesten kunnen worden toegepast onder zowel pijler 1 als pijler 2. Door middel van gevoeligheidsanalyses of scenario's kunnen banken beter inzicht krijgen in hun risicoprofiel. Een 'best practice' voor stresstesten bestaat er nog niet en elke bank zal hier zelf invulling aan moeten geven. De NWB Bank gebruikt stress testing in de praktijk, maar werkt aan een verdere verbetering van het stress testing framework.

Ad 3) Pijler 3

Marktdisciplineren en transparantie in de publicatie van solvabiliteitsrisico's zijn een nieuw onderdeel van de Bazel regels. Centraal in deze publicaties staan gegevens over de solvabiliteit en het risicoprofiel van een bank. De NWB Bank heeft haar disclosure beleid vastgelegd. Het beleid van de NWB Bank dient op functionele wijze zo transparant mogelijk te zijn naar haar 'stakeholders', aangezien dit de beste waarborgen biedt voor een goede, op vertrouwen gebaseerde en langdurige verstandhouding met belanghebbenden.

De overgang op het Bazel II toezichtregime heeft geleid tot een lagere ratio met name vanwege de weging van het operationele risico en een andere weging van een portefeuille overheidsgegarandeerde hypotheek. Het toetsingsvermogen bedraagt ultimo 2009 € 1.008 miljoen en is nagenoeg onveranderd gebleven ten opzichte van ultimo 2008 (€ 1.007 miljoen). In de loop van 2009 is een aantal posities op banken in een hogere wegingscategorie terechtgekomen. Per saldo heeft dit geleid tot een daling van de BIS solvency ratio (conform Bazel II) van 53,2% ultimo 2008 naar 51,4% ultimo 2009, waarmee de bank nog steeds ruimschoots voldoet aan de huidige interne en externe normen. De capital ratio is in het verslagjaar gedaald van 2,1% naar 2,0% met name als gevolg van de toename van onderpandstortingen uit hoofde van swaptransacties en de toename van de kredietportefeuille. Als norm voor de capital ratio hanteert de NWB Bank een minimum van 1,5%.

Voor een toelichting op het dividend- en reserveringsbeleid wordt verwezen naar het directieverslag.

35 Informatie over verbonden partijen

Inzake de onder IFRS verplichte vermelding met betrekking tot verbonden partijen, is bij de NWB Bank geen sprake van bijzonderheden.

Voor een nadere toelichting op de bestuursbezoldigingen en -leningen alsmede de bijdrage aan de Stichting NWB Fonds, wordt verwezen naar de toelichting onder 4 en 5.

Ultimo 2009 staat voor een bedrag van € 4.483 miljoen aan kredieten uit aan aandeelhouders, verstrekt tegen marktconforme condities (2008: € 4.260 miljoen).

36 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode na balansdatum tot en met de datum van opstellen van de jaarrekening geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die van dusdanige invloed zijn op het beeld van de jaarrekening dat vermelding op deze plaats nodig zou zijn.

Overige gegevens

Accountantsverklaring

Aan: Aandeelhouders en Bestuur van de Nederlandse Waterschapsbank N.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2009 van Nederlandse Waterschapsbank N.V. te Den Haag bestaande uit de balans per 31 december 2009, de winst- en verliesrekening, het overzicht van het totaalresultaat, de verloopstaat van het eigen vermogen en het kasstroomoverzicht over 2009 en de toelichting, bestaande uit een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen, gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

103

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vennootschap. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nederlandse Waterschapsbank N.V. per 31 december 2009 en van het resultaat en de kasstromen over 2009 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder f BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 8 maart 2010

KPMG ACCOUNTANTS N.V.
M. Frikkee RA

Statutaire winstbestemmingsregeling

Deze is met ingang van het boekjaar 2005 gebaseerd op artikel 21 van de statuten, en luidt als volgt:

Artikel 21

- 1 Winstuitkeringen kunnen slechts plaatshebben, voorzover het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het geplaatste kapitaal, vermeerderd met de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.
- 2 De volgens de vastgestelde winst- en verliesrekening behaalde jaarwinst wordt als volgt aangewend:
 - a de directie is bevoegd met voorafgaande goedkeuring van de raad van commissarissen de winst geheel of gedeeltelijk toe te voegen aan de reserves;
 - b de na reservering eventueel resterende winst staat ter beschikking van de algemene vergadering;
 - c voorzover de algemene vergadering niet besluit tot uitkering van winst over enig boekjaar, wordt deze winst aan de reserves toegevoegd.
- 3 De algemene vergadering kan uitsluitend op grond van een door de raad van commissarissen goedgekeurd voorstel van de directie besluiten tot uitkering van winst ten laste van een voor uitkering vatbare reserve.
- 4 Voorzover er winst in de vennootschap is, kan de directie onder goedkeuring van de raad van commissarissen besluiten tot uitkering van een interim-dividend, met inachtneming van het in het eerste en tweede lid bepaalde, blijkens een tussentijdse vermogensopstelling overeenkomstig het bepaalde in artikel 105, vierde lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
- 5 De algemene vergadering kan op een door de directie - onder goedkeuring van de raad van commissarissen - gedaan voorstel besluiten aan de aandeelhouders, ten laste van het hun toekomende deel van de winst, als dividend of interim-dividend andere waarden dan contanten uit te keren.

Voorgestelde winstverdeling

(in duizenden euro's)		2009		2008
Winst boekjaar		56.710		9.032
Het voorstel tot winstbestemming luidt als volgt:				
Dividend in contanten op aandelen A	586%	34.033	586%	34.033
Dividend in contanten op aandelen B	586%	5.967	586%	5.967
		40.000		40.000
Door de Raad van Commissarissen goedgekeurde reservering ten gunste van de reserves respectievelijk uitkering ten laste van de reserves		16.710		-30.968
		56.710		9.032

Lijst van aandeelhouders per 1 januari 2010

	Aantal aandelen A à € 115	Aantal aandelen B à € 460
Waterschap Aa en Maas	627	301
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	281	60
Waterschap Brabantse Delta	2.016	483
Hoogheemraadschap van Delfland	755	60
Waterschap De Dommel	533	360
Wetterskip Fryslân	3.309	100
Waterschap Groot Salland	1.588	195
Waterschap Hollandse Delta	1.893	143
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	4.399	204
Waterschap Hunze en Aa's	1.915	175
Waterschap Noorderzijlvest	1.107	170
Waterschap Peel en Maasvallei	1.866	153
Provincie Drenthe	15	25
Provincie Friesland	24	25
Provincie Gelderland	44	50
Provincie Limburg	11	20
Provincie Noord Brabant	33	40
Provincie Noord Holland	43	60
Provincie Utrecht	43	60
Provincie Zeeland	15	20
Provincie Zuid Holland	33	40
Waterschap Reest en Wieden	648	37
Waterschap Regge en Dinkel	655	300
Waterschap Rivierenland	3.968	437
Waterschap Roer en Overmaas	535	146
Waterschap Rijn en IJssel	5.666	345
Hoogheemraadschap van Rijnland	4.858	289
Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard	610	430
Staat der Nederlanden	1.208	3.333
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	224	47
Waterschap Vallei en Eem	371	24
Waterschap Velt en Vecht	6.503	123
Waterschap Veluwe	260	64
Waterschap Zeeuwse Eilanden	3.788	91
Waterschap Zeeuws-Vlaanderen	592	75
Waterschap Zuiderzeeland	42	26
	50.478	8.511

Colofon

Redactie en productiebegeleiding:

Jolette Kramer
The KEY Agency, Amsterdam

Fotografie:

Bert Rietberg, Amsterdam
Henk Veenstra, Groningen

Vormgeving en productie:

The KEY Agency, Amsterdam

Drukwerk:

Zwaan Printmedia, Wormerveer

108

© 2010 | Nederlandse Waterschapsbank N.V.

Mixed Sources

Productgroep uit goed beheerde bossen
en andere gecontroleerde bronnen.
www.fsc.org Cert no. CU-COC-808579
© 1996 Forest Stewardship Council

Dit jaarverslag is gedrukt op FSC-gecertificeerd papier, door een FSC-gecertificeerde drukkerij. Met deze keuze geeft de NWB Bank mede invulling aan haar verantwoordelijkheid op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Nederlandse Waterschapsbank N.V.
Rooseveltplantsoen 3
2517 KR Den Haag

Postbus 580
2501 CN Den Haag

t 070 416 62 66
f 070 416 62 62

info@nwbbank.com
www.nwbbank.com

Profiel

De NWB Bank is een vooraanstaande financiële dienstverlener voor de overheidssector. De bank verstrekt kredieten aan waterschappen, gemeenten, provincies, woningcorporaties en instellingen in de gezondheidszorg. De NWB Bank is in 1954 opgericht door Nederlandse waterschappen om hen te voorzien van financiering voor hun omvangrijke investeringen na de watersnoodramp. Alle aandelen van de NWB Bank zijn in handen van overheden. De bank financiert haar activiteiten op de internationale geld- en kapitaalmarkten op basis van een zeer sterke vermogenspositie en AAA-ratings van Moody's en Standard & Poor's. In de afgelopen decennia heeft de NWB Bank haar marktfocus verbreed naar andere sectoren van de overheid. De sterke solvabiliteitspositie van de NWB Bank en de hoge kredietwaardigheid van instellingen in de publieke sector stellen de bank in staat om tegen gunstige voorwaarden te financieren. Maatschappelijke verantwoordelijkheid, een sterke financiële positie en een efficiënte bedrijfsvoering vormen de basis voor het beleid van de NWB Bank.

NWB) BANK